

Alkust. n. 85/3.2.1999

M

YLI-II
Inventointi 1998

Mika Sarkkinen

YLI-II

Tutkimuksen suorittaja: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Inventoiija: FM Mika Sarkkinen

Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan museon ja Museoviraston yhteistyönä toteutettavan Pohjois-Pohjanmaan kiinteiden muinaisjäännösten julkaisuhankeen yhteydessä katsottiin tarpeelliseksi Yli-Iin ajantasaistava täydennysinventointi. Aiempi inventointi on keskittynyt Iijokivarteen Kirkonkylän ja Haapakosken väliselle alueella. Inventoinnit ovat liittyneet voimalaitosrakentamiseen ja Kierikin alueen muinaisjäännöskannan selvittämiseen kaavoituksen yhteydessä. Inventoinnin yhteydessä pyrittiin tarkastamaan ja tarvittaessa paikantamaan muualta kunnan alueelta tiedossa olleet kohteet (40 kpl). Ennestään tuntemattomia uusia kohteita löydettiin inventoinnin aikana 20, näistä kolmesta oli tosin maininta 1800-luvulta. Inventoinnin tuloksena kohteiden kokonaismäärä kunnassa nousi 88:aan, joista 60 sisältyy ko. inventointikertomukseen. Vanhoja kohteita koskevat tiedot pysyivät käytännössä ennallaan, tosin esim. Hangaslamminkankaan röykkiöiden yhteydestä tavattiin merkkejä asuinpaikasta, mm. kaksi mahdollista asuinpaikkaa. Inventoinnin yhteydessä löydettiin seitsemän perinteistä kivikautista tai kivikautistyyppistä asuinpaikkaa, saman verran asuinpaikkakohteita, neljä maakuoppakohtetta ja kaksi rakkakuoppakohtetta. Yksittäisistä asuinpaikoista mainittakoon Rytilampi E, mistä kivitaltan ja palaneen luun lisäksi tavattiin tarkemmin määrittelemätöntä kampakeramiikkaa (KM 31308:1-6).

Löydöt: KM 31306-31312 (keramiikkaa, 2 talttaa, kvartsia)

Kenttätyöaika: 5.-22.10.1998.

Tutkimuskustannukset: Yli-Iin kunta 13 000, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Museovirasto.

Tutkimusraportti: Yli-Iin inventointi 1998, M. Sarkkinen. Museoviraston ark. os. top. arkisto ja Pohjois-Pohjanmaan museon arkisto.

SISÄLLYSLUETTELO

SIVU

JOHDANTO	1
LUETTELO YLI-IIN MUINAISJÄÄNNÖKSISTÄ	3
KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTTALEHDILLE	5
LÖYTÖLUETTELO	6
VALOKUVAT - diat	8
YLEISKARTTA	10
KOHDEKUVAUKSET JA KARTTAOTTEET	11 (-129)

JOHDANTO

Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan museon ja Museoviraston yhteistyönä toteutettavan Pohjois-Pohjanmaan kiinteiden muinaisjäännösten luettelointi- ja julkaisuhankkeen jatkamiseksi katsottiin tarpeelliseksi Iin seutukunnan alueella tehtävä ajantasais-tava inventointi.

Yli-Iin inventoinnin mahdollisti Yli-Iin kunnan, Museoviraston ja Pohjois-Pohjanmaan liiton taloudellinen panos, joka kattoi kolmen viikon kenttätöitä ja niiden vaatimat jälkityöt inventointikertomuk-sen tekemiseksi. Työn toteutti FM Mika Sarkkinen, joka toimi Pohjois-Pohjanmaan liiton va. tutkijana ja jolle Pohjois-Pohjanmaan museo tarjosi tarvittavat työtilat. Inventointia valmisteltiin 26.-29.5. ja 31.8. - 4.9.1998 yhdessä kenttäkauden muiden inventoin-tien kanssa. Kenttätöitä toteutettiin 5.-22.10 ja raportointi syys-talvella 1998.

Inventoinnin ulkopuolelle jätettiin Pahkakosken ja Kirkonkylän vä-linen osuus Iijoen jokivarren osayleiskaavan kattamalta osalta. Kaava-alueen inventointia on tehnyt Hans-Peter Schulz vuosina 1997-1998. Pääosin tuolle alueelle ovat keskittyneet myös Kierikin alueen tutkimuksiin liittyvät maastotyöt.

Yli-Iin inventointi perustuu Museoviraston arkeologian osaston arkistotietoihin, joita täydennettiin PPM:n arkistotiedoilla. Museoviraston arkistossa oli ennen inventointia koko Yli-Iistä 1998 tie-dot yhteensä 68 kohteesta, joista 40 nyt inventoidulta alueelta. Inventoinnin tuloksena kohteiden kokonaismäärä nousi 88:aan. Inven-toinnin aikana pyrittiin vanhat löytöpaikat selvittämään mahdolli-simman tarkkaan, mikäli ne enää olivat selville saatavissa. Näitä oli kuitenkin vain muutama, joten kokonaan uusien kohteiden etsimi-seen jäi kohtuullisesti aikaa. Kunnan laajuuden ja maaston huomioon ottaen on tämän inventoinnin tuloksia pidettävä lähinnä suuntaa an-tavia. Yhä tuntemattomia muinaisjäännöksiä on kunnan alueella vielä kosolti.

Koko kunnan kattavaa perusinventointia ei Iissä ole tehty. Iijoen voimalaitosrakentamisen aikana inventoi Pekka Sarvas Haapakosken -Kierikin aluetta vuosina 1960-1961. Aiemmistä tarkastuksista on mainittava Paula Purhosen 1976 ja 1980 alueella tekemät tarkastuk-set ja Jari Okkosen 1989 opinnäytetyötään varten tekemät tarkastuk-set sekä useat tämän jälkeen tekemänsä tarkastukset. Okkosen opin-näytetyöhön "Iin Olhavanjoen ja Kiiminkijoen välisen rannikon lapinrauniokohteet" (Oulun Yliopisto, historian laitos 1989) viita-taan kohdekuvausten kohdassa "aiemmat tutkimukset" tarkastuksena. Mainittujen lisäksi ovat useat Museoviraston tutkijat tehneet lä-hinnä yksittäisiä tarkastuksia. Vanhemmista tutkimuksista on syytä mainita A.H. Snellmanin "Oulun kihlakunta. Muinaistieteellisiä ja historiallisia lehti", Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskir-ja IX (SMYA), 1887.

Kaivauksia on toistaiseksi tehty peräti 13 kohteessa: 9 Kierikki-saari 1961-64, 10 Kuusela 1963, 12 Purkajasuo (Korvala) 1996-8, 14 Pahkakoski 1 1960, 15 Pahkakoski 2 1960, 16 Pahkakoski 5 1960, 18 Koskela (Pahkakoski 5) 1961, 25/6 Juutisenaho (Juutinen 1/Keski-

talo) 1963, 27 Kierikin sorakuoppa (koekaiv. 1963) 1986 - 1987, 28 Kierikinkangas 1998, 32 Välitalo, Juutisentörmä 1975, 38 Purkajasuo, Korvala (Jokiranta), (koekaiv. 1987) 1996-1997, 43 Kuuselan- kangas 1993-1997 ja 56 Voima-Kuusela 1997-1998. Kaikki kaivauksin tutkitut kohteet sijaitsevat Iijokivarren kaava-alueella. Kun lisäksi muistetaan 1960-luvun alun inventoinnit, havaitaan tutkimuk- sen keskittyminen juuri tuolle alueelle. Muualla Yli-Iissä on tehty kaksi pienimuotoista koekaivausta: 11 Pohjukka 1966 ja 24 Lukkarin- kangas 1961.

Yli-Iin pinnanmuodostukselle ovat tyypillistä laajat suot, joita rikkovat pääosin pienehköt moreenikankaat. Merkittävimmät vesistöt ovat Iijoki ja siihen koillisesta laskeva Siuruanjoki. Näiden li- säksi on runsaasti pienempiä jokia ja puroja, sekä useita järviä ja lampia. Korkeuserot ovat yleensä pieniä. Alavin paikka on Iijoen Jakkukylässä, missä alimmillaan ollaan runsaassa 20 metrissä meren- pinnan yläpuolella. Korkein paikka on itäisimmän kolkan yli 130 metriin nouseva Linkanmaa. Pääosa kunnan alueesta on 40 - 80 metrin välillä eli keskeisimmillä kiviikauden korkeuksilla.

Inventointikertomus noudattaa Museoviraston kuntakohtaista kohdenu- merointia. Luettelo sisältää yhteensä 61 kohdetta. Johdantoa seu- raavat yhteenvetoluettelot kunnan kohteista, kohteiden jakautuminen peruskarttalehdille, esineluettelo ja luettelo valokuvista. Mui- naisjäännöskohteista ilmoitetaan aluksi nimi-, luokitus-, sijainti- ja mahdolliset omistajatiedot. Tämän jälkeen seuraa kohteen kuvaus, jossa kuvataan kohteen sijainti, ympäristö ja alueella tehdyt ha- vainnot. Kuvauksen lopussa ovat ns. tutkimukselliset tiedot eli tiedot aiemmista tutkimuksista, kohteesta tehdyistä löydöistä ja inventoinnin aikana otetuista valokuvista. Jokaista kohdetta seuraa peruskarttaote, josta on ilmoitettu käytetyn peruskarttalehden nu- mero, nimi ja painovuosi.

Kohteiden muinaisjäännösluokitus on seuraava:

I-luokka: Muinaisjäännös säilytetään sellaisenaan, eikä sitä saa hävittää missään olosuhteissa. Valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävä muinaisjäännös.

II-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan rauhoitettu, mutta voidaan tutkimusten jälkeen siirtää joko luokkaan I tai III.

III-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan tutkittu tai hävitetty, eikä sen säilyttäminen ole tarpeen. Tutkittujen tietojen pe- rusteella vapaa kohde.

On syytä huomata, että uudet tiedot voivat muuttaa luokitusta ja että tehdyn inventoinnin jälkeen kaikkia alueella olevia muinais- jäännöksiä ei tunneta. Koska kaikki muinaisjäännökset ovat auto- maattisesti muinaismuistolain (295/1963) suojaamia, on kaikkia en- nestään tunnettuja tai mahdollisia tulevia uusia kohteita koskevis- sa epäselvissä tilanteissa syytä kääntyä Museoviraston puoleen.

Mika Sarkkinen

Oulussa 31.12.1998
Mika Sarkkinen

LUETTELO YLI-IIN MUINAISJÄÄNNÖKSISTÄ

Luettelossa on kertomukseen sisältyvien kohteiden nimi alleviivattu. Samoin on alleviivattu ne kiinteät muinaisjäännökset, joiden sijainti tunnetaan. Luokitustunnuksen jälkeen suluissa oleva kysymysmerkki tarkoittaa, että kohteen sijainti ei ole tiedossa.

1. <u>Mäntyselkä</u>	"hauturoita". II(?)
2. <u>Metelinkirkko</u>	jätinkirkko. I.
3. <u>Niemelä</u>	"hiidenpato". II/III.
4. <u>Konttikangas</u>	röykkiöitä, kivikehiä. II.
5. <u>Hangaslaminkangas</u>	röykkiöitä, painanteita. II.
6. <u>Hirvasselänkangas</u>	kivivalleja. II?
7. <u>Karjalankylä</u>	kivikautinen löytöpaikka. II(?)
8. <u>Tannila</u>	kivikautinen löytöpaikka. II(?)
9. <u>Kierikkisaari</u>	kivikautinen asuinpaikka. III(II).
10. <u>Kuusela</u>	kivikautinen asuinpaikka. III(II).
11. <u>Pohjukka</u>	tutk. löytöpaikka. III.
12. <u>Purkajasuo(ent. Korvala)</u>	<u>puurakenteiden löytöpaikka. I.</u>
13. <u>Purkajakangas</u>	<u>asuinpaikka. II(III?)</u>
14. <u>Pahkakoski voimala 1</u>	tutk. asuinpaikka. III.
15. <u>Pahkakoski voimala 2</u>	osin tutk. asuinpaikka. III?
16. <u>Pahkakoski voimala 5</u>	osin tutk. asuinpaikka. III?
17. <u>Pikku Niemelä Pahk.3</u>	kivik. löytöpaikka. II?
18. <u>Koskela Pahkakoski 4</u>	osin tutk. asuinpaikka. II?
19. <u>Peltoniemi 1</u>	kivikautinen löytöpaikka. II.
20. <u>Peltoniemi 2</u>	kivikautinen löytöpaikka. II.
21. <u>Kaukko</u>	kivikautinen löytöpaikka. II.
22. <u>Haapakoski voimala</u>	tutk. löytöpaikka. III.
23. <u>Purola</u>	kivikautinen asuinpaikka. II.
24. <u>Lukkarinkangas</u>	kivikautinen asuinpaikka. II.
25. <u>Juutisenaho</u>	tutkittu asuinpaikka. II-III.
26. <u>Keskitalo</u>	tutkittu asuinpaikka. II-III.
27. <u>Kierikin sorakuoppa</u>	kivikautinen asuinpaikka. II-III.
28. <u>Kierikinkangas</u>	kivikautinen asuinpaikka. I.
29. <u>Niemelä</u>	kivikautinen löytöpaikka. III.
30. <u>Pappila</u>	kivikautinen löytöpaikka. III.
31. <u>Karhula</u>	kivikautinen asuinpaikka. II.
32. <u>Juutisentörmä</u>	kivikautinen asuinpaikka. II.
33. <u>Korkiamaa</u>	kivikautinen asuinpaikka? II-III.
34. <u>Siirtola</u>	kivikautinen löytöpaikka. III.
35. <u>Huiska</u>	kivikautinen löytöpaikka. III.
36. <u>Ylitalo</u>	röykkiöitä. II.
37. <u>Kivijärvenkangas</u>	röykkiöitä, rakkakuoppia. II.
38. <u>Korvala, Jokiranta</u>	kivikautinen asuinpaikka. I.
39. <u>Konttikangas, Kuisuo</u>	röykkiöitä, rakkakuoppia. II.
40. <u>Jyrkkäkallio</u>	kivikautinen asuinpaikka. II.
41. <u>Ylimmäinen Kortinkangas</u>	röykkiö. II.
42. <u>Juutisenkangas</u>	<u>asuinpainanteita, kuoppia. I.</u>
43. <u>Kuuselänkangas</u>	<u>asuinpaikka, -painanteita. I-III.</u>
44. <u>Mäntyselkä N 1</u>	<u>asuinpainanteita. II.</u>
45. <u>Mäntyselkä N 2</u>	<u>asuinpainanteita. II.</u>

46. <u>Haaramoukku</u> N 1	<u>asuinpainanteita.</u> II.
47. <u>Haaramoukku</u> N 2	<u>asuinpainanteita.</u> II.
48. <u>Haaramoukku</u> N 3	<u>asuinpainanteita.</u> II.
49. <u>Isokangas</u> W 1	<u>asuinpainanteita.</u> II.
50. <u>Isokangas</u> W 2	<u>asuinpainanteita.</u> II.
51. <u>Isokangas</u> ENE	<u>asuinpainanteita.</u> II.
52. <u>Isokangas</u> E	<u>asuinpainanteita.</u> II.
53. <u>Isokangas</u> SE	<u>asuinpainanne.</u> II.
54. <u>Haaramoukku</u> NW	<u>asuinpainanteita.</u> II.
55. <u>Purkajasuo</u> , Vuornos	<u>asuinpainanteita.</u> I.
56. <u>Voima-Kuusela</u>	<u>asuinpainanteita.</u> I.
57. <u>Porrassuo</u> S	<u>asuinpainanteita.</u> I.
58. <u>Välitalo</u> S	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
59. <u>Kotikangas</u> NE	<u>asuinpaikka, painaumia, kuoppia.</u> I.
60. <u>Pärräniemi</u>	<u>kivikautinen löytöpaikka.</u> II.
61. <u>Järvikangas</u>	<u>asuinpainanteita.</u>
62. <u>Suittisuo</u> N	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u>
63. <u>Veeliksinaitus</u>	<u>asuinpainanteita.</u>
64. <u>Isokangas</u> SW, <u>Pahkala</u>	<u>asuinpaikka.</u>
65. <u>Pahkakoski</u> 6	<u>asuinpainanteita, kuoppia.</u>
66. <u>Pikku Kiviharju</u>	<u>asuinpaikkavalleja, röykkiö, kuoppia.</u> II.
67. <u>Iso Kiviharju</u>	<u>asuinpaikkavalli, rakkakuoppia.</u> II.
68. <u>Väliloja</u> S	<u>röykkiö, maakuoppia.</u> II.
69. <u>Kauniinlammenkangas</u>	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
70. <u>Paskaharju</u>	<u>maakuoppia.</u> II.
71. <u>Hietakangas</u>	<u>painanteita/asuinpaikka?</u> II.
72. <u>Härkkimenmaankangas</u>	<u>rakkakuoppia.</u> II.
73. <u>Harjuma</u>	<u>asuinpainanteita.</u> II.
74. <u>Kullasmaa</u>	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
75. <u>Tuoremaa</u> NE	<u>asuinpainanteita.</u> I.
76. <u>Halajärvenkangas</u> E	<u>asuinpainanteita.</u> II.
77. <u>Pikku Porkonmaa</u>	<u>asuinpainanteita.</u> II.
78. <u>Kiimasuo</u> NE	<u>asuinpainanteita.</u> II.
79. <u>Rytilampi</u> E	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
80. <u>Kortinkangas</u>	<u>kivikautinen asuinpaikka?</u> II.
81. <u>Tallimaa</u>	<u>asuinpainanteita.</u> II.
82. <u>Rekiselkä</u>	<u>rakkakuoppia.</u> II.
83. <u>Pankinaho voimalinja</u>	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
84. <u>Kauhialampi</u> N	<u>kivikautinen asuinpaikka?</u> II.
85. <u>Seljänmaa</u>	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II.
86. <u>Huuhkajakangas</u>	<u>maakuoppia.</u> II.
87. <u>Kettukangas</u> E	<u>pyyntikuoppia.</u> II.
88. <u>Hepokankaankaisto</u> S	<u>pyyntikuoppia.</u> II/III.

KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTTALEHDILLE

3511 05 LIIPAS	41 Ylimmäinen Kortinkangas
3511 06 JAKKUKYLÄ	1 Mäntyselkä?, 3 Hiidenpato, 47 Haaramoukku N 3, 48 Haaramoukku N 3, 49 Isokangas W 1, 50 Isokangas W 2, 51 Isokangas ENE, 52 Isokangas E, 53 Isokangas SE, 54 Haaramoukku NW, 66 Pikku Kiviharju, 67 Iso Kiviharju, 68 Välioja S, 69 Kauniinlammenkangas, 70 Paskaharju, 71 Hietakangas
3511 09 MARTIMOJOKI	1 Mäntyselkä?, 44 Mäntyselkä N 1, 45 Mäntyselkä N 2, 46 Haaramoukku N 1,
3512 04 MUHOSUO	37 Kivijärvenkangas
3512 05 KÄRPPÄSUO	72 Härkkimenmaankangas
3512 07 YLI-II	2 Metelinkirkko, 5 Hangaslamminkangas, 11 Pohjukka, 29 Niemelä, 30 Pappila, 61 Järvikangas, 73 Harjumaa, 74 Kullasmaa, 75 Tuoremaa NE, 76 Halajärvenkangas E, 77 Pikku Porkonmaa, 78 Kiimasuo NE, 79 Rytilampi E, 80 Kortinkangas, 81 Tallimaa
3512 08 SAUKKOSUO	4 Konttikangas, 6 Hirvasselkä, 39 Konttikangas Kuisuo, 40 Jyrkkäkallio, 82 Rekiseljänmaa SE
3512 10 PAHKAKOSKI	24 Lukkarinkangas, 33 Korkiamaa, 34 Siirtola, 83 Pankinaho voimalinja, 84 Kauhialampi N, 85 Seljänmaa
3512 11 TANNILA	8 Tannila, 35 Huiska, 36 Ylitalo, 86 Huhkajakangas SW
3512 12 LAMMINPERÄ	87 Kettukangas E, 88 Hepokankaankaisto S
3513 03 KÄLKÄJÄ	19 Peltoniemi 1, 20 Peltoniemi 2, 22 Haapakoski, 31 Karhula
3514 01 ISO ISTERINJÄRVI	21 Kaukko

LÖYTÖLUETTELO

Luetteloon on koottu kaikki Yli-Iistä tunnetut löydöt. Luettelossa on siis mukana myös ne löydöt, jotka ovat peräisin kohteista, jotka eivät ole tässä kertomuksessa mukana:

Kansallismuseon kokoelmat (KM), Helsinki:

KM 1278	reiällinen kiviastalo	7 Karjalankylä
KM 2508:1	kourutaltta	8 Tannila
KM 2508:2	kourutaltta	9 Kierikkisaari
KM 9122	reikänuijan puolikas	11 Pohjukka
KM 9271	iso kirves	11 Pohjukka
KM 14396	meripihkakoru	12 (Korvala)Purkajasuo
KM 14983:1-126	kaivauslöytöjä	14 Pahkak. voimala 1
KM 14984:1-764	kaivauslöytöjä	15 Pahkak. voimala 2
KM 14985:1-15	kaivauslöytöjä	16 Pahkak. voimala 5
KM 14986	tuura	17 Pikku Niemelä (Pv3)
KM 14987	reikäkivi	18 Koskela (Pahkak.v4)
KM 14988	tuura	19 Peltoniemi 1
KM 14989	tasataltta	20 Peltoniemi 2
KM 14990	kvartsi-iskos	21 Kaukko
KM 14991:1-2	asuinpaikkalöytöjä	10 Kuusela
KM 14992	-	0
KM 15137	maanäytteitä	12 (Korvala)Purkajasuo
KM 15238	taltta	15 Pahkak. voimala 2
KM 15239:1-2	kvartsikaavin ja -iskoksia	22 Haapakoski
KM 15240:1-16	kaivauslöytöjä	18 Koskela
KM 15241:1-233	kaivauslöytöjä	9 Kierikkisaari
KM 15242	inventointilöytö	23 Purola
KM 15243:1-25	kaivauslöytöjä	24 Lukkarinkangas
KM 15663:1-468	kaivauslöytöjä	9 Kierikkisaari
KM 15664:1-5	kaivauslöytöjä	10 Kuusela
KM 15665	tuura	25 Juutisenaho
KM 15666:1-3	asuinpaikkalöytöjä	26 Keskitalo
KM 16139:1-2580	kaivauslöytöjä	9 Kierikkisaari
KM 16140:1-1906	kaivauslöytöjä	9 Kierikkisaari
KM 16141:1-1346	kaivauslöytöjä	9 Kierikkisaari
KM 16237:1-72	kaivauslöytöjä	10 Kuusela
KM 16242:1-36	kaivauslöytöjä	27 Kierikin sorakuoppa
KM 16243:1-230	koekaivauslöytöjä	25 Juutisenaho
KM 16554:1-939	kaivauslöytöjä	9 Kierikkisaari
KM 17061:1-11	inventointilöytöjä	28 Kierikinkangas
KM 17068:1-6	inventointilöytöjä	11 Pohjukka
KM 17155:1-2	pii- ja kvartsi-iskos	29 Niemelä
KM 17156	kvartsikaavin	30 Niemelä
KM 18228	kvartsi-iskoksia	31 Karhula
KM 19600	liusketikari	32 Välitalo
KM 19660:1-23	koekaivauslöytöjä	32 Välitalo
KM 19679	meripihkakoru	12 (Korvala)Purkajasuo
KM 19910:1-2	kvartsi-iskoksia	33 Korkiakangas

KM 19996	iskukivi	34	Siirtola
KM 20955	kivikirves	34	Siirtola
KM 23431:1-918	kaivauslöytöjä	27	Kierikin sorakuoppa
KM 23728:1-781	kaivauslöytöjä	27	Kierikin sorakuoppa
KM 23895:1-35	koekaivauslöytöjä	38	Purkajasuo/Korvala
KM 24166:1-15	kiviesineitä	38	Purkajasuo/Korvala
KM 24930:1-2	reikäkivi, kvartsi-isk:a	40	Jyrkkäkallio
KM 27955	tuuran teelmä	25	Juutisenaho
KM 28370:1-516	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas
KM 28943:1-2280	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas
KM 28944:1-4	tarkastuslöytöjä	25/26	Juutisenaho
KM 28945:1-5	tarkastuslöytöjä	59	Kotikangas NE
KM 29764:1-206	puupaalun osia, liisteitä	12	(Korvala)Purkajasuo
KM 29907:1-	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas
KM 30602:1-	kaivauslöytöjä	38	Purkajansuo/Korvala
KM 30603:1-	pyynti- ja kalastusvälin.	12	(Korvala)Purkajasuo
KM 30665:1-3444	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas
KM 30666:1-2741	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas
KM 30667:1-800	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas
KM 30671:1-	kaivauslöytöjä	56	Voima-Kuusela
KM 30674:1-3	inventointilöytöjä	58	Välitalo S
KM 30675:1-2	inventointilöytöjä	59	Kotikangas NE
KM 30770	kaivauslöytöjä		Kierikki
KM 30775:1-	kaivauslöytöjä	43	Kuuselankangas (=Kierikkisuo S-harju)
KM 30777	tasataltta	60	Pärräniemi
KM 31306:1-3	kvartsiesineitä ja -iskos	5	Hangaslamminkangas
KM 31307:1-3	kvartsiesineitä, iskoksia	69	Kauniinlammenkangas
KM 31308:1-6	ker, taltta, kv:a, p.luuta	79	Rytilampi E
KM 31309:1-2	kvartsiesine, -iskos	80	Kortinkangas
KM 31310:1-2	kivilajilohelma, kv-isk:a	83	Pankinaho voimalin
KM 31311	tasataltta	84	Kauhialampi N
KM 31312:1-2	tasataltta, kivilajiloh.	85	Seljänmaa

Luettelosta puuttuvat kesän 1998 kaivausten ja muiden inventointien löydöt.

Pohjois-Pohjanmaan museon kokoelmat (PPM), Oulu:

PPM 6152	tasataltta	35	Huiska
PPM 10628	tuura	0	Pahkakoski
PPM 6774	tasataltta	0	

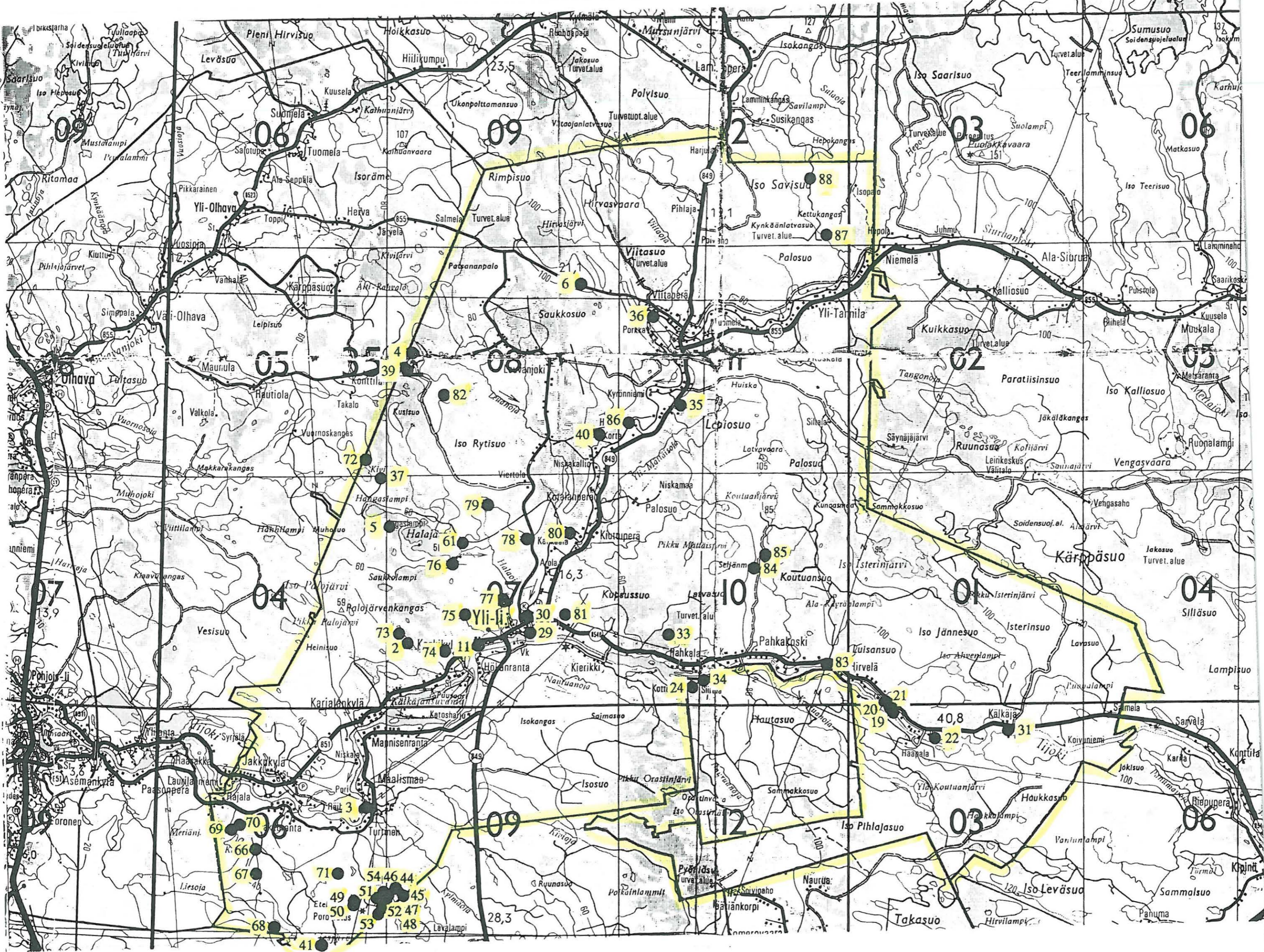
(viimeinen mainitaan saaduksi Iin Kuuselasta 1924, kyseessä voi olla myös Yli-Iin puolelta tehty löytö. Kuntien ero tapahtunut mairittuna vuonna.)

VALOKUVAT

Kuvat on luetteloitu Pohjois-Pohjanmaan museon kuva-arkistoon Pohjois-Pohjanmaan liiton kokoelmana (PPL/PPM:n kuva-arkisto).

Dia + n:o	kuva-aihe
D 281	Yli-Ii 4 Konttikangas, eteläinen kehämäinen röykkiö/latomus, rakenne 3, pohjoisesta.
D 282	Yli-Ii 5 Hangaslammin kangas, röykkiö 1 kaakosta.
D 283	Yli-Ii 36 Ylitalo, röykkiöt 2 ja 3, lännestä.
D 284	Yli-Ii 36 Ylitalo, röykkiö 3, pohjoisesta.
D 285	Yli-Ii 37 Kivijärven kangas, röykkiö pohjoisesta.
D 286	Yli-Ii 39 Konttikangas Kuisuo, rakan yläreunalla oleva keskimmäinen kehämäinen röykkiö, kaakosta.
D 287	Yli-Ii 41 Ylimmäinen Kortinkangas, röykkiö etelästä pitkin rajaa.
D 288	Yli-Ii 45 Mäntyselkä N 2, läntisin ja suurin alueen asuinpainanteista, lännestä.
D 289	Yli-Ii 46 Haaramoukku N 1, asuinpainannealuetta, painanne 14 lännestä.
D 290	Yli-Ii 51 Isokangas ENE, pohjoisin suon reunan lähellä oleva painanne, etelästä.
D 291	Yli-Ii 71 Hietakangas a itäisempi epämääräinen painanne, idästä.
D 292	Yli-Ii 71 Hietakangas b kauempana kankaan reunalta oleva painauma, lännestä.
D 293	Yli-Ii 73 Harjumaa, painanne 2 keskellä oikeassa reunassa, alueen luoteispäätä, lounaasta.
D 294	Yli-Ii 73 Harjumaa, tien eteläpuolinen, osin sen alle jäänyt painauma 4, etelästä.
D 295	Yli-Ii 73 Harjumaa, tien pohjoispuolinen painauma 5, idästä.
D 296	Yli-Ii 74 Kullasmaa, asuinpaikkaa länsirajalta, lounaasta.
D 297	Yli-Ii 75 Tuoremaa NE, läntisempi kookas painanne, lännestä.

- D 298 Yli-Ii 76 Halajärvenkangas E, painauma 3 kaakosta
- D 299 Yli-Ii 76 Halajärvenkangas E, perättäiset painau-
mat 7 ja 8, koillisesta.
- D 300 Yli-Ii 79 Rytilampi E, asuinpaikkaa keramiikan
löytöpaikalta pohjoiskoillisesta, takana kivik-
koinen mäki.
- D 301 Yli-Ii 79 Rytilampi E, keramiikan löytöpaikka
keskellä edessä, oikealla "kiintopiste" iso kivi
harjanteella, etelälounaasta.
- D 302 Yli-Ii 79 Rytilampi E, keskellä keramiikanmuru
KM 31308:1 "in situ".
- D 303 Yli-Ii 79 Rytilampi E, taltta KM 31308:2
"in situ"
- D 304 Yli-Ii 79 Rytilampi E, sama esiin nostettuna.
- D 305 Yli-Ii 83 Pankinaho voimalinja, asuinpaikkalöydöt
maanottopaikan pohjalta ja profiilista, etelästä.
- D 306 Yli-Ii 84 Kauhialampi N, kvartsilöydöt metsä-
tieltä aurinkoisen mutkan kohdalta, idästä.
- D 307 Yli-Ii 85 Seljänmaa, asuinpaikkamerkit keskellä
kuvaa pitkittäin näkyvän kohti suota olevan ojan
penkoilta ja ojamaista, lounaasta.
- D 308 Yli-Ii 87 Kettukangas E, yksi pyyntikuoppa alueen
koillisosasta, koillisesta.
- D 309 Yli-Ii 87 Kettukangas E, toinen pyyntikuoppa
alueen kaakkoisosasta, etelästä.
- D 310 Yli-Iin Kierikin kotarekonstruktio varhaistalven
asussa.

YLI-II 1

Kohteen nimi: Pirttitörmä Mäntyselkä
 Määrittely ja mj-luokka: "hauturoita" III.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ +
 3511 09 MARTIMOJOKI
 Koordinaatit: r. 7242/3439-40 tai 7240-1/3440-1
 Kylä, kylänosa: Jakku
 Tila, rek:no: ?
 Maanomistaja:

A.H. Snellmanin mukaan (SMYA 1887, s. 76) Pirttikankaan Mäntyselälä Pirttitörmän Turtisen talosta noin 3 virstaa lounaaseen on kivistä tehty kehämäinen valli ja kivistä rakennettu kaivettuja hautoja.

Pirttitörmä on vanha kylännimi nykyisen Jakun eli Jakkukylän alueella. Mäntyseläksi kutsutaan kahta vierekkäistä kangasta, jotka sijaitsevat Yli-Iin kirkosta noin 13 km lounaaseen Haukiputaan rajalla. Näistä pohjoisempi sijaitsee vajaan 3 km eteläkaakkoon (ei lounaaseen) Turtisesta. Tämän kokonaan Yli-Iin puolella olevan Mäntyselän laki on kaivettu sorakuopaksi. Tämän kankaan eteläreunalta ja eteläisemmän, kuntien rajalla olevan Mäntyselän, pohjoisreunalta Yli-Iin puolelta tunnetaan viisi asuinpainannetta sekä Haukiputaan puolelta kaksi asuinpainannetta, jätinkirkko ja rakkakuoppia. Snellmanin maininta tarkoittaa ilmeisimmin kohteista jälkimmäistä (= Haukipudas 26). Asuinpainannekohteet ks. kohteet Yli-Ii 44-45.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: ks. yllä mainitut kohteet.

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: -

YLI-II 2

Kohteen nimi: Metelinkirkko, Huhinmaa
 Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko. I.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7252 71, y = 3440 75, z = 52,5-55
 Kylä, kylänosa: Karjala, Keskikylä
 Tila, rek:no: 6:28
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 5,5 km länteen, Iijoen Kälkäjänsuvannosta noin 2,3 km pohjoiseen, läntisen Kälkäjänojan ja itäisen Kullassuon välisellä moreeniharjanteella. Kohde sijaitsee harjanteen pohjoisrinteen reunalla heti harjanteen korkeimman kohdan itäpuolella. Palsta on hakattu 1980-luvun alussa ja kasvaa nyt tiheää nuorta mäntyä. Länsipuolinen palsta kasvaa vankkaa ja tiheää kuusikkoa. Paikalle johtaa metsätie kaakosta Kaarron talon luota.

Paikalla on jokseenkin luode-kaakko -suuntainen kaksinkertaisen vallin muodostama jätinkirkko, jonka pituus on noin 38 x 29 metriä. Jätinkirkon vallit ovat vaurioituneet mainitun hakkuun jälkeen tehdyn äestysten yhteydessä, kun vielä tiheä männikkö peittää osan rakenteesta, on sen hahmottaminen hankalaa. Jätinkirkon rinteidenpuoleisen vallin päällä on hirvitorni.

Varhemmista paikan tutkimuksista ks. J.W. Calamnius, "Muinais-tiedustuksia Pohjanperiltä", Suomi II:7, 1868, s. 215-220 ja A.H. Snellman, SMYA 1887, s. 70 - 76.

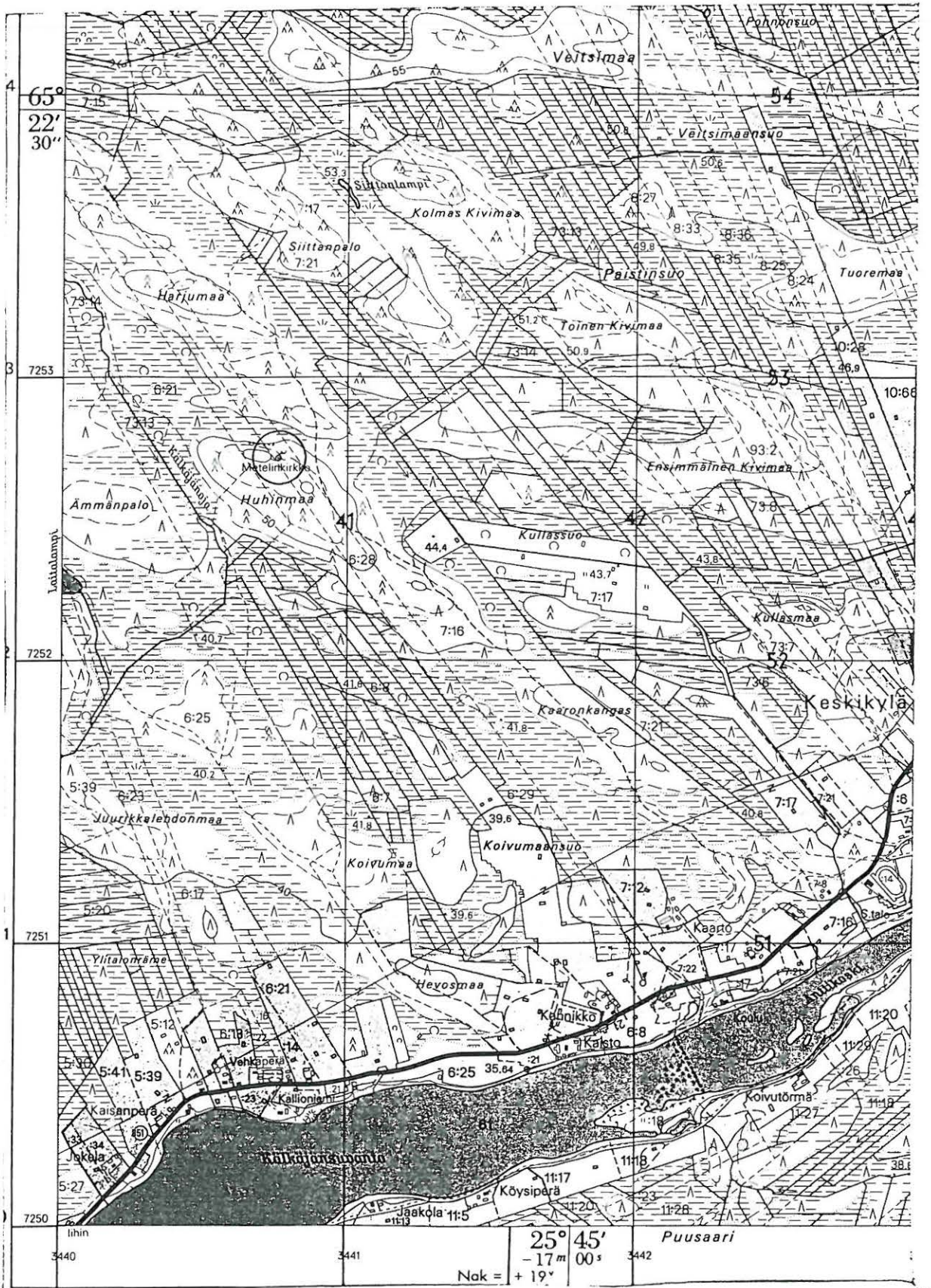
Kohde tarkastettu: 16.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1920, J. Ailio ja S. Pälsi
 Tark. 1980, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981

PK 3512 07 YLI-II

x = 7252 71

M. Sarkkinen,

y = 3440 75

Yli-Iin inventointi 1998

z = 52,5 - 55

YLI-II 3

Kohteen nimi: Hiidenpato
Määrittely ja mj-luokka: "kivipato". III.
Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
Koordinaatit: x = n. 7245 70, y = n. 3439 25,
z = n. 25
Kylä, kylänosa: Jakku, Räihänniemi
Tila, rek:no:
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 10 km lounaaseen, Iijoessa Räihänniemen itäpuolisessa uomassa, Maalismaan padosta noin kilometri etelään. Paikalla on luontainen kivi/kallioriuutta joen poikki. Tämä Hiidenpato kutsuttu luonnontyö on ilmeisesti osin itäreunaltaan tuhoutunut padon alakanavaa tehtäessä. Muinaisjäännöksestä ei ole kysymys, kuten jo A.H. Snellman mainitsee (SMYA 1887, s. 121-122).

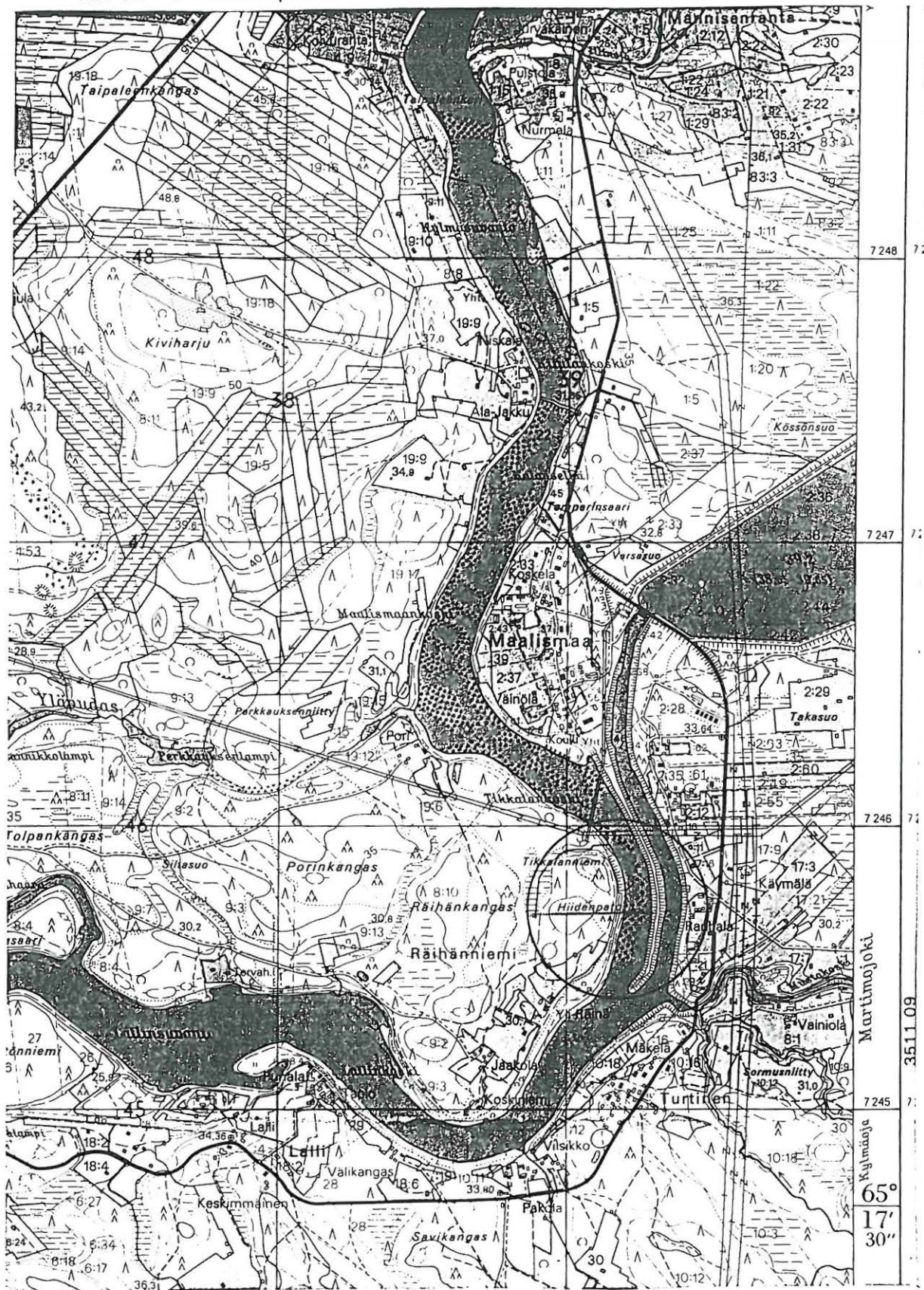
Kohde tarkastettu: 22.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = n. 7245 70
 y = n. 3439 25
 z = n. 25

YLI-II 4

Kohteen nimi: Konttikangas

Määrittely ja mj-luokka: kivirakenteita, kuoppia. II.

Peruskartta: 3512 08 SAUKKOSUO

Koordinaatit: x = 7265 20-39, y = 3441 17-23
z = 92,5 - 95

Kylä, kylänosa: Tannila, Leuanjoki

Tila, rek:no: 51:4

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km pohjoisluoteeseen, Yli-Iin ja Iin rajalta 200 - 300 metriä itäkaakkoon, Väli-Olhavan ja Leuanjoen välisen tien pohjoispuolella olevasta vedenottamosta noin 300 metriä pohjoiskoilliseen, Konttikankaan koillisosassa. Konttikangas on laaja hiekkamoreenikangas, jonka laidat pääosin ovat hiekkavaa mäntykangasta. Korkeimmat kohdat ovat kivisiä ja paikoin luonnonrakan peittämiä. Kohde sijaitsee koillisosan korkeimman kohdan rakassa, joka on jokseenkin pohjois-etelä -suuntainen, pohjoispäästään rakka kääntyy rinteän mukaisesti länteen.

Paikalla on useita erilaisia kivirakenteita, jotka etelästä alkaen

1. Epämääräinen tuhottu? kehämäinen kiveys. Tästä 10 metriä N
2. Halkaisijaltaan noin 2 m oleva kuopanne. Tästä n. 10 m N
3. Neliömäinen kivikehä/röykkiö, n. 5 x 5 metriä. Tästä 6-7 m N
4. Matala kiveys, röykkiö/latomus?, halk. n. 3,5 m. Tästä 6 m N
5. Kuopanne, halkaisija noin 2,5 metriä. Tästä noin 6 m N
6. Kiveys, keskuskuopallinen, ala 2 - 3 x 2 - 1,5 m. Tästä 2 m N
7. Kuopanne, halkaisija noin 3,5 - 4 m. Tästä noin 8 m N
8. Epämääräinen kuopanne, halkaisija noin 1,5 m. Tästä noin 5 m N
9. Epämääräinen matala kiveys, halk. n. 2 m. Tästä n. 24 m N
10. Epämääräinen kuopanne, halk. n. 1 m. Tästä n. 9 m N
11. Heikon vallin ympäröimä kuoppa, ala n. 3 x 5 m. Tästä 6-7 m N
12. Matala latomus/kiveys, halk. n. 3 m. N:osta 11 n. 10 m SSW
- 13-14. Pari epämääräistä kuopannetta. N:osta 11 35-40 m WSW
15. Pyöreähkö kivikehä/röykkiö, halkaisija n. 4,5 - 5,5 metriä.

Selvimpiä rakenteita ovat isot kehämäiset röykkiöt ja laajat kuopat. Rakenteet tehty rinteän partaalle kivirakkaan, joka jokseenkin pienikokoista kiveä. Kankaan laidoilta ei onnistuttu löytämään mitään asuinpaikasta kertovaa, vaikka maastollisesti onkin soveliaista aluetta.

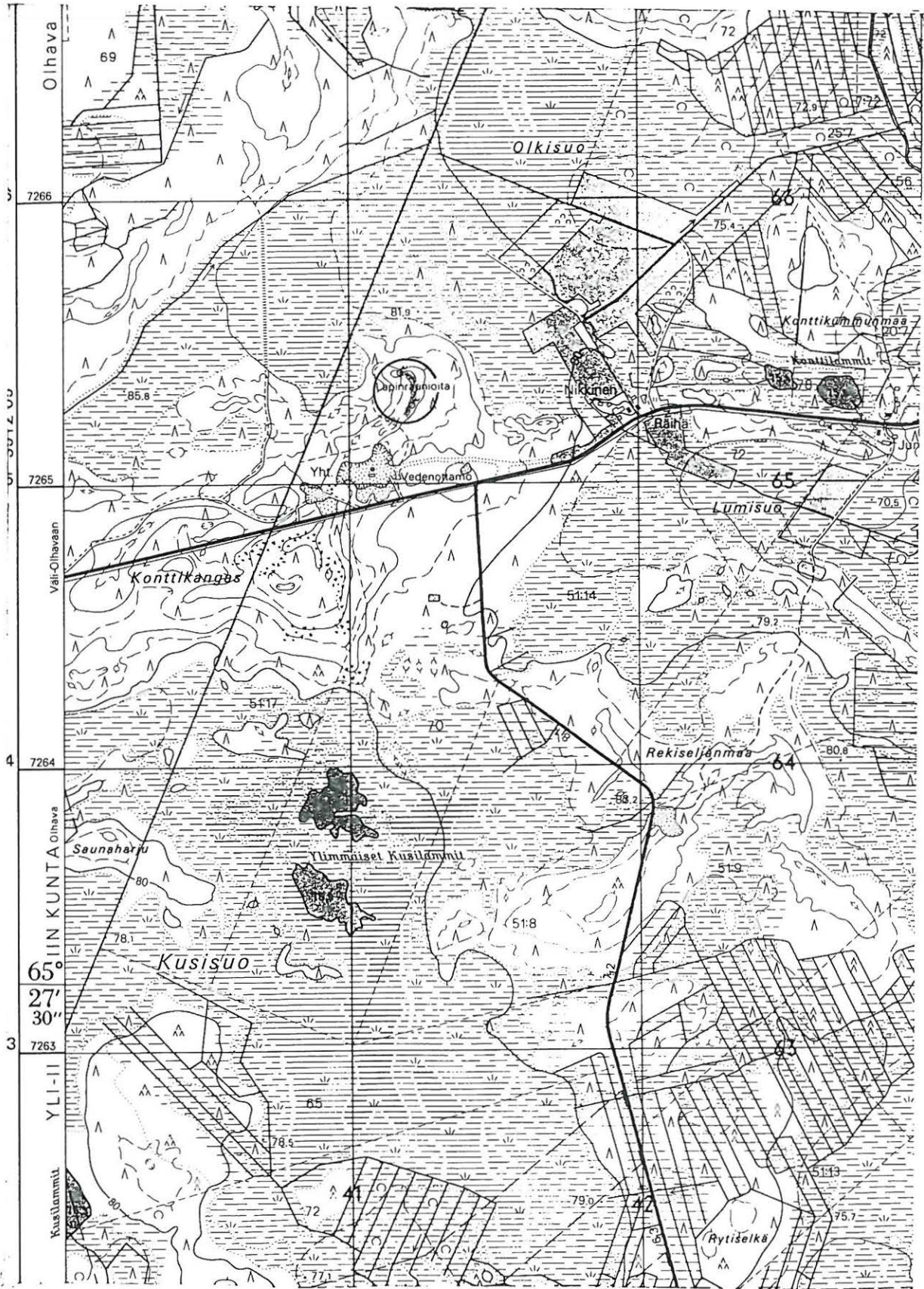
Kohde tarkastettu: 8.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1980, P. Purhonen
Tark. 1988, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 281 kehämäinen röykkiö, rakenne 3, pohjoisesta.

Kartta: Peruskarttaote 3512 08 SAUKKOSUO, p. 1981.

PK 3512 08 SAUKKOSUO

x = 7265 20-39

M. Sarkkinen,

y = 3441 17-23

Yli-Iin inventointi 1998

z = 92,5 - 95

YLI-II 5

Kohteen nimi: Hangaslamminkangas
 Määrittely ja mj-luokka: röykkiöitä, asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7257 98, y = 3440 14, z = 67,5-70
 Kylä, kylänosa: valtionmaa
 Tila, rek:no:

Yli-Iin kirkosta noin 7,5 km luoteeseen, Halajärven ja Hangaslammen välisellä kankaalla, näiden puolimaissa, noin 700 metriä Halajärvestä länsiluoteeseen. Kankaan etelälaidalla on Iin Vuornoskankaan kautta tulevan metsäautotien pää, läpikulkua itäpuolisille teille ei ole. Hangaslammenkangas on kivikkoinen moreeniharjanne, joka on hakattu ja äestetty joitakin vuosia sitten. Kohde sijaitsee kankaan pohjoiseen kohti mainittujen vesistöjen välistä suota laskevan rinteeseen yläosassa.

Paikalla on todettu yhdeksän kivirakennetta, jotka sijaitsevat molemmin puolin kankaan halki kulkevaa järven ja lammen välistä polkua. Polun eteläpuolella on keskuskuopallinen röykkiö, jonka halkaisija on noin 6 - 7 metriä. Tämän lounaispuolella on samaan kivikkoon röykkiöön ja toisiinsa liittyen peräkkäin kaksi vallien ympäröimää kuoppaa. Röykkiön itäpuolella on neljäs epämääräinen kiveys, josta kaakkoon matala kehämäinen kiveys, jonka halkaisija on noin 3 - 4 metriä. Polun pohjoispuolella on vielä kaksi rakennetta 5 muistuttavaa kivikehää (6, 7), matala noin 4,5 x 3,5 oleva kiveys (rakenteista pohjoisin, n:o 8) sekä yhdeksäntenä kivikkoon tehty "soikea kaksoiskuoppa", noin 5,5 x 2,5 metriä, joka on rakenteista itäisin. Inventoinnin aikana näistä aiemmin todetuista rakenteista havaittiin pohjoisimpien rakenteiden 6 ja 8 osin vaurioituneen ja tuhoutuneen äestysten yhteydessä. Muut rakenteet olivat ennallaan.

Kivikkoon tehdyistä rakenteista noin 20 metriä lounaaseen, kääntöpaikalta lammelle johtavan polun länsipuolelta, lähes korkeimmalta kohdalta tavattiin kaksi vierekkäistä painaumaa, joiden keskinäinen etäisyys on 3 - 4 metriä. Toinen on kooltaan noin 3,5 x 4 m ja toinen, polusta kauempi, 5-6 x 4 m. Syvyyttä molemmilla on noin 40 cm. Molemmista tavattiin pari kvartsi-iskosta, jälkimmäisestä otettiin talteen kvartsiikaapimia ja iskos. Kvartsien lisäksi havaittiin heikkoa värjäymää hiekassa, mutta mm. palanutta kiveä ei äestysurista löydetty.

Kohde tarkastettu: 8.10.1998

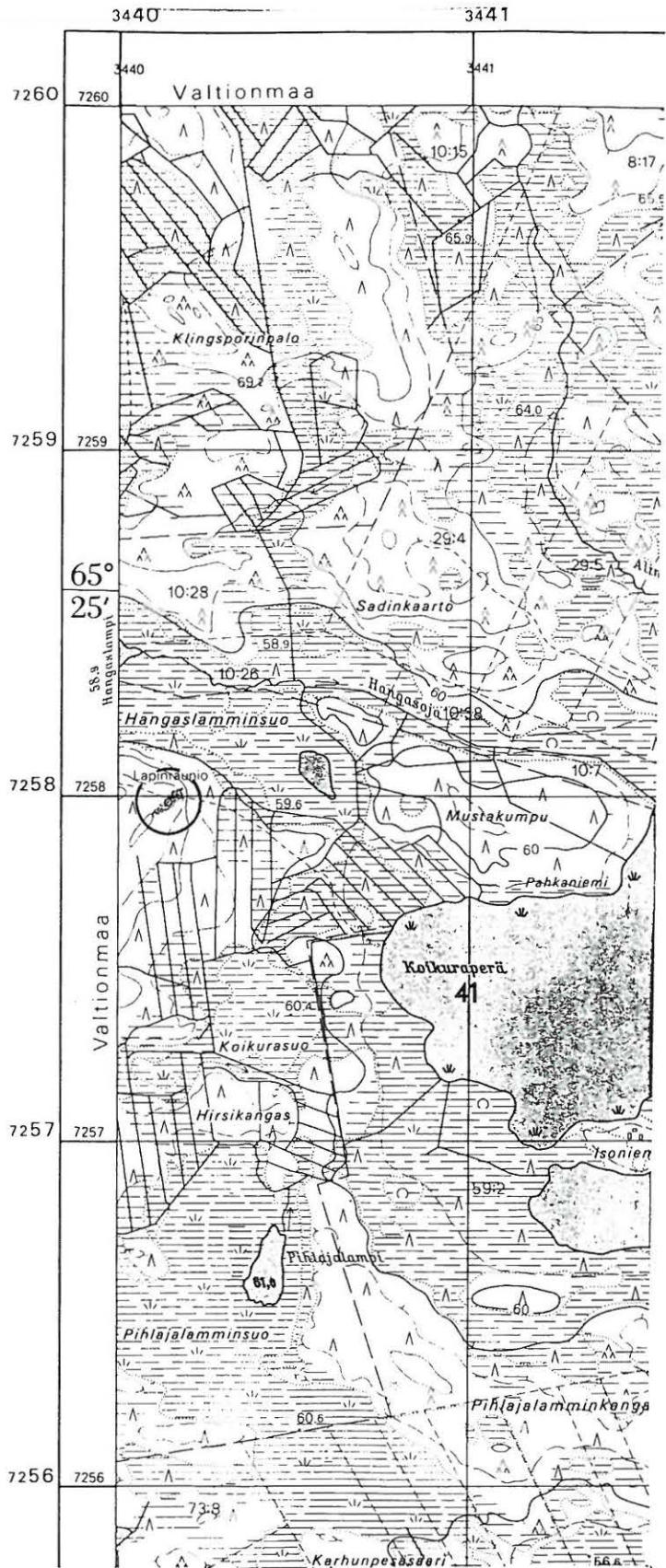
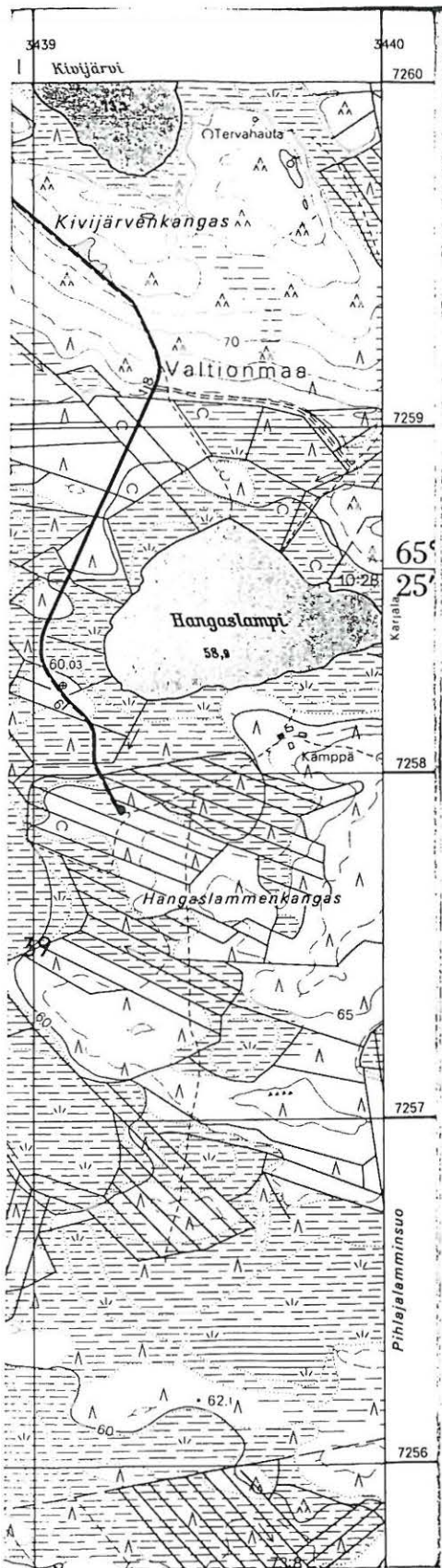
Aiemmat tutkimukset: Tark. 1980, P. Purhonen
 Tark. 1988, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 31306:1-3 kvartsisiesineitä ja -iskos

Diat: D 282 Röykkiö 1 kaakosta

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II
 (+ 3512 04 MUHOSUO)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7257 98
 y = 3440 14
 z = 67,5 - 70

YLI-II 6

Kohteen nimi: Hirvasselkä
 Määrittely ja mj-luokka: kivivalleja. II.
 Peruskartta: 3512 08 SAUKKOSUO
 Koordinaatit: x = 7268 30, y = 3448 32,
 z = 112,5 - 115
 Kylä, kylänosa: Valtionmaa
 Tila, rek:no:
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 15 km pohjoiseen, Tannilasta Yli-Olhavaan johtavan tien varrella, noin 5 km Tannilasta länsiluoteeseen, laajan Hirvasselkä nimisen kankaan kaakkoisosassa. Kyseessä on jokseenkin matala ja tasainen moreenikangas, joka on vasta hakattu. Heti tien pohjoispuolella ja kilometripylvään 15/5 länsipuolella olevan kohteen puusto on jätetty hakkaamatta.

Paikalla on kaarevien kivivallien muodostama rakenne. Vallia on noin 50 metrin matkalla tien suunnassa ja parikymmentä metriä leveältä. Vallien eteläreuna on ilmeisesti tien teossa osin tuhoutunut. Vallien korkeus on puolisen metriä ja leveys runsaan metrin luokkaa. Erikoisten rakenteiden luonteesta on vaikea sanoa mitään. Vallien lisäksi on niiden koillispuolella epämääräistä kiveystä. Kohteen luonne jää avoimeksi. Ainakaan kokonaan luonnontyönä on kiveystä vaikea pitää. Kohde muistuttaa jossain määrin Iin Olhavan lasitehtaan luona olevia valleja, Iin kohde 5.

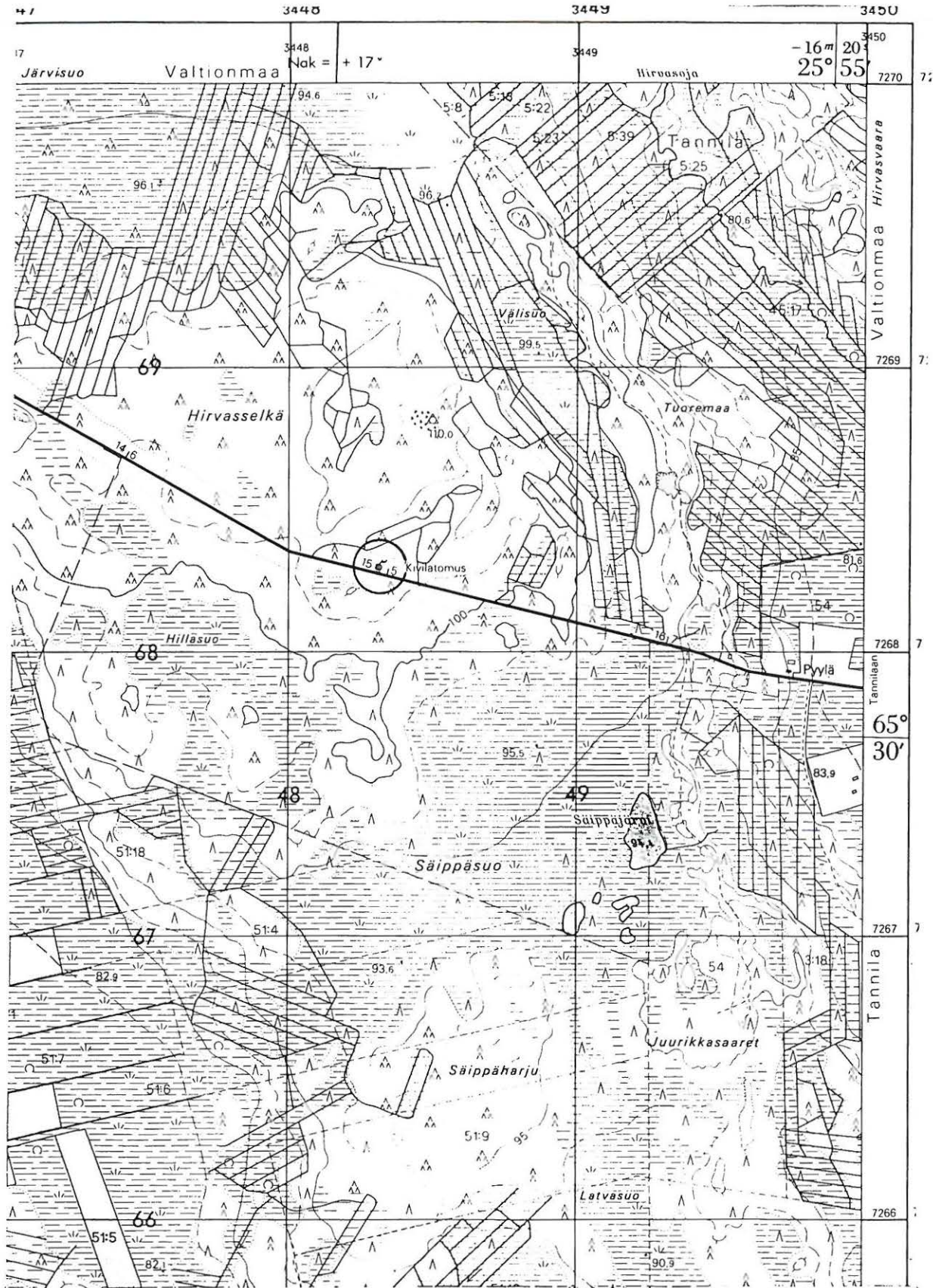
Kohde tarkastettu: 8.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1980, P. Purhonen
 Tark. 1988, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 08 SAUKKOSUO, p. 1981.

PK 3512 08 SAUKKOSUO

x = 7268 30

M. Sarkkinen,

y = 3448 32

Yli.Iin inventointi 1998

z = 112,5 - 115

YLI-II 7

Kohteen nimi: Karjalankylä
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III(?)
Peruskartta: ?
Koordinaatit: ?
Kylä, kylänosa: Karjalankylä
Tila, rek:no: -
Maanomistaja:

Kansallismuseon kokoelmiin on talletettu numerolla KM 1278 varsi-reiällinen kiviesine, joka mainitaan löydetyksi Iin (nyk. Yli-Iin) Karjalankylästä. Vuonna 1872 kokoelmiin saadun kiviesineen löytöpaikkaa ei lähemmin tunneta.

Kohde tarkastettu: -

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 1278, reiällinen kiviesine

Diat: -

Kartta: -

YLI-II 8

Kohteen nimi: Tannila
Määrittys ja mj-luokka: kiviesineen löytöpaikka. III(?)
Peruskartta: 3512 11 TANNILA
Koordinaatit: r:t 7265-6/3452-3?
Kylä, kylänosa: Tannila
Tila, rek:no: ?
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 14 km pohjoisluoteeseen Siuruanjokivarren Tannilan talosta on saatu Kansallismuseon kokoelmiin vuonna 1885-6 kourutaltoa KM 2508:1. Esineen tarkempaa löytöpaikkaa ei tunneta. Inventoinnin aikana kävi ilmi, että Tannilan talo on tuolloin sijainnut joen etelärannalla nykyisen sillan tuntumassa. Myöhemmin talo on siirretty eteläpuoliselle mäelle. Mahdollista löytöpaikkaa ei kuitenkaan voitu enää selvittää.

Kohde tarkastettu: (14.10.1998)

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 2508:1 kourutaltoa

Diat: -

Kartta: -

YLI-II 11 *1400 00 2923*

Kohteen nimi: Pohjukka

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.

Peruskartta: 3512 07 YLI-II

Koordinaatit: x = 7252 55, y = 3444 13, z = 40-42,5

Kylä, kylänosa: Karjala, Keskikylä

Tila, rek:no: 8:37

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 4,2 km länsilounaaseen, Iijoen pohjoisrannalla Tuhkakoskesta noin 500 metriä pohjoiskoilliseen. Alue on vanhaa viljelysmaata joen ja pohjoisrannan tien välissä Pohjukkaojan suusta noin 200 metriä länteen.

Loivasti etelään kohti jokea laskevalta rannalta on löydetty kaksi kiviesinettä vanhaa niittyä pelloksi raivattaessa vuonna 1929. Esi-
neet on löydetty noin 40 metriä joesta. Myöhemmän koekaivauksen yhteydessä ei asuinpaikkaa paikalla todettu. Inventoinnin aikana löytöalue on kulottuneena umpeenkasvaneena peltona, eikä paikalta onnistuttu nytkään löytämään mitään kiinteän muinaisjäännöksen merkkejä.

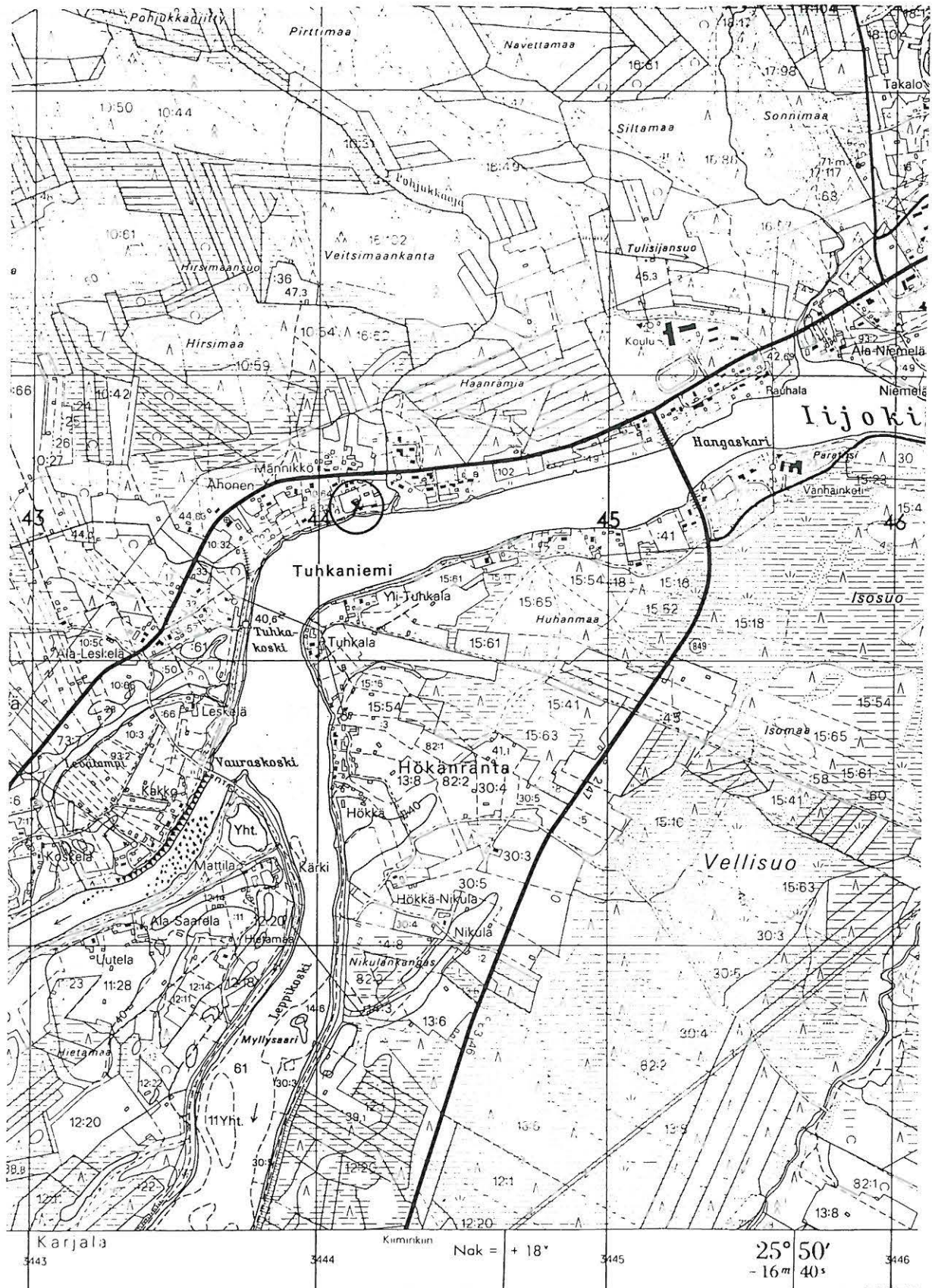
Kohde tarkastettu: 16.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Koekaiv. 1966, A. Kehusmaa

Aiemmat löydöt: KM 9122 reikäkiven puolikas
KM 9271 iso kivikirves
KM 17068:1-6 kvartssia, kuonaa

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

7252

PK 3512 07 YLI-II
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin Inventointi 1998

x = 7252 55
 y = 3444 13
 z = 40 - 42,5

YLI-II 19 1000 00 2924

Kohteen nimi: Peltoniemi 1

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.

Peruskartta: 3513 03 KÄLKÄJÄ

Koordinaatit: x = 7249 78, y = 3461 89, z = 80-82,5

Kylä, kylänosa: Kollaja, Haapakoski

Tila, rek:no: 40:2

Maanomistaja: Kaarlo Kaukko

Yli-Iin kirkosta noin 15,5 km itäkoilliseen, Haapakosken voimalaitoksesta noin 1,7 km luoteeseen ja Peltoniemen talosta noin 250 metriä kaakkoon. Alue on jyrkähkösti etelään kohti jokea viettävää Iijoen pohjoisrantaa, joka rajaa joensuuntaista pelloksi tehtyä alavaa suhteellisen tasaista notkelmaa. Peltoa kutsutaan nimellä "Niittykankaan-notko". Pellon keskivaiheilta, sen yläreunasta on löydetty tuura.

Inventoinnin yhteydessä ei löytöpaikan läheisyydestä tavattu mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Pelto on paksulla heinällä ja vesottumassa umpeen. Kaarle Kaukon tietämän mukaan paikalta ei tuuran lisäksi ole löydetty mitään muuta erikoista, myöskään nuotion sijoja tai vastaavia hän ei ole paikalla havainnut. Löytöpaikan kaakkoispuolelle oli rakenteilla kesämökki, mutta rakentamisen yhteydessä rikkoutunut maanpinta, mm. vesijohto/viemäri? kaivanto, ei ollut paljastanut mitään kiinteän asuinpaikan merkkejä. Pellon länsipäässä kankaan reunassa oli syvä kuivatusoja, mutta se oli kiivetty niin, että havaintomahdollisuuksia se ei juurikaan lisännyt.

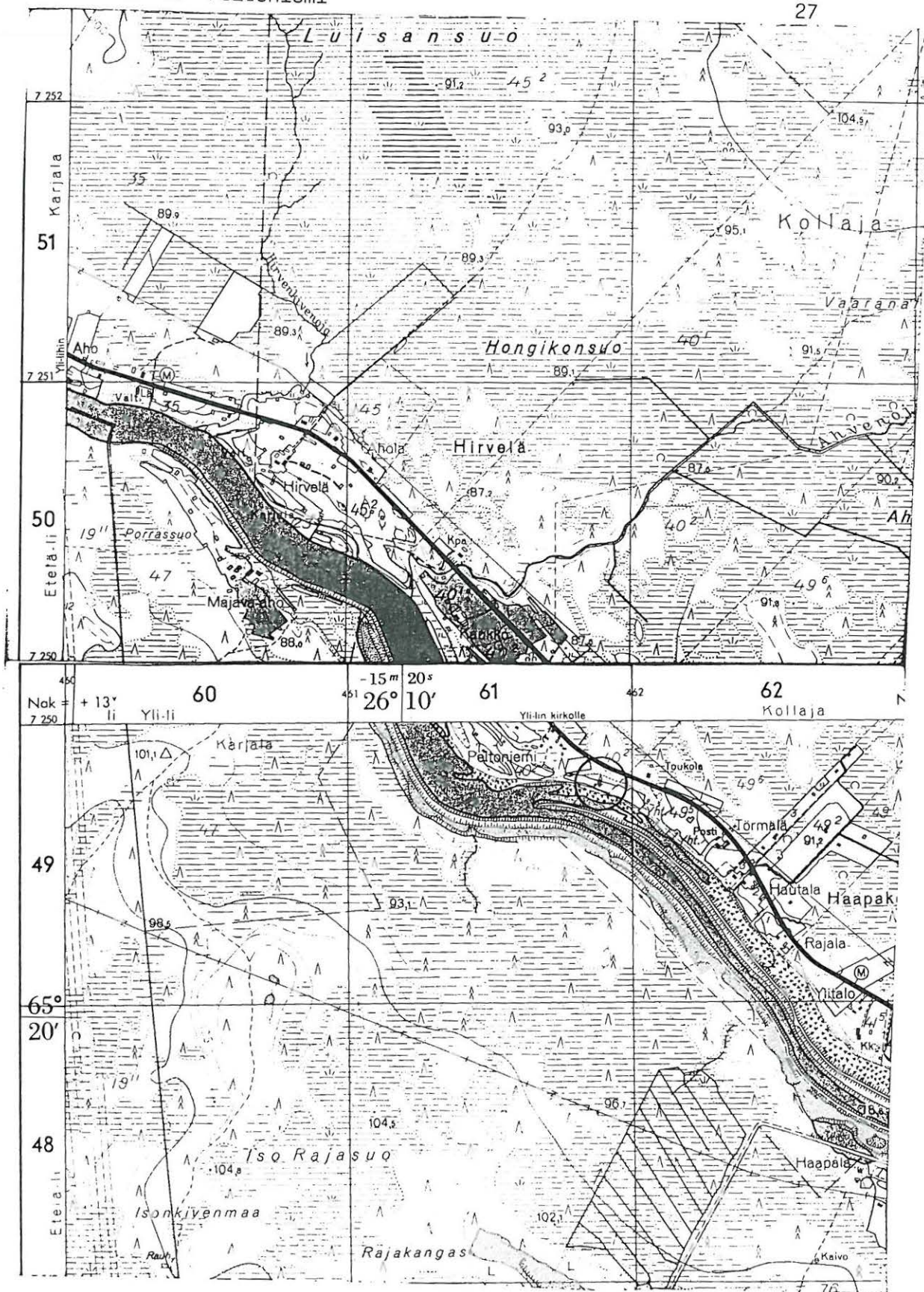
Kohde tarkastettu: 5.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1960, P. Sarvas

Aiemmat löydöt: KM 14988 tuura

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3513 03 KÄLKÄJÄ, p. 1966.

PK 3513 03 KÄLKÄJÄ
 (+ 3514 01 ISO ISTERINJÄRVI)

x = 7249 78
 y = 3461 89
 z = 80 - 82,5

M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

YLI-II 20 *1000 00 2925*

Kohteen nimi: Peltoniemi 2

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.

Peruskartta: 3513 03 KÄLKÄJÄ

Koordinaatit: x = 7249 84, y = 3461 69, z = n. 85

Kylä, kylänosa: Kollaja, Haapakoski

Tila, rek:no: 40:2

Maanomistaja: Kaarle Kaukko

Yli-Iin kirkosta noin 15,5 km itäkoilliseen, Haapakosken voimalaitoksesta noin 2 km luoteeseen ja Peltoniemen talosta noin 80 - 100 metriä etelään. Alue on Iijoen pohjoisrannalla olevan suhteellisen jyrkän rinteiden yläosassa olevaa pellon yläreunaa. Kyseessä on ns. "Majurin pelto". Mäntyä kasvavan viereisen kankaan korkeimmat kohdat samoin kuin osa pellosta on maaperältään hiekkavaa.

Inventoinnin yhteydessä ei paikalta olevan taltan löytöpaikan läheisyydestä tavattu mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Pelto on paksulla heinällä ja vesottumassa umpeen. Omistaja Kaarle Kaukon tietämän mukaan paikalta ei taltan lisäksi ole löydetty mitään muuta erikoista, myöskään nuotion sijoja tai vastaavia hän ei ole paikalla havainnut.

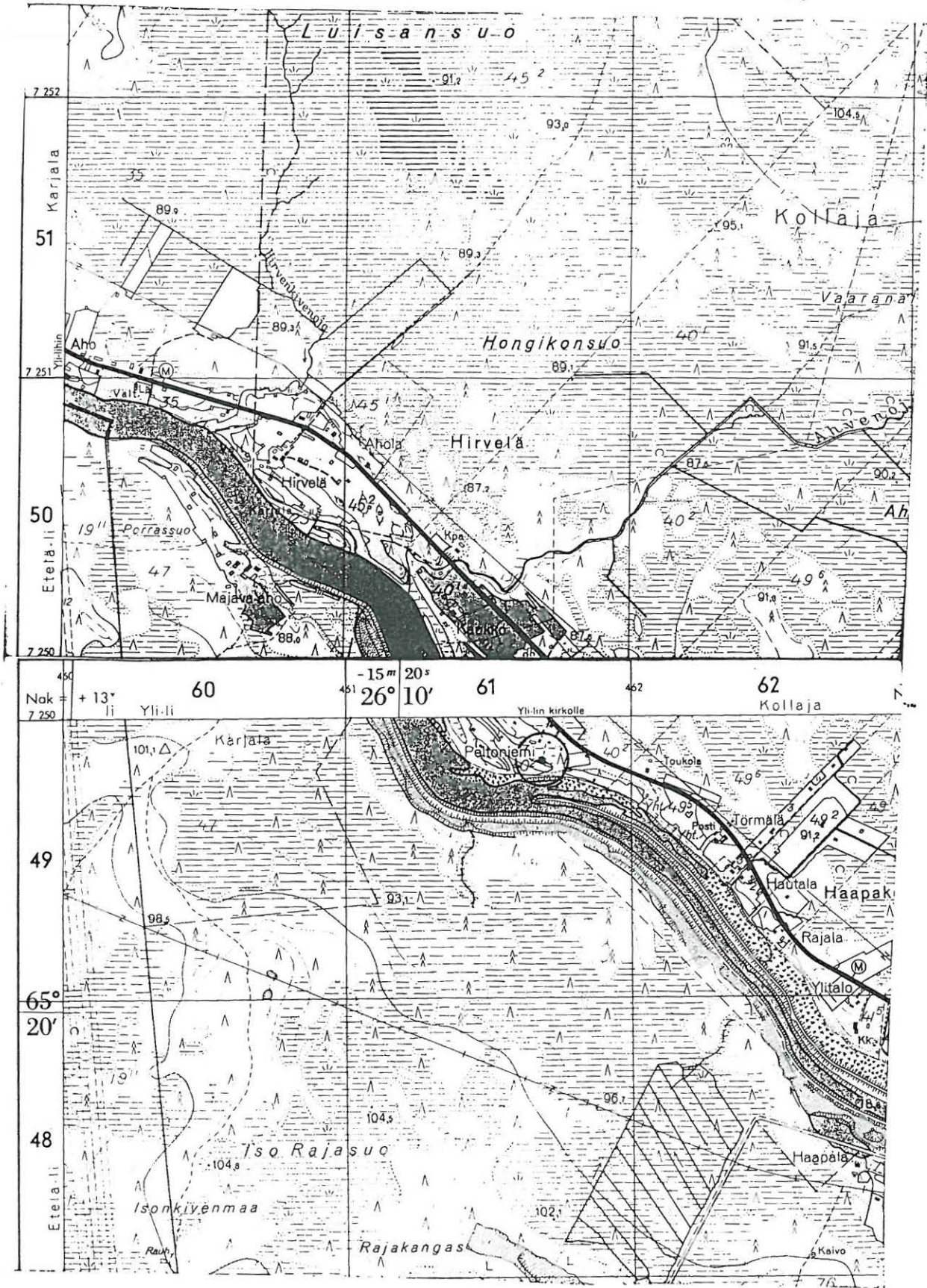
Kohde tarkastettu: 5.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1960, P. Sarvas

Aiemmat löydöt: KM 14989 kivitaltta

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3513 03 KÄLKÄJÄ

PK 3513 03 KÄLKÄJÄ
 (+ 3514 01 ISO ISTERINJÄRVI)

x = 7249 84
 y = 3461 69

M. Sarkkinen,

z = n. 85

Yli-Iin inventointi 1998

YLI-II 21

/000 00 1926

Kohteen nimi: Kaukko
 Määrittely ja mj-luokka: kivistä löydetty löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 3514 01 ISO ISTERINJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7250 17, y = 3461 36, z = 85-87,5
 Kylä, kylänosa: Kollaja, Haapakoski
 Tila, rek:no: 40:1
 Maanomistaja: Antti Kaukko

Yli-Iin kirkosta noin 15 km itäkoilliseen, Haapakosken voimalaitoksesta noin 2,5 km luoteeseen, Iijoen koillisrannalla jokeen laskevan Ahvenojan suusta noin 150 metriä kaakkoon. Alue on loivasti kumpuilevaa viljelysmaata Kaukon talon pihapiirin ympärillä. Kaukon talon takaa, sen länsipuolelta, jokeen terassimaisesti laskevalta pelloilta on aiemmin löydetty kvartsi-iskos.

Pääosa talon pelloista oli nurmella, myös löytöpaikka. Tästä noin 50 metriä kaakkoon talon lounaispuolella oli kapea muutaman kymmen metrin pituinen rannansuuntainen perunamaa. Siitä ei kuitenkaan löydetty mitään esihistoriallisesta asuinpaikasta kertovaa. Talon isännän Antti Kaukon mukaan talon pelloista ei ole löydetty kiviä tms.

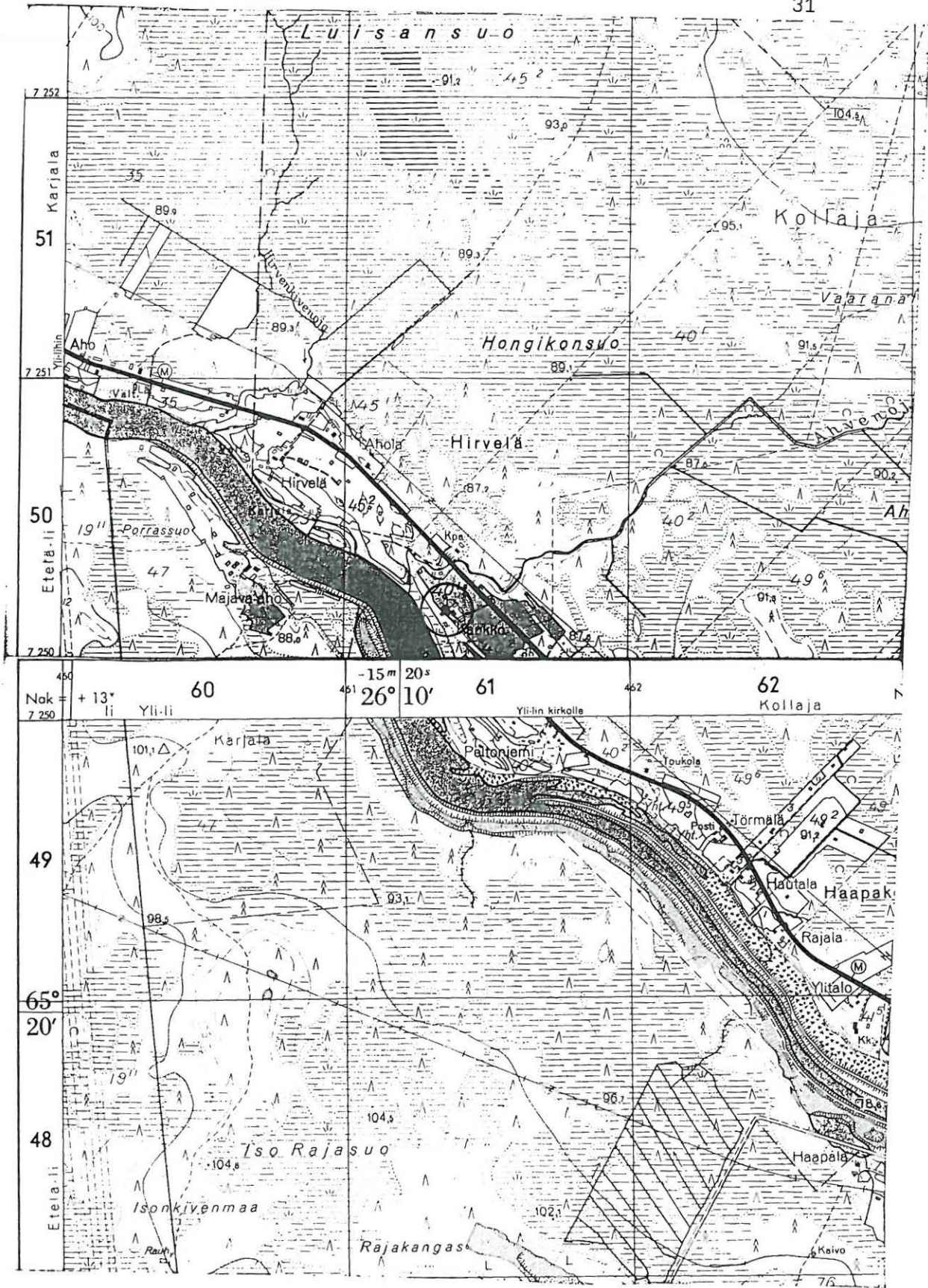
Kohde tarkastettu: 5.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1960, P. Sarvas

Aiemmat löydöt: KM 14990 kvartsi-iskos

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3514 01 ISO-ISTERINJÄRVI

PK 3514 01 ISO ISTERINJÄRVI

(+ 3513 03 KÄLKÄJÄ)

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7250 17

y = 3461 36

z = 85 - 87,5

YLI-II 22 /000 00 2927

Kohteen nimi: Haapakoski

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.

Peruskartta: 3513 03 KÄLKÄJÄ

Koordinaatit: x = 7248 38, y = 3463 59, z = n. 95

Kylä, kylänosa: Kollaja, Haapakoski

Tila, rek:no: 41:2

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 18 km itäkaakkoon, Haapakosken voimalaitoksesta noin 450 metriä itään, Iijoen pohjoisrannalla, voimayhtiön asuntoalueen eteläpuolella, voimalinjan muuntajan luona. Alue on löytöhavaintojen jälkeen tasattu asuntoalueen pihamaaksi.

Inventoinnin aikana paikalla käytäessä todettiin, ettei kohteen lähiympäristöstä ole enää asuinpaikan merkkejä löydettävissä. Kohde on vapautunut ja tuhoutunut aiemman tarkastuksen yhteydessä suoritettun pienimuotoisen tutkimuksen jälkeen.

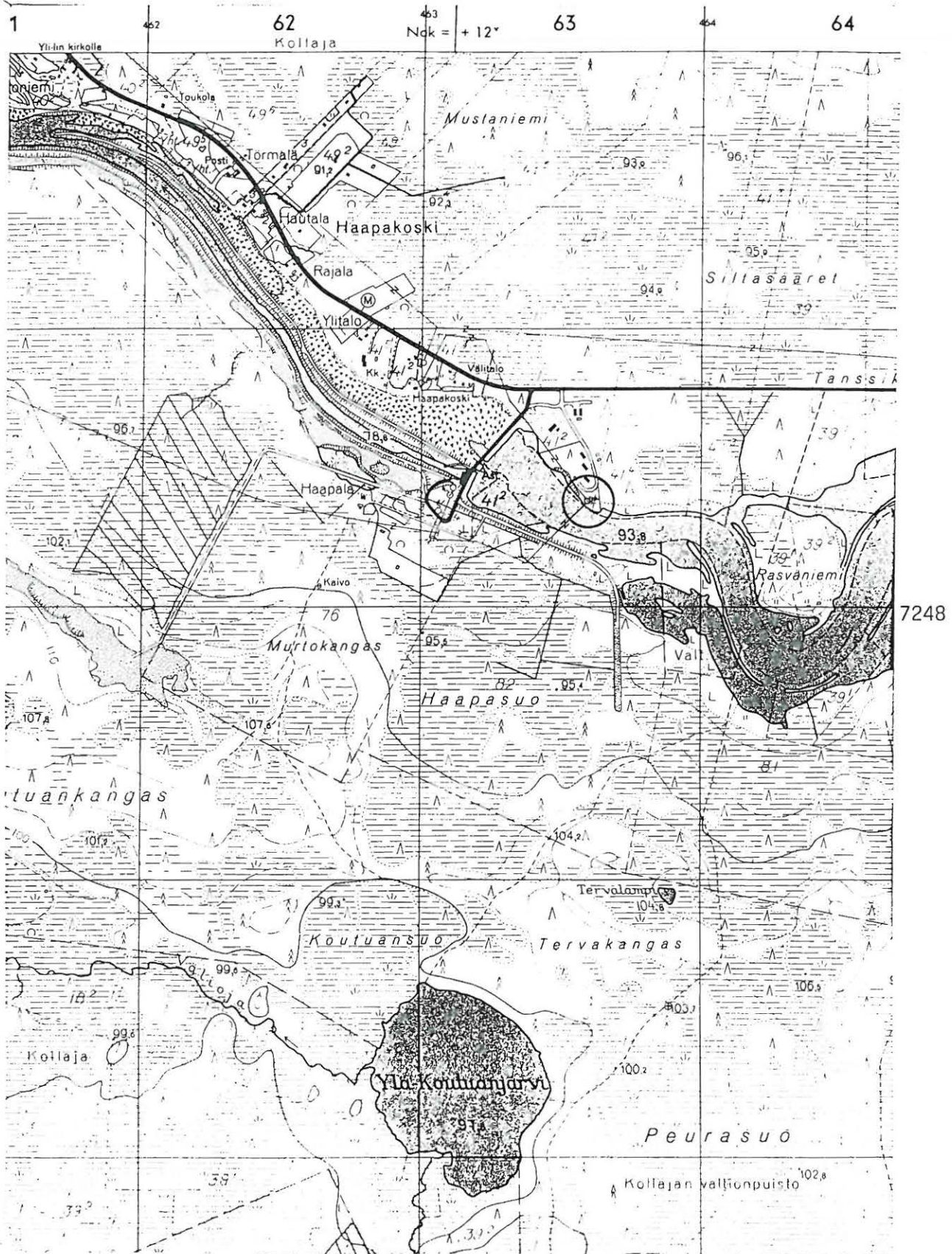
Kohde tarkastettu: 5.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1961, P. Sarvas

Aiemmat löydöt: KM 15239:1-2 kvartsi-iskoksia

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3513 03 KÄLKÄJÄ, p. 1966.

PK 3513 03 KÄLKÄJÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7248 38
 y = 3463 59
 z = n. 95

li
(YLI-II 24)

1000 00 2932

Kohteen nimi: Lukkarinkangas
 Määrittys ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
 Koordinaatit: x = 7250 86, y = 3453 30, z = n. 84
 Kylä, kylänosa: Etelä-Ii, Orastinvaaran ulkopalsta
 Tila, rek:no: 13:20
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 7,5 km itäkaakkoon, Pahkakosken voimalasta vajaan 2,3 km länsilounaaseen, Iijoen etelärannalla, Siirtolan ohitse Patosaareen johtavan tien varrella, eteläpuolisen Jängässuon kuivatusojan itäpuolisella pienellä kankaalla.

Paikalla on suoritettu koekaivaus vuonna 1961. Inventoinnin aikana paikalta ei onnistuttu löytämään enenpiä kiinteän asuinpaikan merkkejä, vaikka rikkoutunutta maanpintaa oli ojakaivannoissa ja tieleikkauksissa.

Kohde sijaitsee Iin kunnan ulkopalstalla, mutta on löytymisestään 1960-luvun alusta luetteloitu Yli-Iin kohteisiin.

Kohde tarkastettu: 15.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Koekaiv. 1961, P. Sarvas

Aiemmat löydöt: KM 15243:1-25 asuinpaikkalöytöjä

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, p. 1981.

52	Karjala	YLI-II	IIN KUNTA	Nak = + 15°	3454	3455
			26° 00'			
			-16m 00s			

PK 3512 10 PAHKAKOSKI
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7250 86
 y = 3453 30
 z = n. 84

YLI-II 29 *1000 00 2928*

Kohteen nimi: Niemelä

Määrittely ja mj-luokka: kivekautinen löytöpaikka. III.

Peruskartta: 3512 07 YLI-II

Koordinaatit: $x = 7253\ 02$, $y = 3446\ 28$, $z = n. 42,5$

Kylä, kylänosa: Karjala, Kirkonkylä

Tila, rek:no: 16:95

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 250 metriä kaakkoon, Niemelän talon itäpuolella Iijoen pohjoisrannalla. Alue on tasaista rantapeltoa Yli-Iin kirkonkylässä.

Paikalta on aiemman tarkastuksen yhteydessä löydetty pala historiallisen ajan piitä ja kvartsia. Inventoinnin aikana pelto oli nurmella eikä paikalta tavattu mitään asuinpaikkaan viittaavaa.

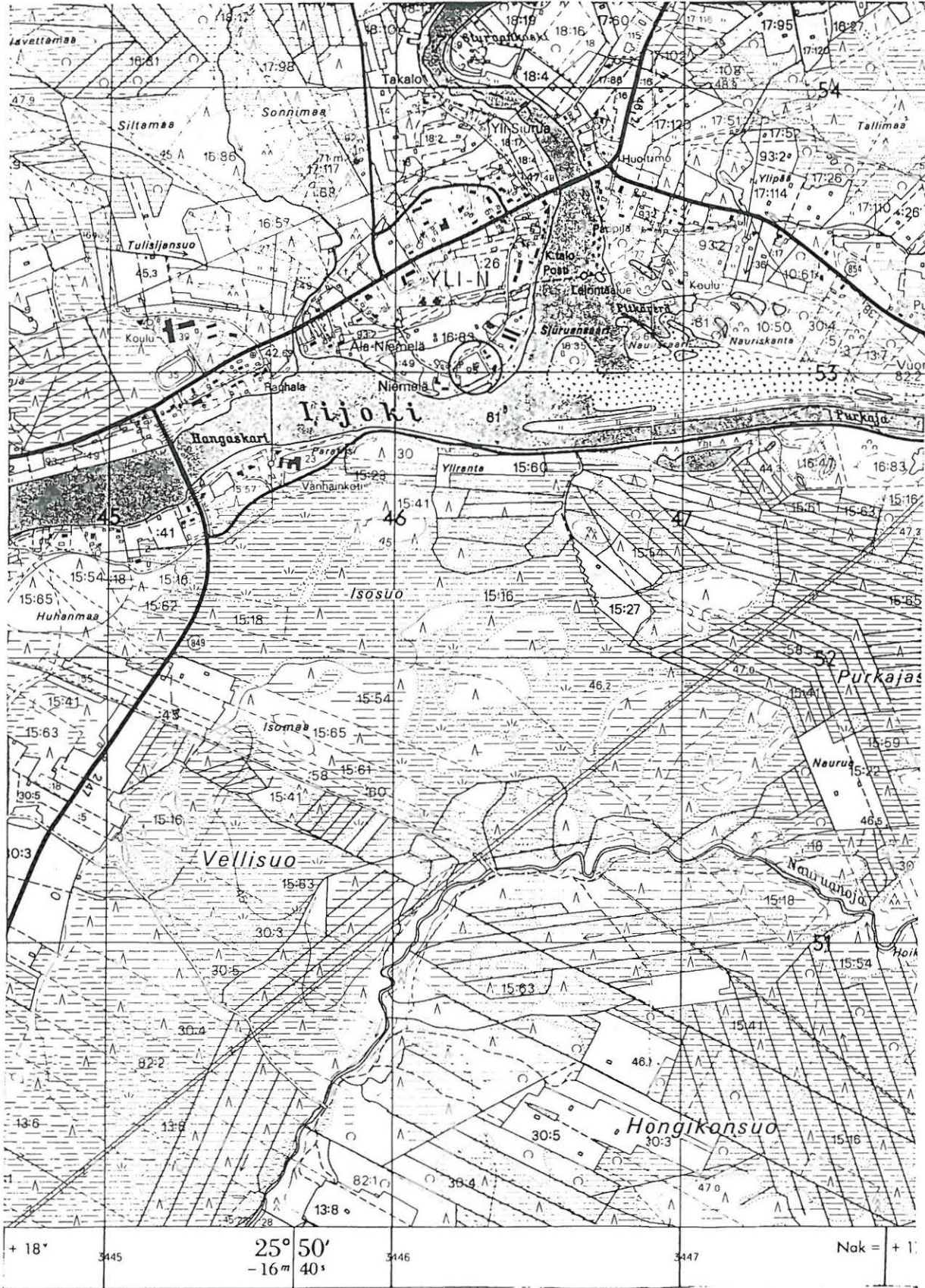
Kohde tarkastettu: 15.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1966, O. Keskitalo

Aiemmat löydöt: KM 17155:1-2 piipala (hist.?) ja kvartsia

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7253 02
 y = 3446 28
 z = n. 42,5

YLI-II 30 *1000 00 2929*

Kohteen nimi: Pappila

Määrittys ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II-III.

Peruskartta: 3512 07 YLI-II

Koordinaatit: x = 7253 66, y = 3446 22, z = n. 50

Kylä, kylänosa: Karjala, Kirkonkylä

Tila, rek:no: 17:66(?)

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 350 metriä pohjoiskoilliseen. löytöpaikka on osin rakennuttua vanhaa peltomaata Yli-Iin kirkonkylän keskustassa.

Paikalta on aiemman tarkastuksen yhteydessä löydetty kvartsikaavin. Löytöalue on nykyisin osittain rakennettua vanhaa peltoa, jonka halki kulkee myöhemmin rakennettu kylätie.

Alueelta ei löydetty mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittavaa.

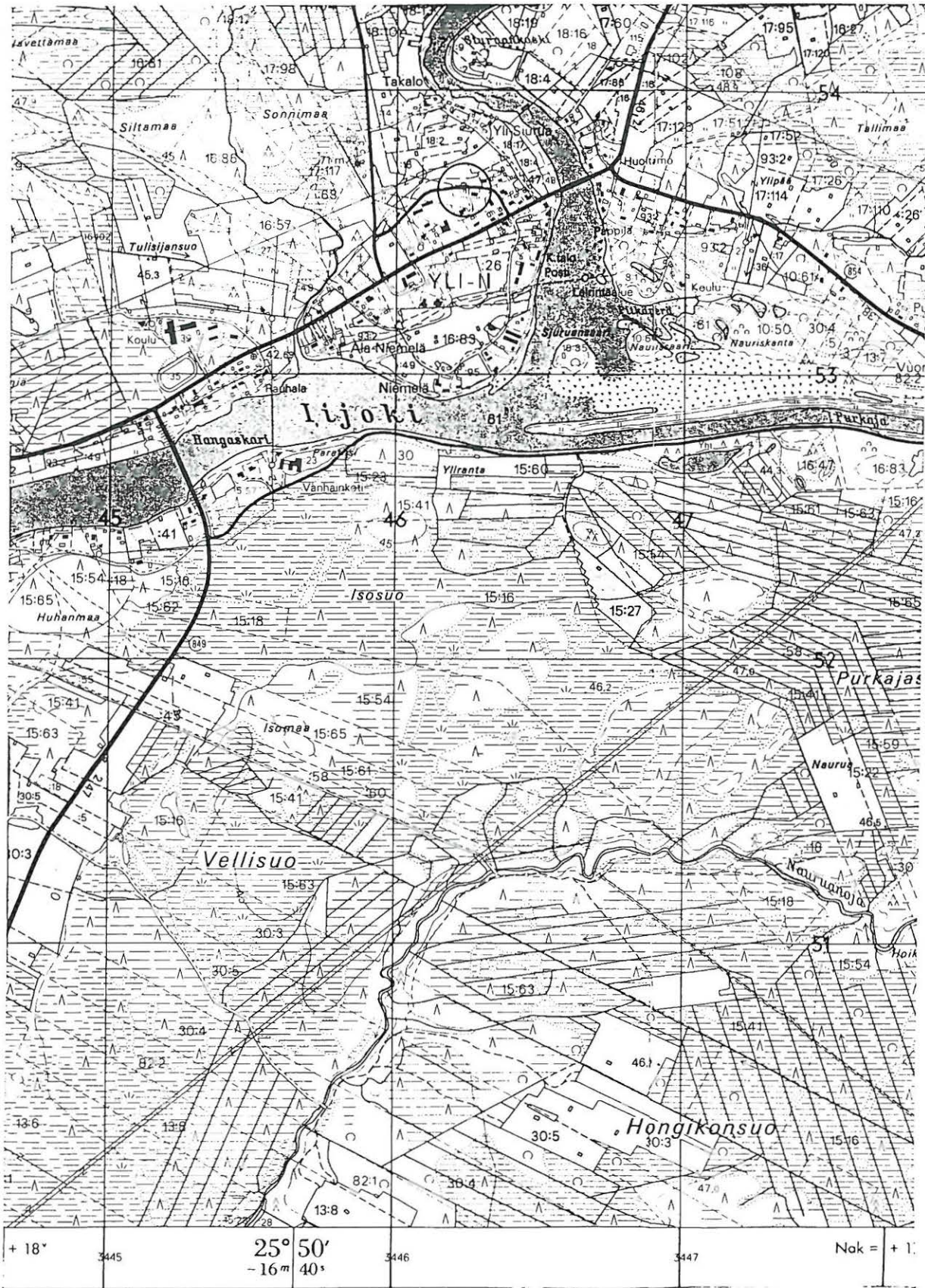
Kohde tarkastettu: 15.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1966, O. Keskitalo

Aiemmat löydöt: KM 17156 kvartsikaavin

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7253 66

y = 3446 22

z = n. 50

YLI-II 31

Kohteen nimi: Karhula
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka?
 Peruskartta: 3513 03 KÄLKÄJÄ
 Koordinaatit: x = 7248 82, y = 3466 72, z = n. 95
 (= päärakennuksen koordinaatit)
 Kylä, kylänosa: Kollaja, Kälkäjä
 Tila, rek:no: 18:2 (?)
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 21 km itään, Haapakosken voimalasta noin 3,6 km itään, Iijoen pohjoisrannan mäellä, joen ja Kipinäen johtavan tien välissä. Karhulan kesäkäytössä oleva talo sijaitsee mäen lounaisreunalla, pihapiiri aivan rannassa. Masto kohoaa talon taakse itään ja koilliseen. Vanhat pellot ovat paksua kulokkoa.

Aiemman tarkastuksen yhteydessä Karhulasta on tavattu kvartsi-iskoksia, mutta niiden tarkempi löytöpaikka ei ole selvillä. Inventoinnin aikana todettiin maastollisesti sopivimmaksi löytöpaikaksi talon yläpuolinen pelto, mutta varmuutta tähän ei saatu.

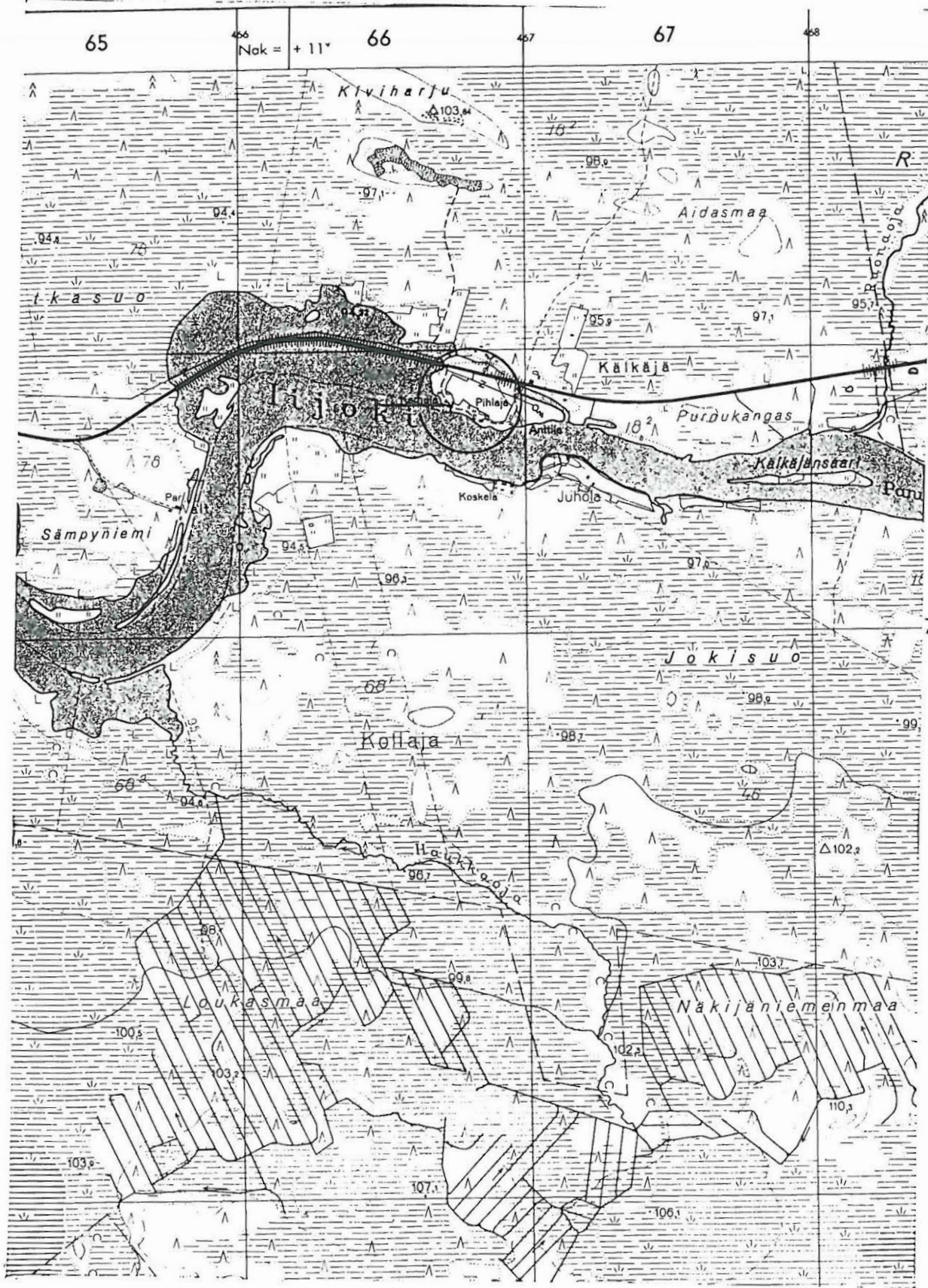
Kohde tarkastettu: 5.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1970, A. Erä-Esko, A. Sarvas

Aiemmat löydöt: KM 18228 kvartsi-iskoksia

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3513 03 KÄLKÄJÄ, p. 1966.

7248

PK 3513 03 KÄLKÄJÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7248 82
 y = 3466 72
 z = n. 95
 (Karhulan talo)

YLI-II 33

Kohteen nimi: Korkiamaa
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II/III.
 Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
 Koordinaatit: x = 7252 92, y = 3452 32, z = n. 65
 Kylä, kylänosa: Karjala, Pahkala
 Tila, rek:no: 22:41
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 6 km itään, Pahkakosken voimalasta noin 3,3 km länsiluoteeseen, Iijoen Pirttisuvannosta noin 1,5 km pohjoiseen. Korkiamaa on soiden ympäröimä hiekkamoreenikangas, jonka pohjoisosassa on kunnallinen kaatopaikka. Kankaan keskiosa on kaivettu sorakuopaksi.

Aiemman tarkastuksen yhteydessä sorakuopan kaakkoispään hiekkavalta reunalta, jonka takana on suo. Tämä sorakuopan länsireuna tarkastettiin, samoin kuin sorakuopan reuna etelään jatkuvan kankaan puolelta, mutta ilman havaintoja asuinpaikasta. Reuna on aiemman tarkastuksen jälkeen kasvanut suurelta osin umpeen. Myöskään sorakuopan viereisen tantereen pintatarkastelu ei tuottanut tulosta. Paikalla ollut asuinpaikka on ilmeisesti suurelta osin tuhoutunut.

Aiemmasta löytöpaikasta noin 300 metriä luoteeseen kankaan laelta sorakuopan reunalta tavattiin muutamia lohenneita kvartseja. Ne tulkittiin maanoton yhteydessä rikkoutuneen kvartsin kappaleiksi. Mitään asuinpaikkaan viittaavaa ei inventoinnin aikana tavattu kuopan eteläosan reunoilta ja sen eteläpuoliselta kankaalta.

Kohde tarkastettu: 7.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1980, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: KM 19910:1-2 kvartsi-iskoksia

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, p. 1981.

PK 3512 PAHKAKOSKI
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7252 92
 y = 3452 32
 z = n. 65

(^{li}
YLI-II 34)

1000 06 2933

Kohteen nimi: Siirtola
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
 Koordinaatit: x = 7250 94, y = 3453 63, z = n. 65
 (Siirtolan talo)
 Kylä, kylänosa: Etelä-Ii, Orastinvaaran ulkopalsta
 Tila, rek:no: 18:14
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 8 km itäkaakkoon, Pahlkakosken voimalasta noin 1,9 km länsilounaaseen, Iijoen etelärannalla, Patosaareen johtavan tien varrella. Siirtola on vanha talo, jonka pohjoispuolinen jokiosuus on ruopattu voimalaitoskanavaksi. Talon eteläpuoli on jokseenkin tasaista alavaa kangasta, joka kauempana muuttuu suoksi.

Siirtolan talon luota on kaksi kiviesinettä. Iskukivi on löydetty talon kohdalta noin 20 metriä pohjoiseen voimalaitoksen alakanavan penkasta. Myöhemmin kokoelmiin saatu tuura on löydetty samoilta sijoilta. Inventoinnin aikana lähialueelta ei tavattu mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Löytöpaikkansa perusteella kyseisiä löytöjä on pidettävä irtolöytöinä.

Kohde sijaitsee Iin kunnan ulkopalstalla, mutta on löytymisestään 1960-luvun alusta luetteloitu Yli-Iin kohteisiin.

Kohde tarkastettu: 15.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 19996 iskukivi
 KM 20955 tuura

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, p. 1981.

PK 3512 10 PAHKAKOSKI
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7250 94
 y = 3453 63
 z = n. 65
 (= Siirtolan talo)

YLI-II 35 1000 00 2930
 Kohteen nimi: Huiska
 Määrittys ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 3512 11 TANNILA
 Koordinaatit: n. x = 7262 80, y = 3452 45, z = 80-85
 Kylä, kylänosa: Tannila
 Tila, rek:no: yhteismaa
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 11,5 km koilliseen, Tannilan kaupalta noin 3,2 km etelään, Tannilantien itäpuolella. Ala-Huiska on laaja kangas, jolla nykyisin on useita sorakuoppia Kyseessä on laeltaan kivikkoinen moreenikangas, jonka reunat ovat paikoin varsin hiekkavia. Sorakuopista eteläisimmästä on löydetty tasataltta vuonna 1963.

Inventoinnin aikana sorakuopan todettiin olevan edelleen käytössä ja laajentuneen huomattavasti sitten sekä löytövuoden että käytetyn kartan painovuodenkin jälkeen. Sorakuopan reunat ja laitakankaat kierrettiin tuloksetta. Kerrallinen löytöpaikka on käytännössä tuhoutunut.

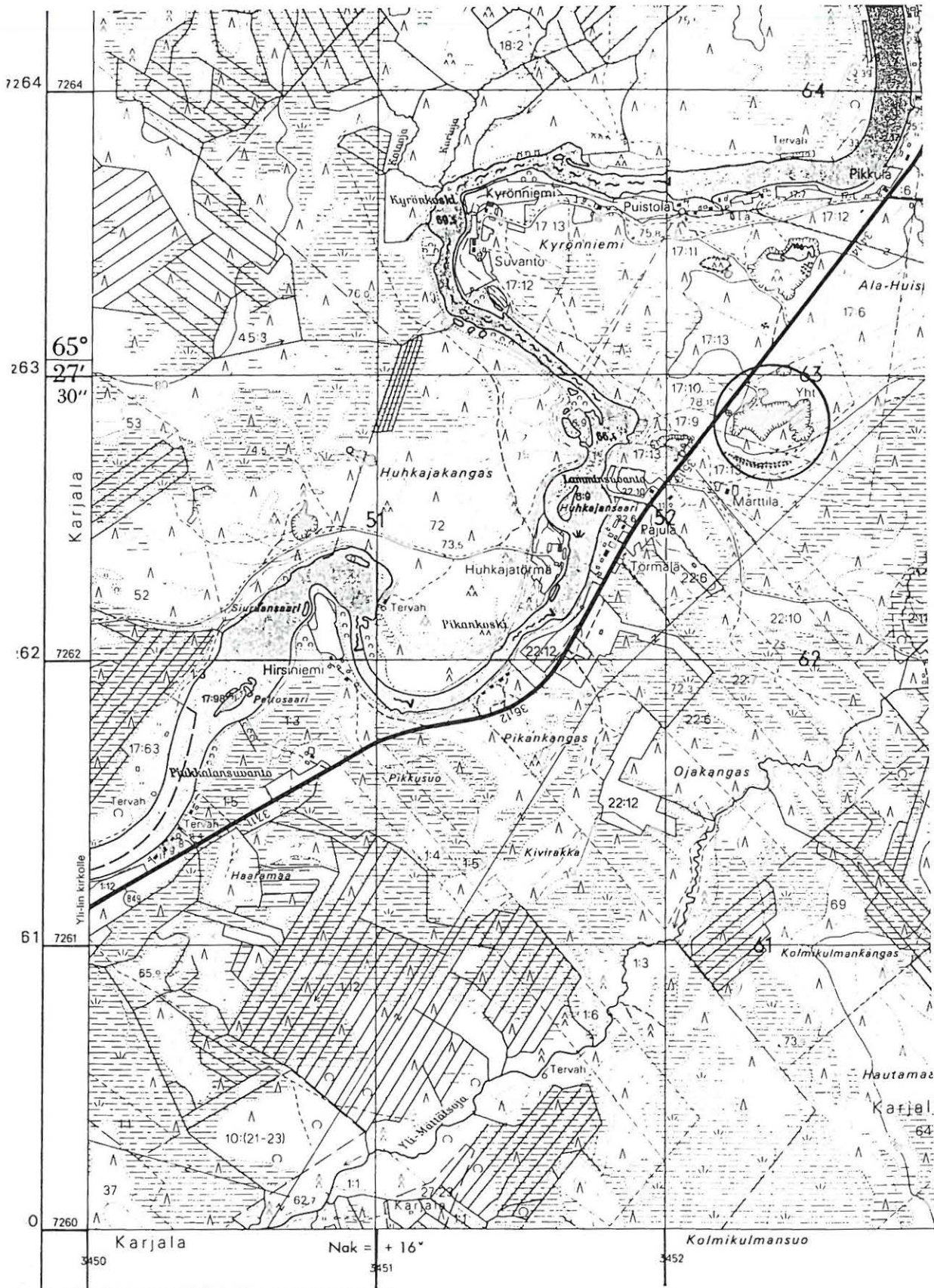
Kohde tarkastettu: 14.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: PPM 6152 tasataltta

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 11 TANNILA, p. 1981.

PK 3512 11 TANNILA
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = n. 7262 80
 y = n. 3452 45
 z = 80 - 85

YLI-II 36

Kohteen nimi: Ylitalo
 Määrittely ja mj-luokka: röykkiöitä. II.
 Peruskartta: 3512 11 TANNILA
 Koordinaatit: x = 7266 89, y = 3451 61, z = n. 85
 Kylä, kylänosa: Tannila, Porkanniemi
 Tila, rek:no: 3:1
 Maanomistaja: Raili Piippo, Muhos

Yli-Iin kirkosta noin 14,5 km pohjoiskoilliseen, Tannilan kaupalta noin 1,4 km luoteeseen, Porkanniemen pohjoisrinteellä, Ylitalon talosta noin 450 metriä koilliseen. Porkanniemi on iso luoteeseen pistävä moreeniharjanne, jota Siuruanjoki kiertää tekemällä mutkan luoteeseen. Harjanteen kärjen korkein kohta on kivikkoinen, sen jyrkän koillisrinteen yläosa on myös hyvin runsaskivinen, suoraan louhikkoinen. Jyrkintä rinnettä seuraa loivempi kohti jokea laskeva kuusikkoinen rinne. Kohde sijaitsee tämän loivan rinteiden yläosassa kivikkoisimman jyrkänteen alla.

Paikalla on kolme paksun sammalen peittämää röykkiötä. Ne sijaitsevat jokseenkin itäkaakko-länsiluode suuntaisessa rivissä 2 - 4 metrin päässä toisistaan. Seuraavassa kuvaus idästä.

1. Soikea röykkiö, jolla pituutta noin 3,5 metriä ja leveyttä 2,5 - 3 metriä. Rakenteeltaan kehämäinen, keskiosa on lähes kivetön, matala rakenne, jonka korkeus noin 30 cm.
2. Soikea noin 2 x 3 metrinen, lähes puoli metriä korkea röykkiö, jonka päällyks on lähes tasainen, ei siis kaivelun jälkiä. Kiveys on jokseenkin selvärajainen pohjoisreunaa lukuunottamatta, missä kiveys vaikuttaa lauenneelta. Sammalen peittämästä röykkiöstä on hankala nähdä ovatko sen reunakivet muita suurempia, ainakin paikoin tältä vaikutti.
3. Röykkiö, jonka pituus noin 3,5 metriä ja leveys noin kaksi metriä. Korkeutta röykkiöllä on hieman enemmän kuin edellisellä, ehkä noin 60 - 70 cm. Länsireuna vaikuttaa rauenneelta, eikä ole yhtä selvärajainen kuin itäreuna, jota näyttivät rajaavan muuta kiveystä isommat kivet. Jokseenkin koillinen-lounas -suuntaisen röykkiön koillispuolella kivet näkyvillä ja kohta vaikuttaa kaivellulta.

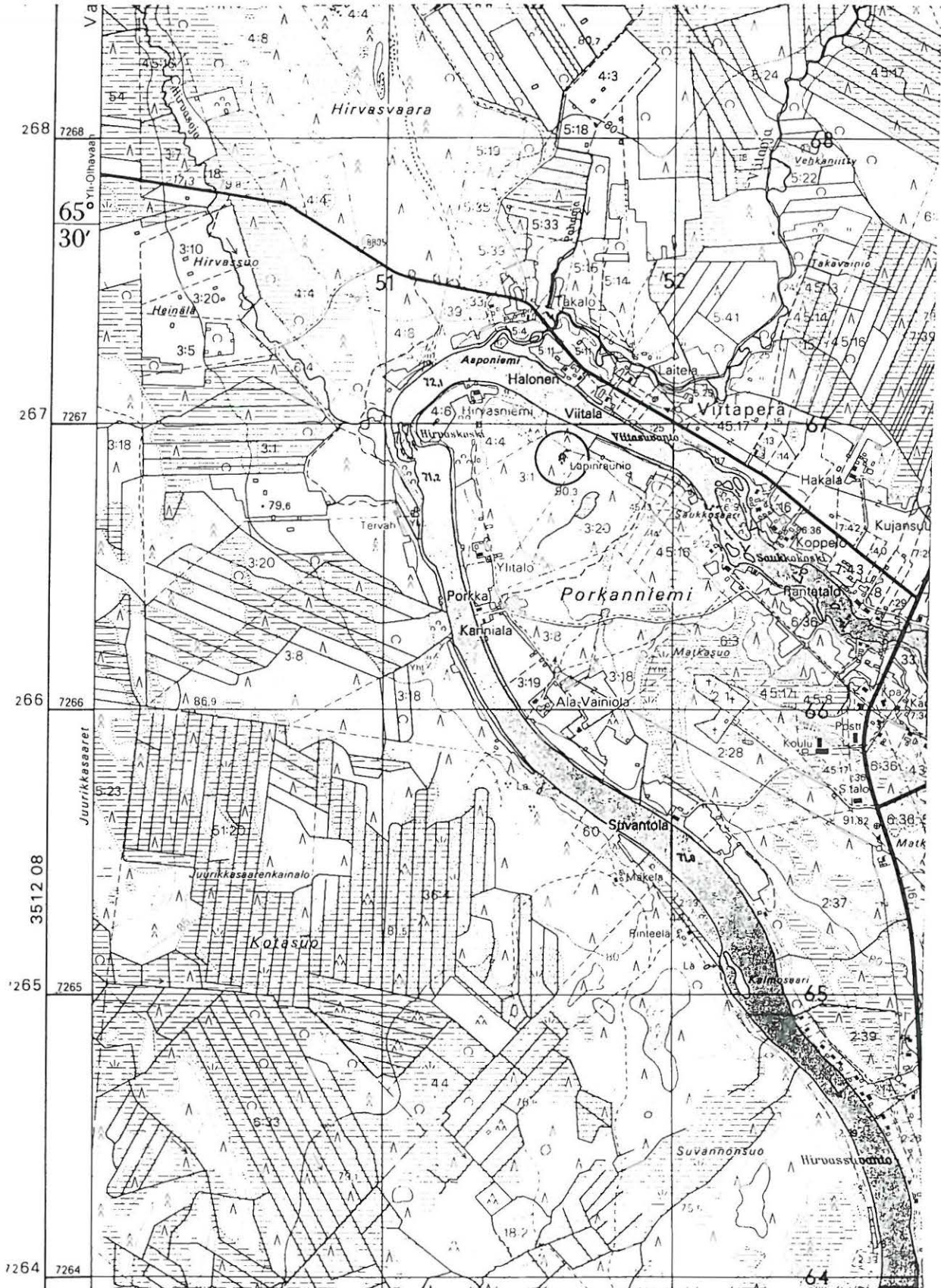
Röykkiöt poikkeavat rakenteeltaan ja maastolliselta sijainniltaan muista alueen kivirakenteista. Parhaiten ne ovat rakenteeltaan verrattavissa muutamaa Iin rautakautisilla korkeuksilla oleviin röykkiöihin, mutta yhteys näihin on enemmän kuin epävarma.

Kohde tarkastettu: 14.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1980, P. Purhonen
 Tark. 1989, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 283 röykkiöt 2 ja 3 lännestä; D 283 röykkiö 3 pohjoisesta
 Kartta: Peruskarttaote 3512 11 TANNILA, p. 1981.

PK 3512 11 TANNILA
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7266 89
 y = 3451 61
 z = n. 85

YLI-II 37

Kohteen nimi: Kivijärvenkangas
 Määrittely ja mj-luokka: röykkiö, rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 3512 04 MUHOSUO
 Koordinaatit: x = 7259 76, y = 3439 74, z = n. 80
 Kylä, kylänosa: Valtionmaa
 Tila, rek:no:
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 9,5 km luoteeseen, Halajärvestä noin 2,5 km luoteeseen, Yli-Iin ja Iin rajan lähellä olevan Kivijärven eteläpäästä noin 450 metriä itään. Kivijärvenkangas on Kivijärven ja Hangaslammen väliin jäävä korprien ja soiden ympäröimä moreenikangas, jonka itäosan korkeimmalla kohdalla kohde sijaitsee. Kankaan itäreunalla on jyrkäkkösti itään laskeva rinne, jonka päällä on eteläkaakko-pohjoisluode -suuntainen rakka.

Paikalla on kivikkoon tehtyjä kivirakennelmia, jotka sijaitsevat vajaat 200 metriä Kivijärven itäpuoliselle kankaalle johtavan tien korkeimmalta kohdalta. Jokseenkin kivikon korkeimmalla kohdalla on ns. kehäröykkiö, jonka ala on noin 5 x 6 metriä ja korkeus puolisen metriä. Kivien koko vaihtelee nyrkinkokoisista isoihin miehennostannaisiin. Röykkiötä on kaiveltu 3 - 4 kohdasta, mutta on kuitenkin rakenteena varsin kompakti. Röykkiöstä noin 6 metriä pohjoiseen on halkaisijaltaan 1,5-2 metrinen 20 - 30 cm syvä kuoppa. Tästä noin 15 metriä luoteeseen on kuopanne jonka koko on noin 2 x 3 metriä ja syvyys 30 - 40 cm. Röykkiöstä noin 12 metriä kaakkoon on halkaisijaltaan noin 2,5 metrinen soikeahko kuoppa, jonka syvyys on noin 30 - 40 cm. Tästä noin 6 metriä kaakkoon on noin 3,5 x 2,5 metrinen kuopanne, jonka syvyys on 50 - 60 cm. Tämän länsipuolella samoin kuin kuvattujen rakenteiden ja lähimmän tien välissä kankaan kivikkoisella harjanteella on vielä ainakin kaksi pientä, halkaisijaltaan noin 1 - 1,5 metristä, matalaa epämääräistä rakkakuoppaa.

Lähialue ja saman kankaan länsiosan korkein kohta tarkastettiin tu-
 loksetta.

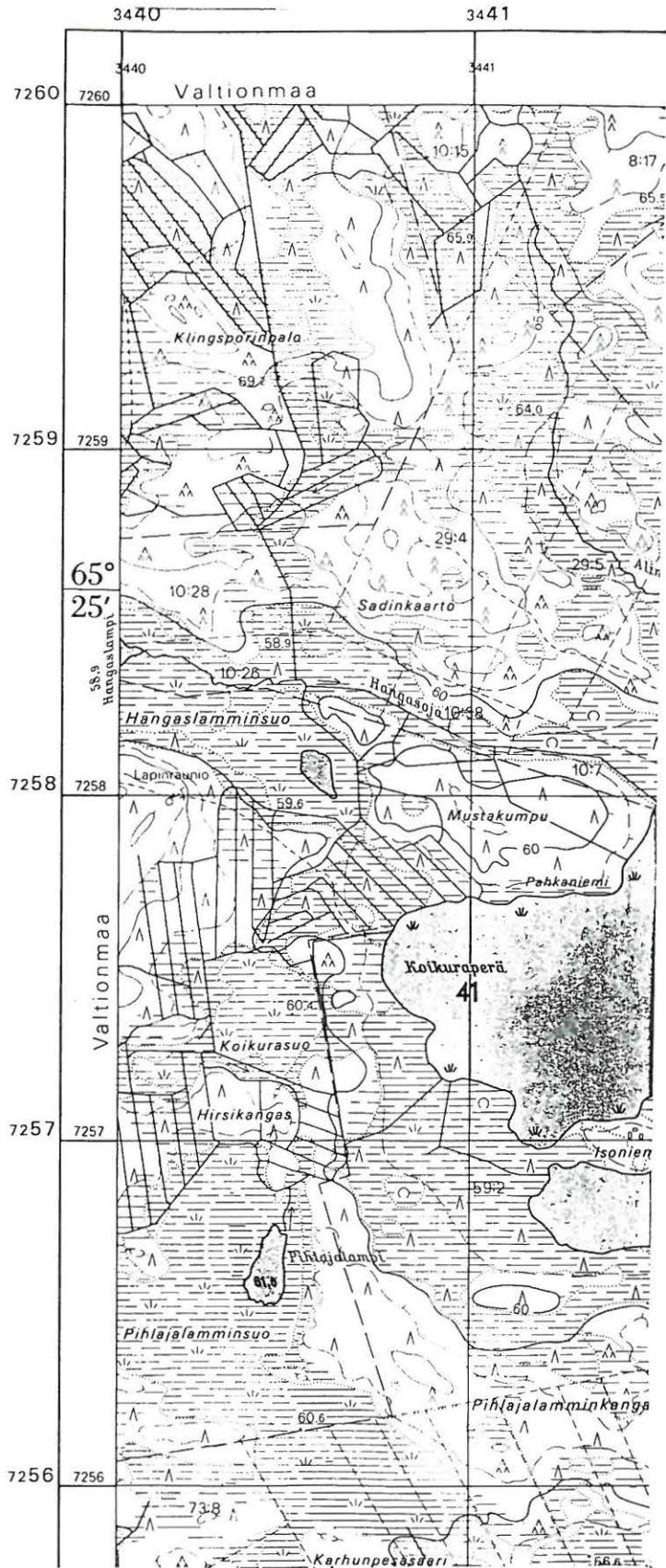
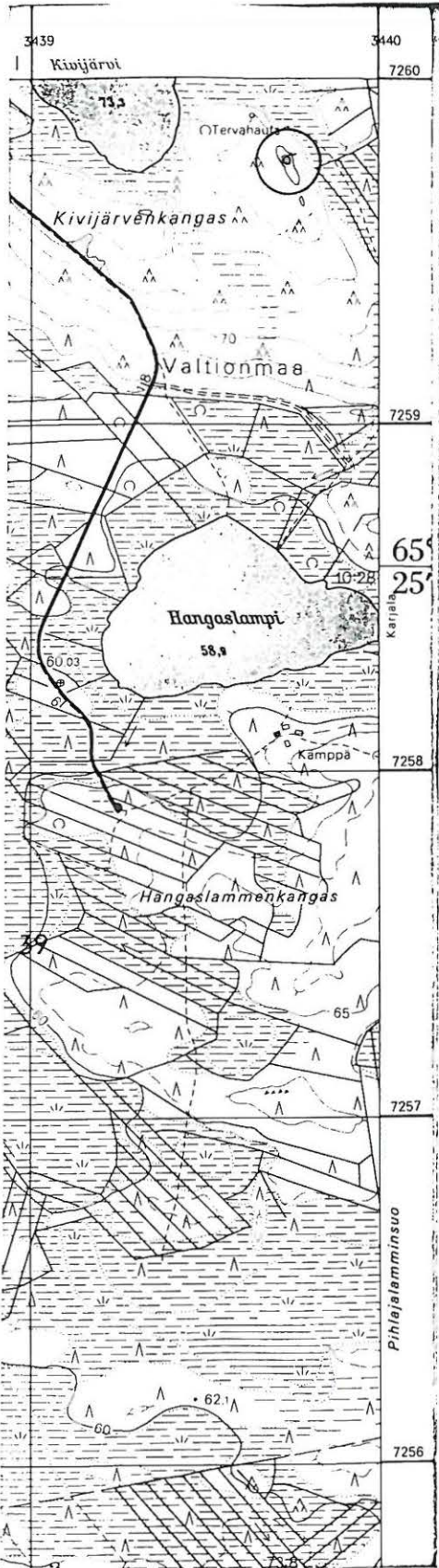
Kohde tarkastettu: 8.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1980, P. Purhonen
 Tark. 1989, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 285 kohteen röykkiö pohjoisesta

Kartta: Peruskarttaote 3512 04 MUHOSUO, p. 1981.

PK 3512 04 MUHOSUO
 (+ 3512 07 YLI-II)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7259 76
 y = 3439 74
 z = n. 80

YLI-II 39

Kohteen nimi: Konttikangas, Kuisuo
 Määrittely ja mj-luokka: röykkiöitä, rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 3512 08 SAUKKOSUO
 Koordinaatit: x = 7264 50-78, y = 3440 88-98,
 z = n. 87,5 - 95
 Kylä, kylänosa: Tannila, Leuanjoki
 Tila, rek:no: 51:17
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 12 km pohjoisluoteeseen, Leuanjoelta Väli-Olhavaan johtavan tien varrella, Yli-Iin ja Iin rajalla olevalla Konttikankaalla, mainitun tien eteläpuolella, kankaan itärinteellä, kunnanrajan ja tien risteyksestä noin 250 metriä kaakkoon. Alue on kuivan ja kivikkoisen moreenikankaan, kitumäntyä kasvavaa lakea ja itärinnettä. Alueen keskiosassa on laaja puuton luonnonrakka, jossa on rinteensuuntaista luonnollista aaltomaista matalaa kivivallia, rantapalteleita, joissa kiviaines on kookkaampaa kuin alemmilla kivi-konosilla.

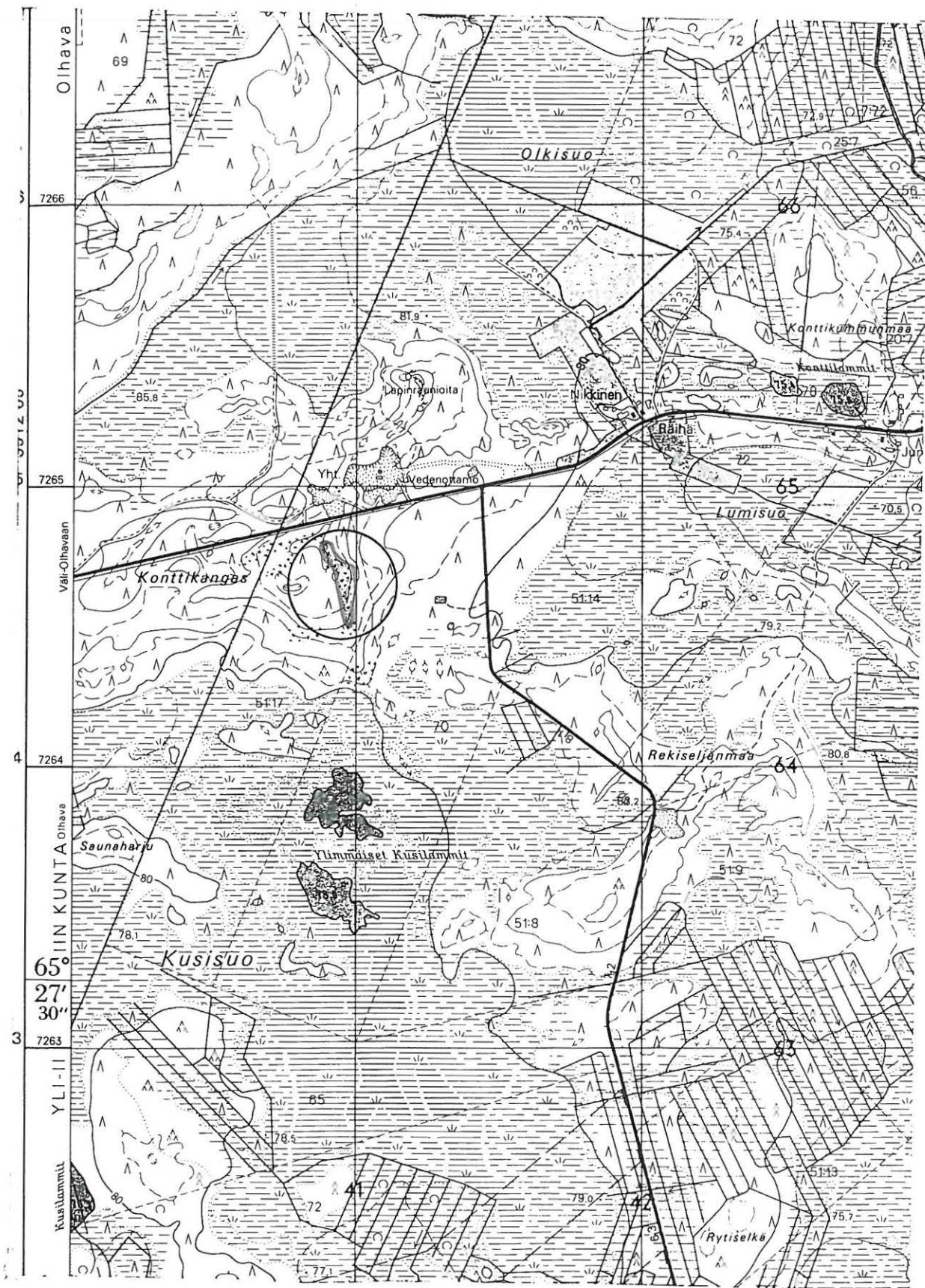
Rakan yläosassa on kolme kehämäistä röykkiötä, joiden keskuskuoppa ulottuu joko rakan ympäröivän rakan tasalle tai hieman alemmas, reunakiveykset ovat suhteellisen korkeita. Rakenteiden halkaisija vaihtelee 4,5 - 8 metrin välillä ja korkeus puolesta metrillä noin 0,8 metriin. Röykkiörakenteet, ainakaan kaikki, tuskin ovat alkuperäisessä muodossaan, mihin viittaa mm. Calamniuksen kuvaus tutkimuksistaan (ks. J.W. Calamnius, Muinais-tiedustuksia Pohjanperiltä, Suomi II:7, 1868, s. 214-5; vrt. myös A.H. Snellman, SMYA 1887, s. 52 - 53). Kuvattujen kivirakenteiden lisäksi alueella on kymmeniä erikokoisia rakkakuoppia, vallillisia ja vallittomia. Paljaan rakan alueella niitä on pitkälle kolmattakymmentä. Valtaosa on tehty edellä kuvattujen rantapalteleiden päälle, mutta myös tasaisella kivikolla niitä esiintyy. Lisäksi rakkakuoppia on laajan rakan pohjois/luoteispuolella ylempänä rinteessä ja melkein laella sekä rakan eteläpuolisissa kivikoissa. Näistä muutamat muistuttavat kehäröykkiöitä, mutta ovat paremminkin luettavissa vallillisten rakkakuoppien joukkoon. Inventoinnin aikana kuultiin puhetta, että paljaassa rakassa olisi myös laaja rakkaan raivattu asuinpaikka, joksi on ilmeisesti tulkittu mainittujen rantapalteleiden väliin jäävä alanne, jollaisia esiintyy useilla pohjoisen rakoilla. Inventointihavainnot ovat yhtenevät aiempien tarkastusten kanssa muutoin paitsi rakkakuoppa-alueen laajuuden osalta.

Kohde tarkastettu: 8.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1987, E-L. Schulz
 Tark. 1989, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 286 rakan yläreunan röykkiöistä keskimäinen, kaakosta
 Kartta: Peruskarttaote 3512 08 SAUKKOSUO, p. 1981.

PK 3512 08 SAUKKOSUO

x = 7264 50-78

M. Sarkkinen,

y = 3440 88-98

Yli-Iin inventointi 1998

z = n. 87,5 - 95

YLI-II 40

Kohteen nimi: Jyrkkäkallio
 Määrittys ja mj-luokka: kiviäutinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 08 SAUKKOSUO
 Koordinaatit: x = 7261 58, y = 3449 24, z = 62,5-65
 Kylä, kylänosa: Karjala, Leuanjoen asutusalue
 Tila, rek:no: Korte 54
 Maanomistaja: Otto Viitala, 91200 Yli-Ii

Yli-Iin kirkosta noin 9 km pohjoiskoilliseen, Tannilasta noin 5,5 km lounaaseen, Kotalanperän vastarannalla, Iijoen pohjoispuolella Vääränputaan koillisrannalla. Alue on tasaista jokivarsikangasta, jossa on kapea Kortteen talon peltokaista, jonka takana joelta katsoen on tasaista kangasta ja korpea. Luoteesta Kortteen taloon johtavan putaanreunaa kulkevan tien koillispuoliselta pelloilta on löydetty reikäkiven puolikas ja paikkaa aiemmin tarkastettaessa kvartssia asuinpaikan merkinä. Löytöpaikka sijaitsee Kortteen talosta noin 80 metriä luoteeseen.

Inventoinnin aikana maaperältään hiekkava pelto oli heinäa kasvavana ketona, joten havaintomahdollisuudet olivat heikot. Alueen ojat olivat kasvaneet umpeen eikä rikkoutuneita maankohtia juuri ollut. Löytöpaikan luoteispuolella oli lansiripaikka, jonka pinta oli rikkoontunut, mutta tämänkin tarkastus jäi tuloksettomaksi. Myöskään pellonkulmauksessa olevalta kankaalta ei tavattu mitään asuinpaikasta kertovaa. Tarkastuksen aikana talonväki ei ollut paikalla.

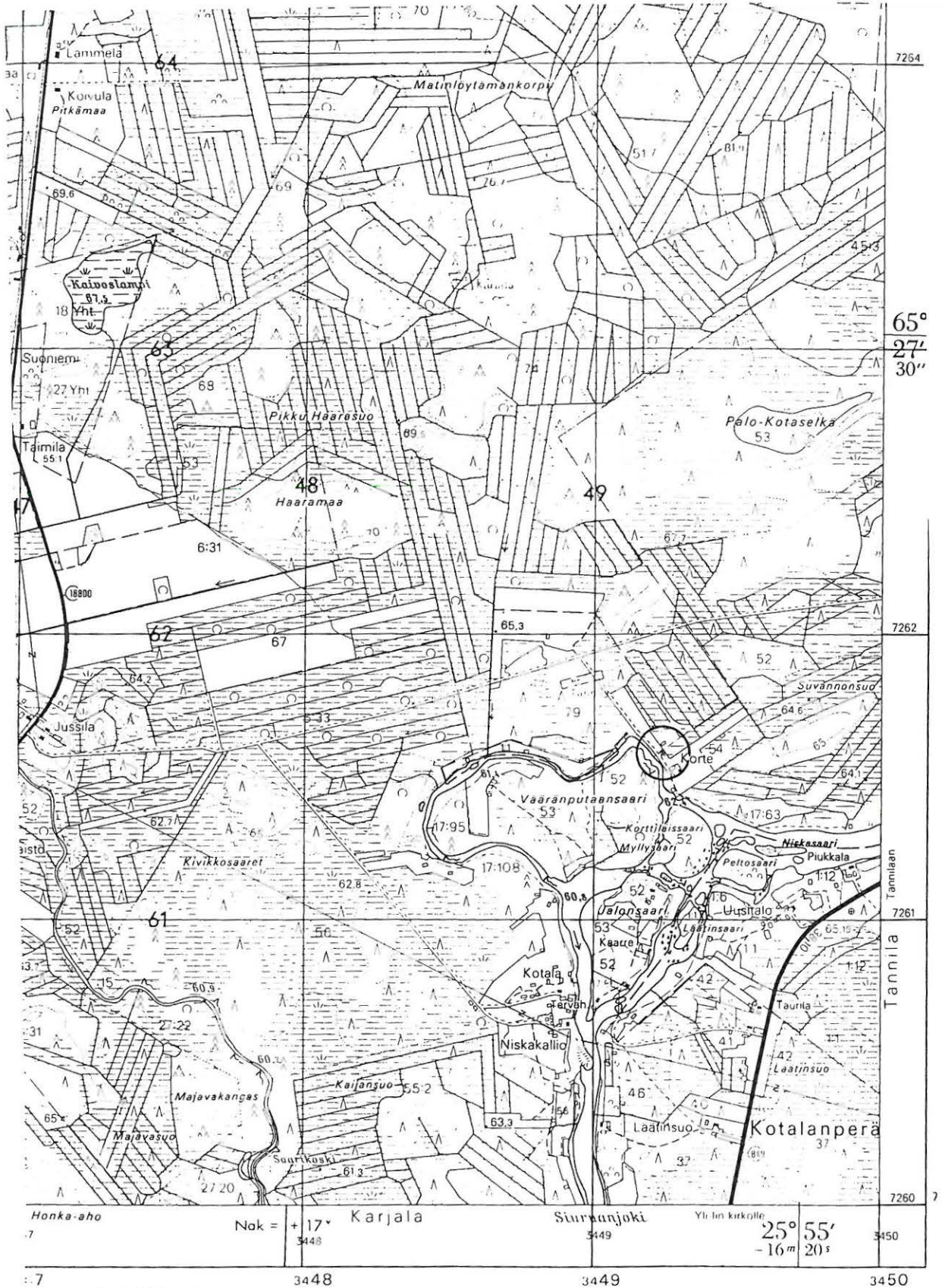
Kohde tarkastettu: 14.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1989, T. Wallenius

Aiemmat löydöt: KM 24930:1-2 reikäkiven puolikas, kvartssia

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 08 SAUKKOSUO, p. 1981.

PK 3512 08 SAUKKOSUO
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7261 58
 y = 3449 24
 z = n. 62,5 - 65

YLI-II 41

Kohteen nimi: Ylimmäinen Kortinkangas
 Määrittely ja mj-luokka: röykkiö. II.
 Peruskartta: 3511 05 LIIPAS
 Koordinaatit: x = n. 7239 54, y = n. 3437 22,
 z = n.42,5-45
 (peruskartalla väärä paikka)
 Kylä, kylänosa: Jakku, Liesjärvi
 Tila, rek:no: 20:?
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 16,5 km lounaaseen, Yli-Iin kunnan eteläisimmässä osassa olevan Ison Liesjärven itäpuolisella kankaalla. Ylimmäinen Kortinkangas on kivikkoinen soiden ja korprien ympäröimä moreenikangas, joka kasvaa pääosin kuusta ja jonkin verran mäntyä. Kankaan lounaisreunan pohjoisosaan johtaa metsätie Jakkurannasta. Kangas on ilmeisesti vastikään jaettu, jonka jälkeen kankaan korkein selänne on hakattu ja äestetty. Hakkuuaukean ja ko. palstan kaakkoisraja kulkee röykkiön kautta, joka siis nykyisin toimii rajamerkinä. Uusi raja on samansuuntainen kuin vanhan palstan 20:12 kartalle merkitty itäraja.

Röykkiö sijaitsee kankaan korkeimman selänteen kaakkoispäässä, jokseenkin uuden rajalinjan korkeimmalla kohdalla. Sen itäpuolinen palsta kasvaa järeää kuusikkoa. Kyseessä on noin 1,7 x 2,2 metriä ja 60 cm korkean maakiven ympärille koottu röykkiömäinen kiveys, jonka halkaisija on noin 7 - 8 metriä. Kiveyksen korkeus on noin puoli metriä ja keskellä oleva maakivi on hyvin näkyvillä. Sammalen peittämä röykkiö on koottu hyvin erikokoisista kivistä; suurimpien läpimitta on noin 50 cm. Äestys ei ole vahingoittanut röykkiötä, mutta aiemman tarkastuksen yhteydessä mainittu, röykkiöstä noin 150 metriä luoteeseen olevaa 3 x 1,5 metristä kuopannetta, ei onnistuttu tällä kertaa varmuudella löytämään. Asuinpaikan merkkejä ei paikalta löydetty.

Uusintapainatuksessa peruskartalle tehty muinaisjäännösmerkintä on vajaat 100 metriä liikaa etelässä. Röykkiön nykyinen virka rajapyykinä edesauttaneen kohteen säilymistä jatkossa.

Kohde tarkastettu: 12.10.1998

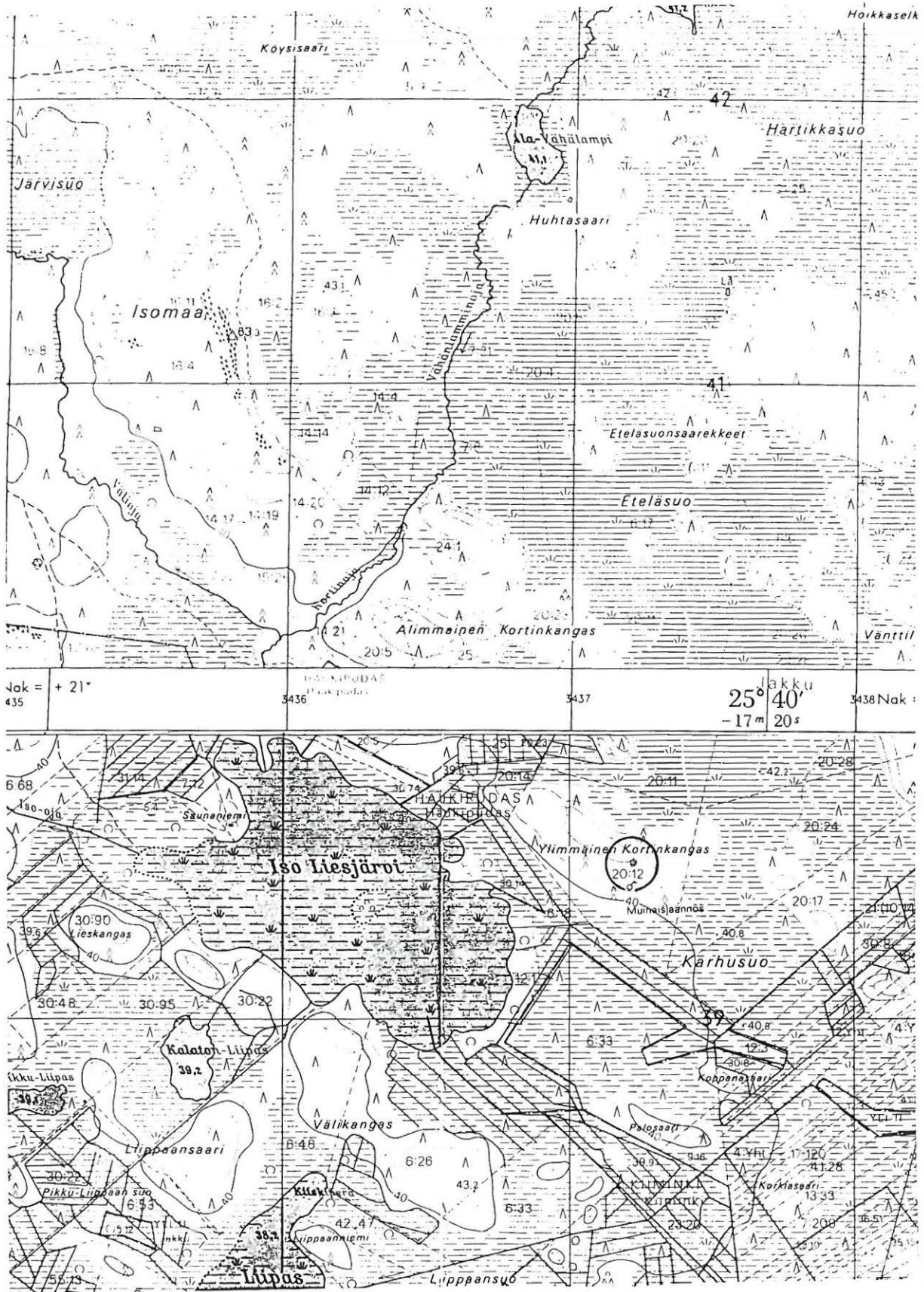
Aiemmat tutkimukset: Tark. 1989, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 287 röykkiö rajaa pitkin etelästä kuvattuna

Kartta: Peruskarttaote 3511 05 LIIPAS, p. 1981, päälle p. -90.

YLI-II 41 Ylimmäinen Kortinkangas

PK 3511 05 LIIPAS

x = n. 7239 54

(+ 3512 06 JAKKUKYLÄ)

y = n. 3437 22

M. Sarkkinen,

z = n. 42,5 - 45

Yli-Iin inventointi 1998

YLI-II 44

Kohteen nimi: Mäntyselkä N 1

Määrittäminen ja m-j-luokka: asuinpaikka-/maakuoppa ja asuinpaikka. II.

Peruskartta: 3511 09 MARTIMOJOKI

Koordinaatit: a) x = 7241 96, y = 3440 44, z = n. 50
b) x = 7242 11, y = 3440 36, z = 55-57,5

Kylä, kylänosa: Jakku

Tila, rek:nro: 7:21

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 12,5 km etelälounaaseen, Maalimaan padosta noin 4,9 km eteläkaakkoon, Yli-Iin ja Haukiputaan rajasta noin 400 metriä luoteeseen, Lavaojan lounaispuolisen pohjoisemman Mäntyselän kaakkoisosassa. Mäntyselkä on mäntyä kasvava moreeniharjanne, jonka laidat ovat hiekkaa. Korkein kohta on kaivettu sorakuopaksi. Paikalla on kaksi muinaisjäännöstä.

a) Asuinpaikkakuoppa/maakuoppa, halkaisija noin 2,5 metriä ja syvyys noin 50 cm. Sijaitsee Mäntyselkiä yhdistävän alavan kannaksen pohjoisreunalla, pohjoiseen loivasti nousevan kankaan juurella, kankaiden välisen metsätien länsipuolella. Tästä vajaan 200 m NNE

b) Painanne, muodoltaan hieman epämääräinen, osin luonnolliselta vaikuttava painauma, jonka pituus 10 - 11 metriä, leveys 4 - 5 metriä ja syvyys noin 70 - 100 cm. Koekuopasta palanutta kiveä ja liikkamaata, mutta ei kvartssia tms. Kyseessä ilmeisesti asuinpaikka. Sijaitsee kankaan laella luoteeseen kulkevan metsätien/polun eteläpuolella karkeassa moreenissa.

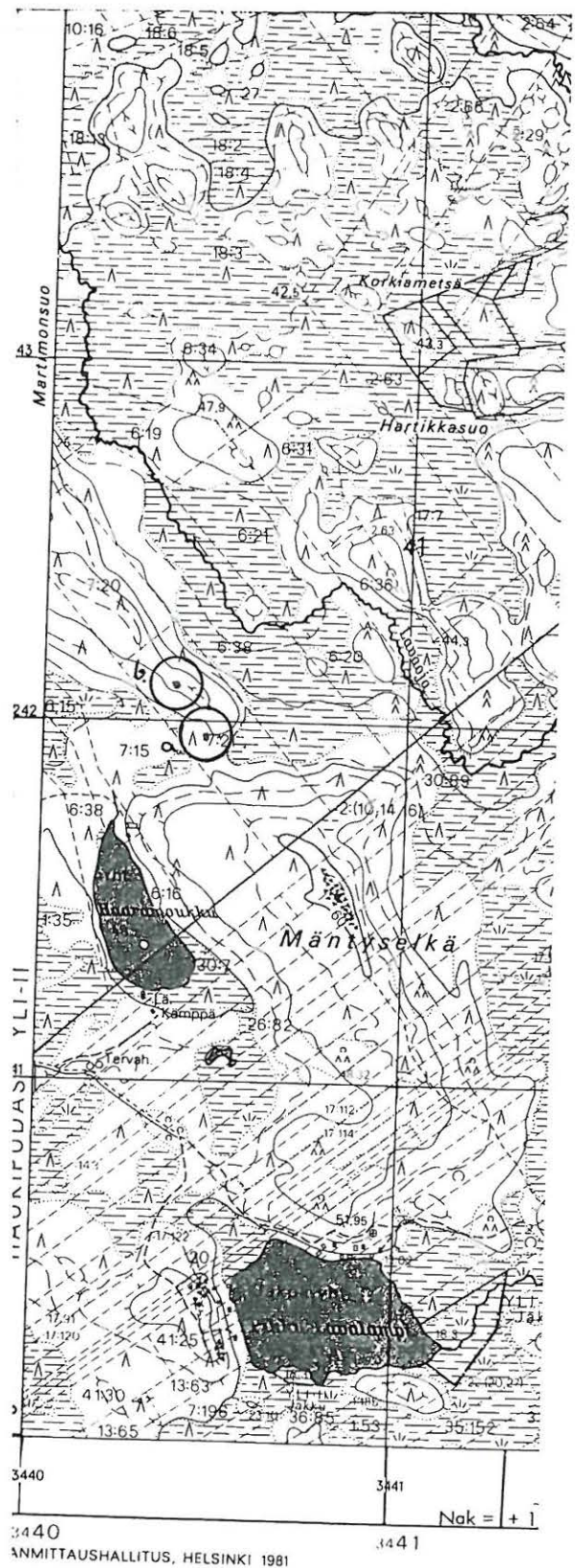
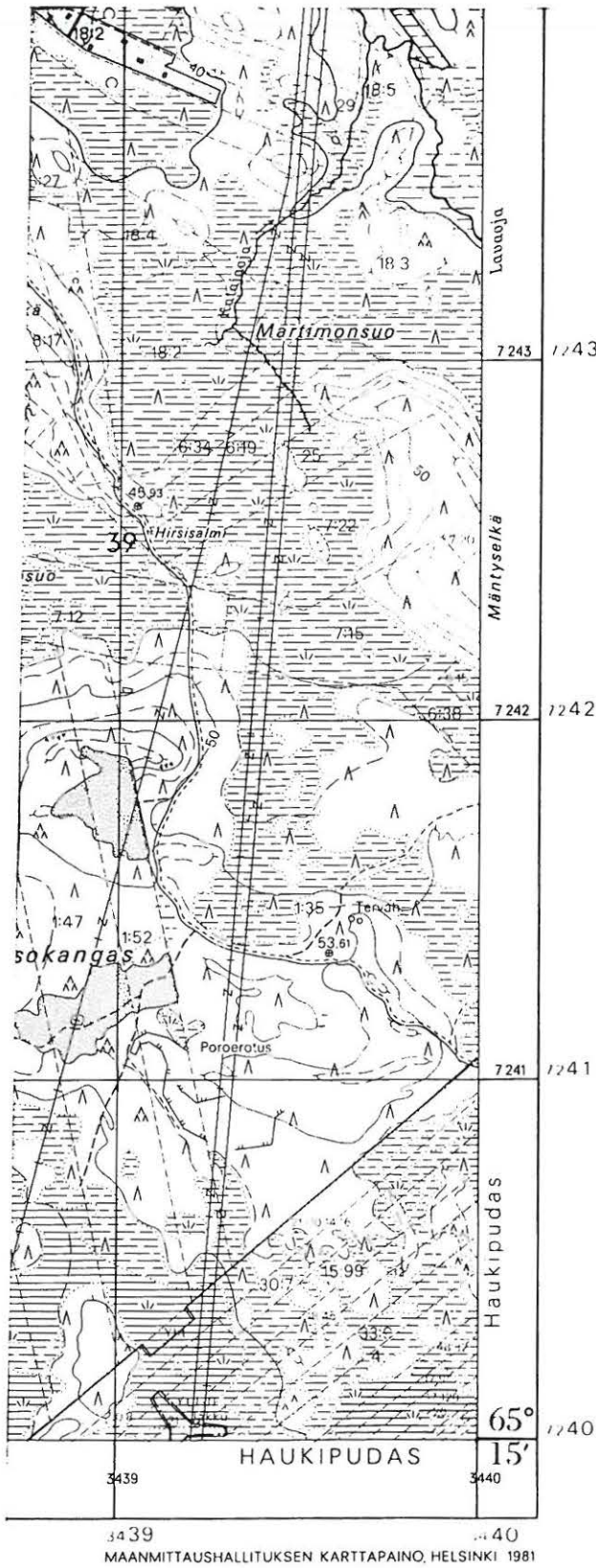
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 09 MARTIMOJOKI, p. 1981.

PK 3511 09 MARTIMOJOKI
 (+ 3511 06 JAKKUKYLÄ)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

a) x = 7241 96 b) x = 7242 11
 y = 3440 44 y = 3440 36
 z = n. 50 z = 55 - 57,5

YLI-II 45

Kohteen nimi: Mäntyselkä N 2
 Määrittäminen ja m-j-luokka: asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3511 09 MARTIMOJOKI
 Koordinaatit: x = 7241 80-82, y = 3440 63-79,
 z = n. 50
 Kylä, kylänosa: Jakku
 Tila, rek: no: 6:38 ja 7:21
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,2 km eteläkaakkoon, Yli-Iin ja Haukiputaan rajasta noin 50 - 150 metriä luoteeseen, Lavaojan lounaispuolisen eteläisemmän Mäntyselän pohjoisosassa. Mäntyselkä on mäntyä kasvava moreeniharjanne, jonka kivikkoisella laella Haukiputaan puolella on jätinkirkko ja myös kaksi asuinpainannetta.

Alueella on ainakin neljä asuinpainannetta, jotka sijaitsevat pohjoiseen laskevan rinteiden terassimaisilla leveillä tasanteilla. Itäisempi palsta 6:38 on hakattu ja äestetty puolenkymmentä vuotta sitten. Sillä olevat kolme vierekkäistä asuinpainannetta ovat äestysten tuhoamia. Painanteiden alueella oli havaittavissa kvartseja ja palanutta kiveä. Rinteensuuntaisten painanteiden koko vaihtelee 4 - 9 x 9 - 16 metrin välillä. Syvyyttä niillä on puolesta metrillä runsaaseen metriin. Painanteiden ympärillä on matalaa vallia, jonka leveys on noin 3 - 4 metriä. Näistä noin 90 metriä länsilounaaseen hakkaamattomalla palstalla 7:21 on yksittäinen poikkeuksellisen kookas asuinpainanne, jonka ala on noin 23 - 25 x 10 - 12 metriä ja syvyys runsas metri. Koepisto paljasti likamaan ja palaneen kiven silppua. Myös tämän ympärillä on valli.

Aiempaan tarkastukseen verrattuna tilanne pysynyt ennallaan.

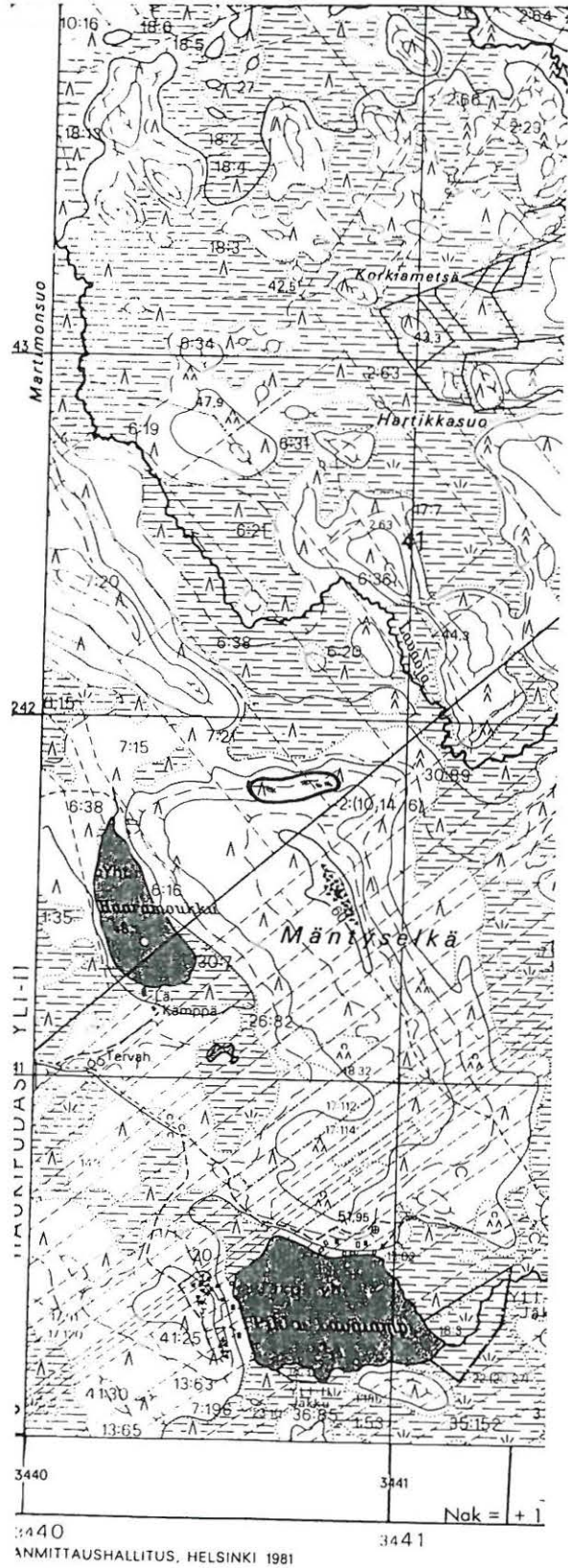
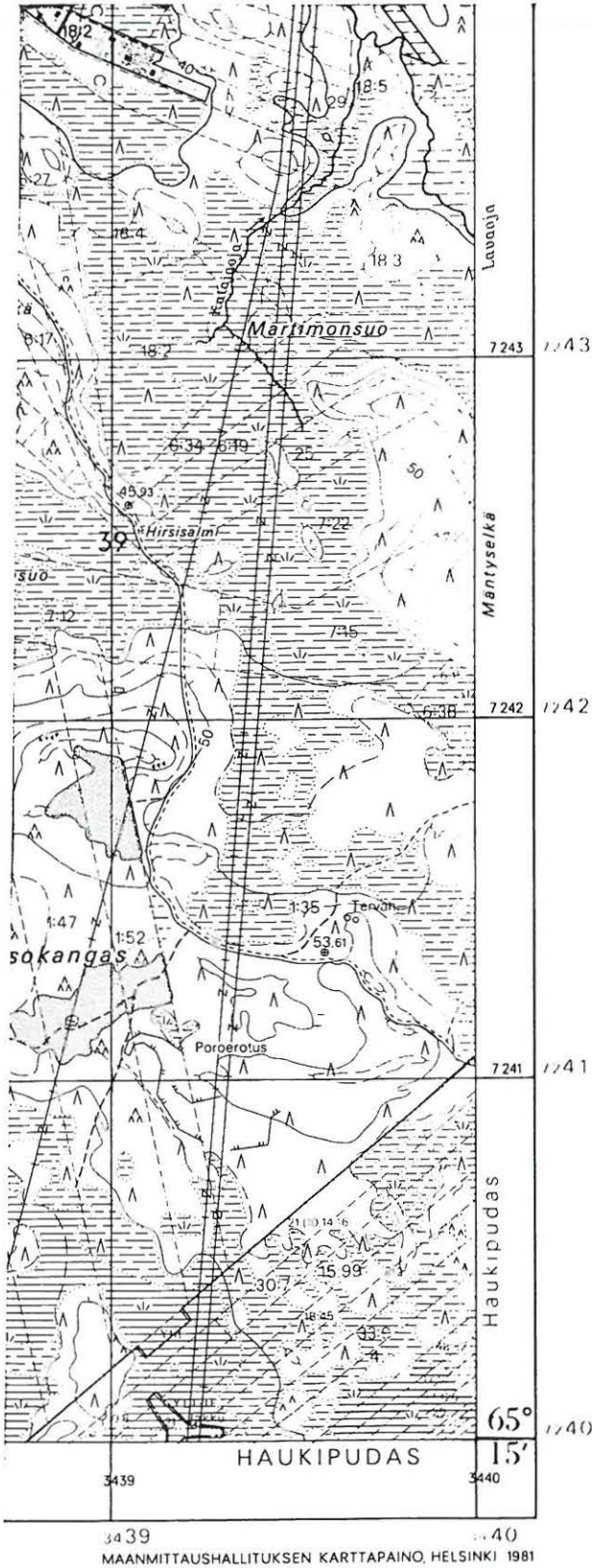
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 288 alueen läntisin ja kookkain asuinpainanne, lännestä.

Kartta: Peruskarttaote 3511 09 MARTIMOJOKI, p. 1981.

PK 3511 09 MARTIMOJOKI
 (+ 3511 06 JAKKUKYLÄ)

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 80-82

y = 3440 63-79

z = n. 50

YLI-II 46

Kohteen nimi: Haaramoukku N 1
Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
Peruskartta: 3511 09 MARTIMOJOKI
Koordinaatit: x = 7241 64-79, y = 3440 04-19,
z = 48,2-50
Kylä, kylänosa: Jakku, Mäntyselkä
Tila, rek:no: 1:35 ja 6:38
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,1 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajasta noin 450 metriä luoteeseen, Mäntyselkien lounaispuolisen kuntien rajalla olevan Haaramoukku nimisen lammen luoteisrannalla. Alue on mäntyä kasvavaa jokseenkin tasaista hiekkakangasta ja osin soistunutta lammen reunaan. Paikalle johtaa metsätien haara läntiseltä Isokankaalta.

Paikalla on 18 asuinpainannetta, joiden koko ja muoto vaihtelevat. Muodoltaan valtaosa painanteista on pitkänomaisia tai soikeita. Osaa painanteista ympäröi matala valli. Pienin painanne on alaltaan noin 3 x 6 metriä ja suurin noin 6 x 20 metriä. Tyypillisin koko on noin 5 x 10 metriä. Painanteiden syvyys vaihtelee noin 30 - 70 cm välillä. Asuinpainanteiden lisäksi alueella on 4 - 5 pientä ja suhteessa syvää maakuoppaa. Rakenteet ovat pääosin hyvin säilyneet, osa jäänyt polun alle.

Aiempaan tarkastukseen verrattuna tilanne pysynyt ennallaan.

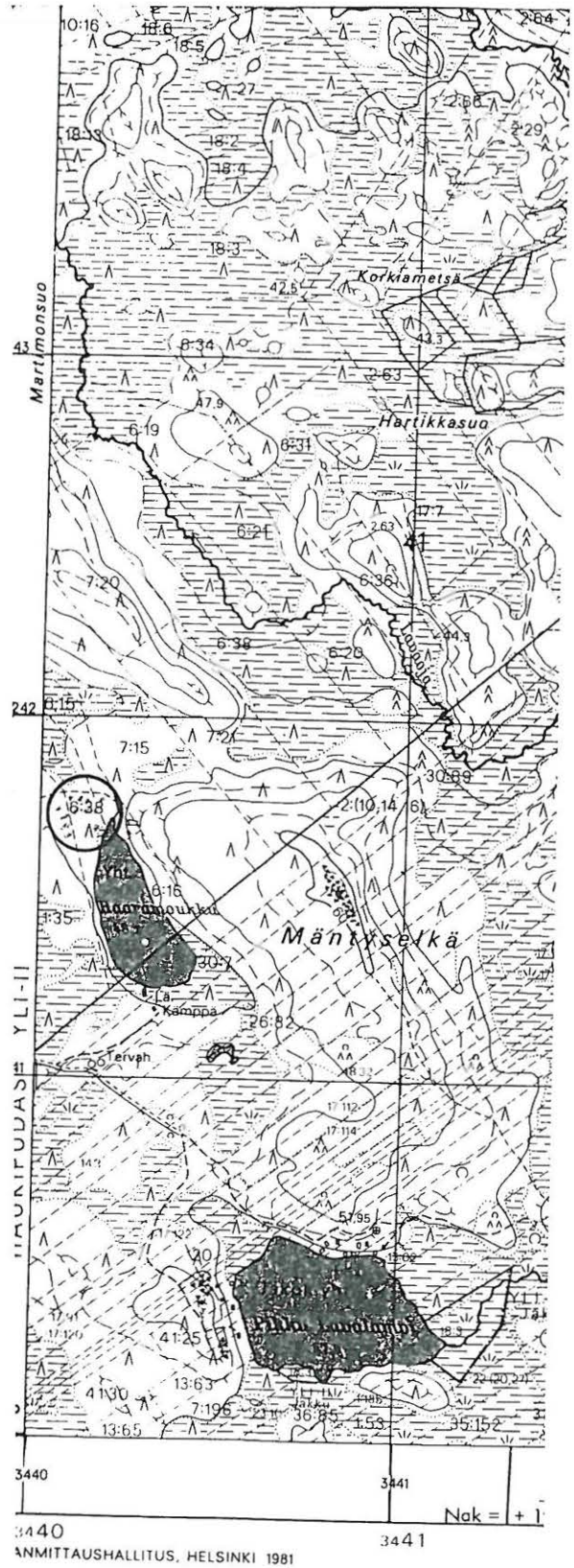
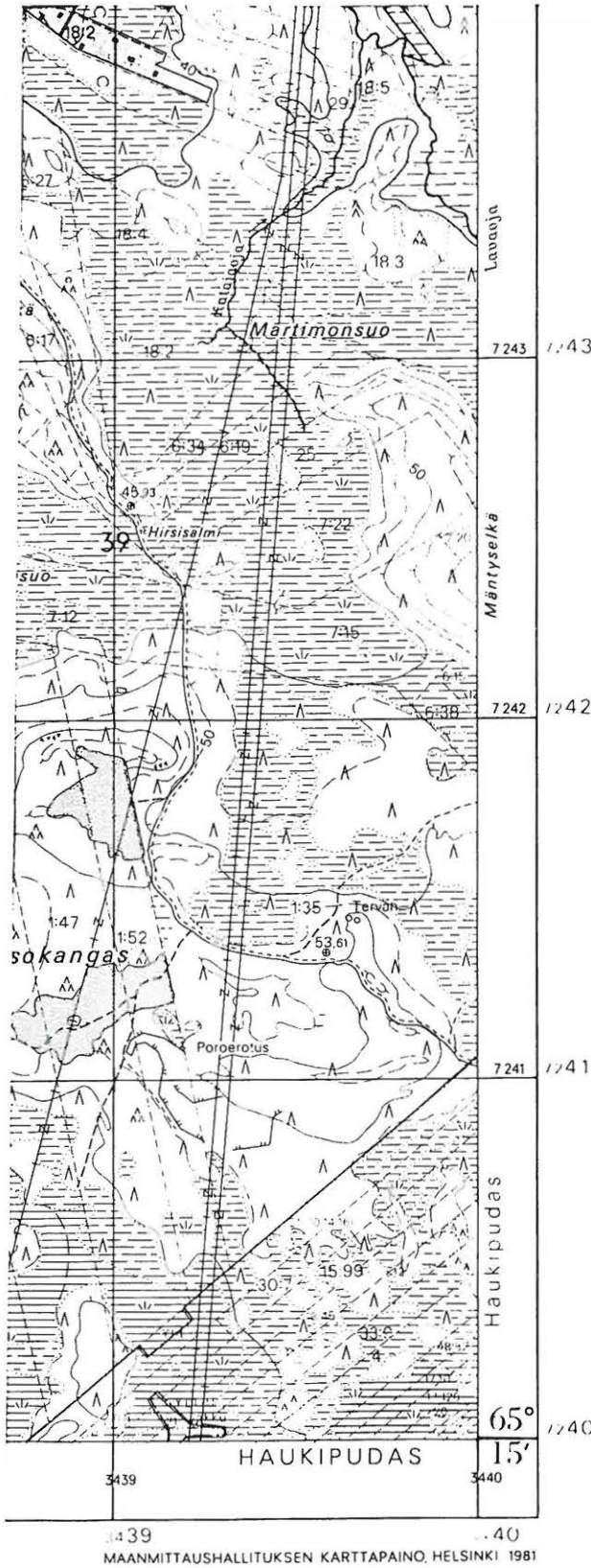
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 289 asuinpainanne 14 lännestä

Kartta: Peruskarttaote 3511 09 MARTIMOJOKI (+3511 06), p. 1981.

PK 3511 09 MARTIMOJOKI
 (+ 3511 06 JAKKUKYLÄ)

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 64-79

y = 3440 04-19

z = 48,5 - 50

YLI-II 47

Kohteen nimi: Haaramoukku N 2
Määrittäminen ja mj-luokka: asuinpainanne. II.
Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
Koordinaatit: x = 7241 73, y = 3439 90, z = 47,5-50
Kylä, kylänosa: Jakku, Mäntyselkä
Tila, rek:no: 1:35
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,2 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajasta noin 500 metriä luoteeseen, Mäntyselkien lounaispuolisen kuntien rajalla olevan Haaramoukku nimisen lammen luoteispuolisella jokseenkin tasaisella mäntyä kasvavalla hiekkakankaalla. Kohde sijaitsee läntiseltä Iso-kankaalta Mäntyselälle johtavan tien eteläpuolella, kankaan eteläreunalla kapean kosteikon pohjoisrannalla.

Paikalla on kaakko-luode -suuntainen asuinpainanne, jonka ala on noin 7 x 15 metriä ja syvyys noin 70 cm. painanteen ympärillä on matala valli, jonka leveys on 3 - 4 metriä. Kohteesta noin 100 metriä pohjoiseen on toinen asuinpainanne, kohde 48.

Aiempaan tarkastukseen verrattuna tilanne pysynyt ennallaan.

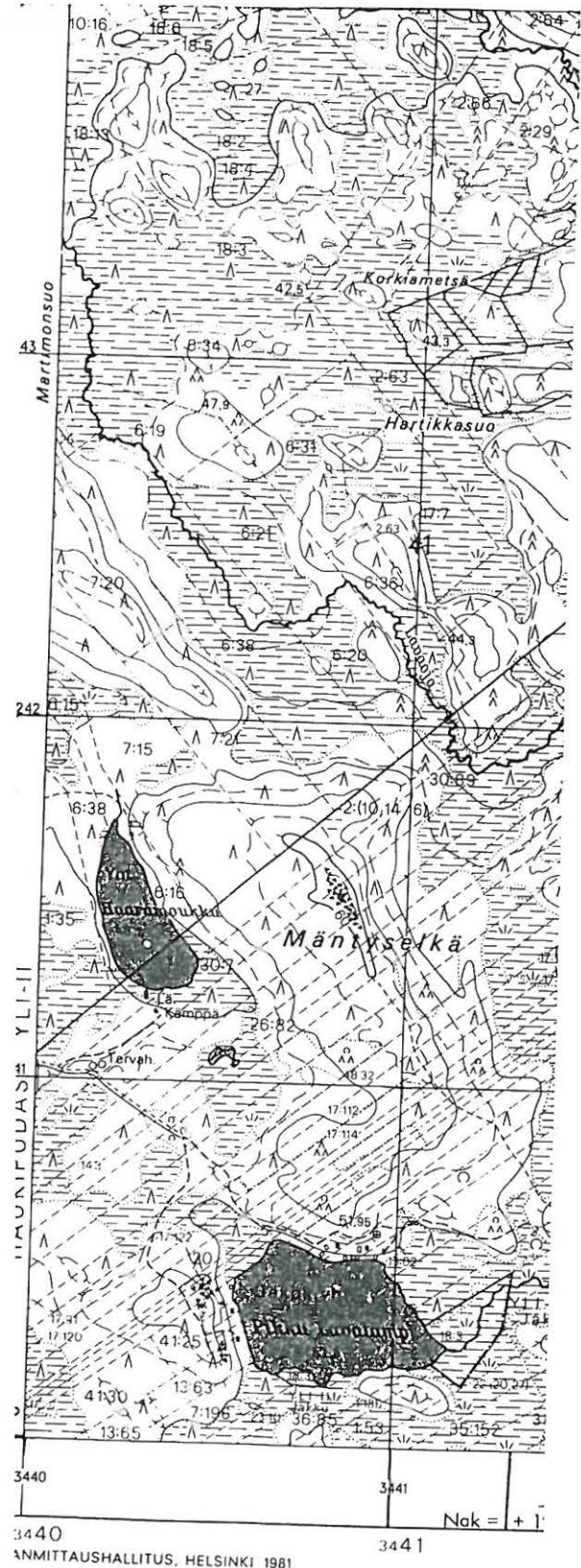
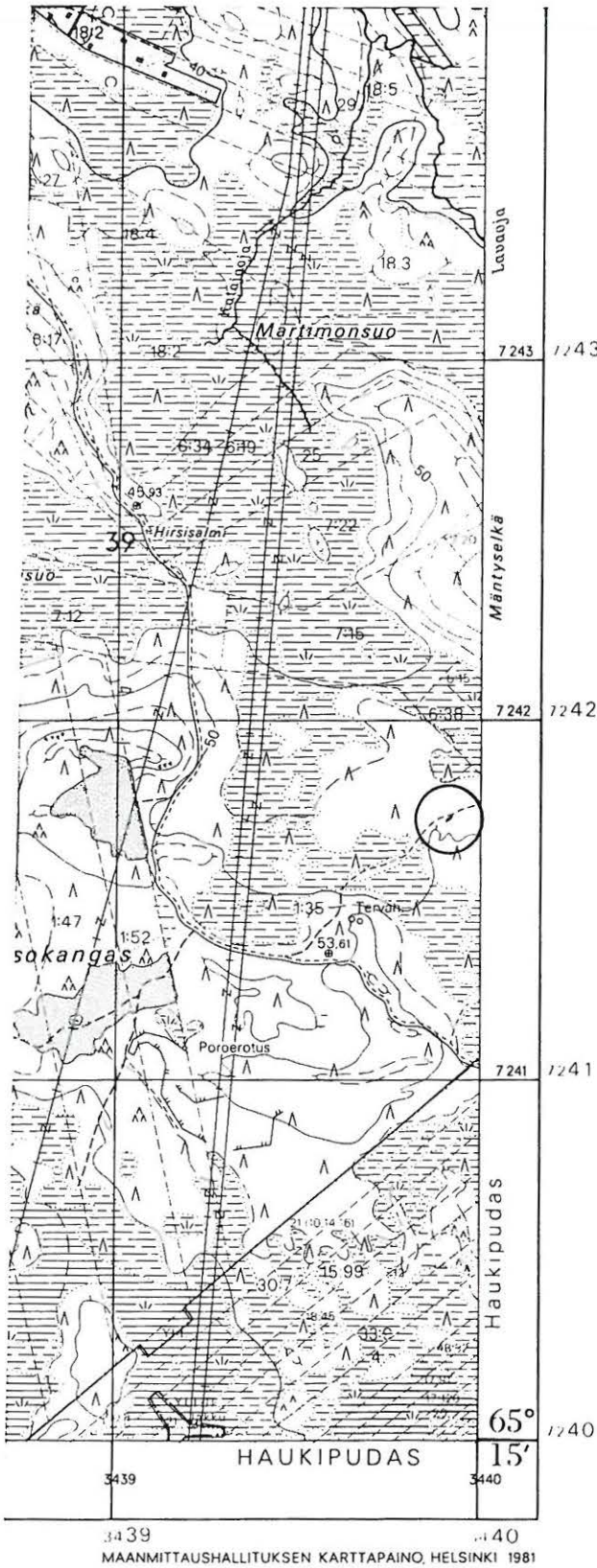
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ (+3511 09), p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 (+ 3511 09 MARTIMOJOKI)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 73
 y = 3439 90
 z = 47,5 - 50

YLI-II 48

Kohteen nimi: Haaramoukku N 3
Määrittys ja mj-luokka: asuinpainanne. II.
Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
Koordinaatit: x = 7241 60, y = 3439 85, z = 50
Kylä, kylänosa: Jakku, Mäntyselkä
Tila, rek:no: 1:35
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,1 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajasta noin 600 metriä luoteeseen, Mäntyselkien lounaispuolisen kuntien rajalla olevan Haaramoukku nimisen lammen luoteispuolisella jokseenkin tasaisella mäntyä kasvavalla hiekkakankaalla. Kohde sijaitsee läntiseltä Iso-kankaalta Mäntyselälle johtavasta tiestä noin 5 metriä etelään, kankaan keskiosan eteläreunalla kapean kosteikon pohjoisrannalla.

Paikalla on itä-länsi -suuntainen asuinpainanne, jonka ala on noin 4 x 8 metriä ja syvyys noin 30 cm. Painanteen ympärillä on matala valli, jonka leveys on 3 - 4 metriä. Kohteesta noin 100 metriä etelään on toinen asuinpainanne, kohde 47.

Aiempaan tarkastukseen verrattuna tilanne pysynyt ennallaan.

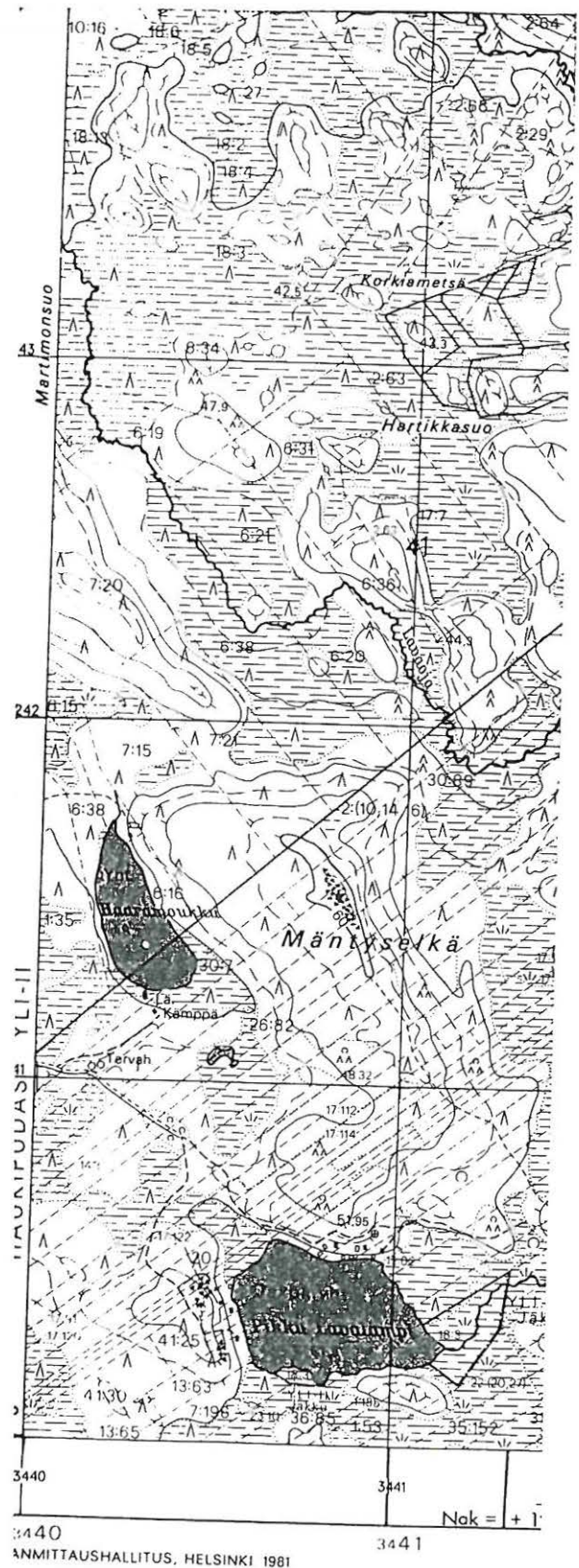
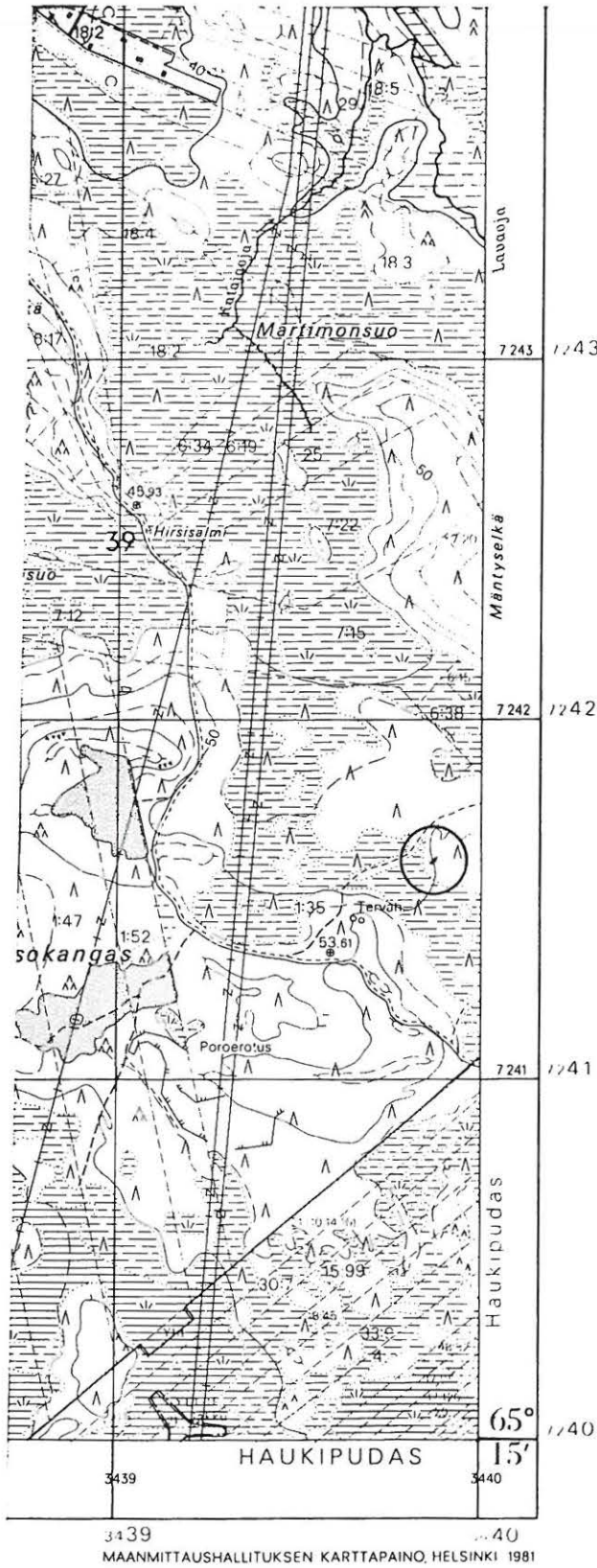
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ (+3511 09), p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 (+ 3511 09 MARTIMOJOKI)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 60
 y = 3439 85
 z = n. 50

YLI-II 49

Kohteen nimi: Isokangas W 1
Määrittäminen ja mj-luokka: asuinpainanne. II.
Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
Koordinaatit: x = 7241 51, y = 3438 60, z = 47,5
Kylä, kylänosa: Jakku, Mäntyselkä
Tila, rek:no: 21:15
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 14 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,2 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajalta noin 1,3 km luoteeseen, Isokankaan länsilaidalla Hartikkasuon kaakkoisreunalla. Alue on loivasti länteen laskevaa mäntyä kasvavaa kuivaa hiekkakan-gasta.

Paikalla on soikea eteläkaako-pohjoisluode suuntainen asuinpainanne, jonka ala on noin 5 x 10 metriä ja syvyys 50 cm. Kohteesta noin 200 metriä etelään on 3 asuinpainannetta, kohde 50.

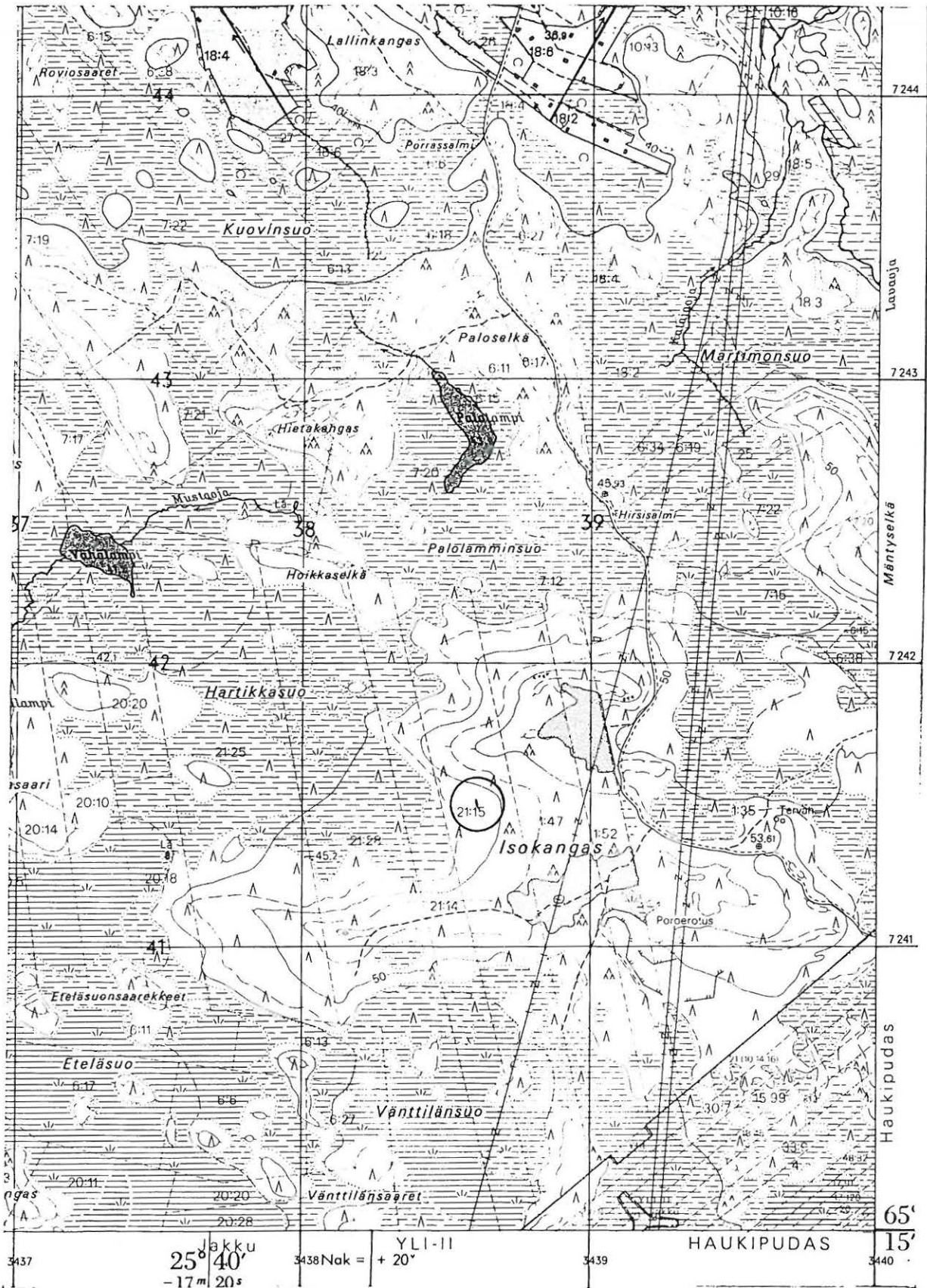
Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 51
 y = 3438 60
 z = n. 47,5

YLI-II 50

Kohteen nimi: Isokangas W 2
Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
Koordinaatit: x = 7241 31-36, y = 3438 63-65,
z = 47,5
Kylä, kylänosa: Jakku, Mäntyselkä
Tila, rek:no: 21:15
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 14 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,4 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajalta noin 1,1 km luoteeseen, Isokankaan länsilaidalla Hartikkasuon kaakkoisreunalla. Alue on loivasti luoteeseen laskevaa mäntyä kasvavaa kuivaa hiekkakangasta.

Paikalla on kolme asuinpainannetta, joiden suunta on jokseenkin pohjoisesta etelään. Eteläisin painanne on neliömäinen ja kooltaan noin 3 x 3 metriä. Syvyyttä sillä on noin 20 cm. Keskimmäisen painanteen ala on noin 6 x 9 metriä ja syvyys noin 50 cm. Pohjoisin painanne on neliömäinen, noin 4 x 4 metriä ja 30 cm syvä. Kohteesta noin 200 metriä pohjoiseen on yksi asuinpainanne, kohde 49.

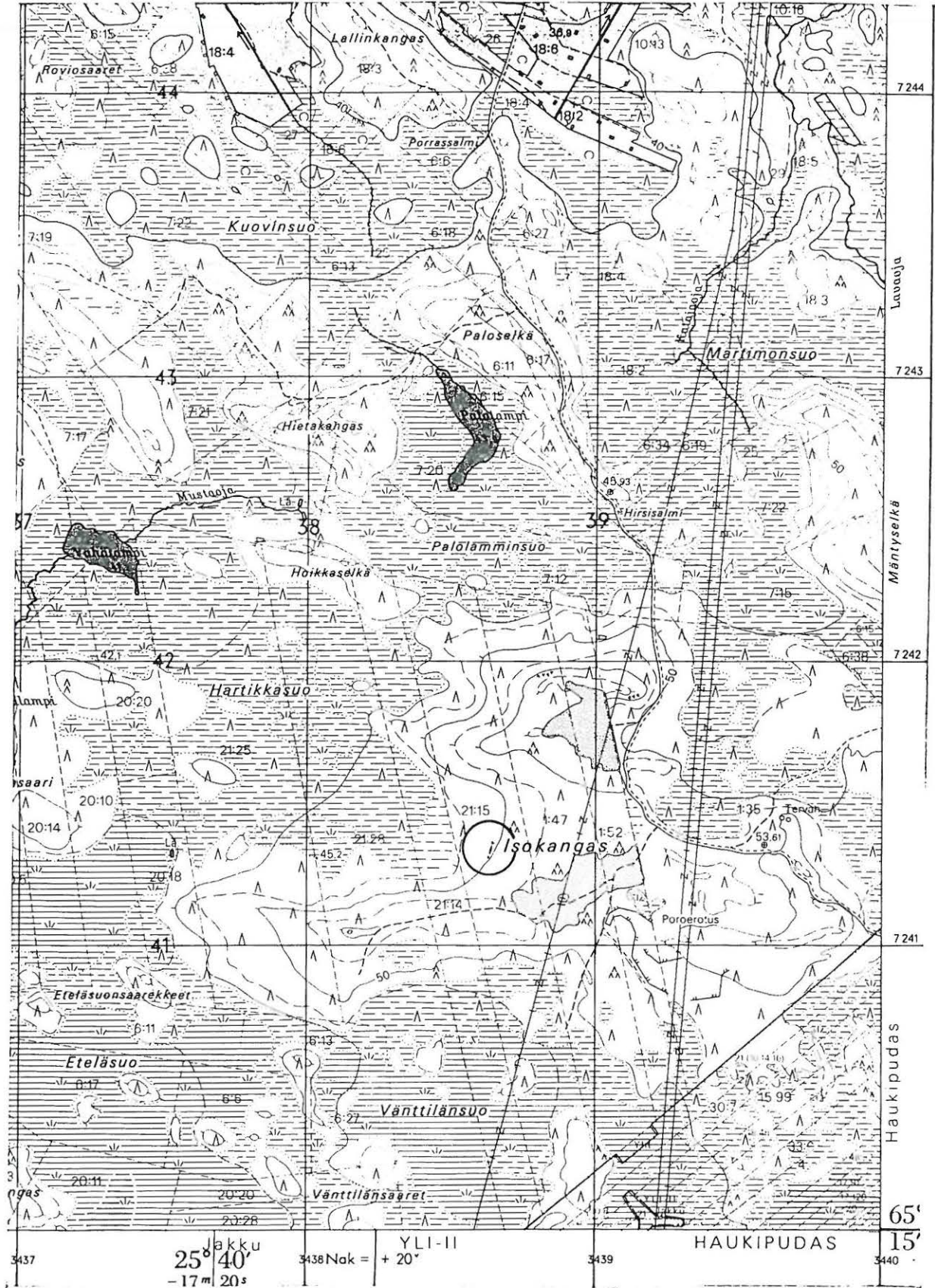
Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 31-36
 y = 3438 63-65
 z = n. 47,5

YLI-II 51

Kohteen nimi: Isokangas ENE
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7241 38-47, y = 3439 55-58,
 z = n. 52,5
 Kylä, kylänosa: Jakku
 Tila, rek:no: 1:35
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13,5 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,3 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajalta noin 500 - 600 metriä luoteeseen, Isokankaan itäosan pohjoisreunalla. Alue on osin loivasti luoteeseen laskevaa, osin tasaista mäntyä kasvavaa kuivaa hiekkakangasta suon reunalla.

Paikalla on kolme asuinpainannetta, joista yksi sijaitsee noin 5 metriä suon reunasta metsätien luoteispuolella ja kaksi lähekkäin tien kaakkoispuolella ensimmäisestä noin 70 - 80 metriä etelään. Suon reunassa oleva asuinpainanne on itäkoillinen-länsilounas suuntainen painanne, jonka ala on noin 5 x 16 ja syvyys noin puoli metriä. Tämä tasaisella kankaalla oleva painanne erottuu hyvin. Muodoltaan suorakaiteisen painaunuman ympärillä on heikko valli. Tien kaakkoispuolen painanteista pohjoisempi on kooltaan noin 4 x 6 metriä ja syvyydeltään noin 20 cm. Tästä runsaat 10 metriä etelään oleva painanne on kooltaan 5 x 7 ja syvyydeltään noin 50 cm. Sijaitsee luonnollisessa pitkässä painaumassa.

Kohteesta noin 200 metriä kaakkoon on 4 asuinpainannetta, kohde 52.

Edelliseen tarkastukseen verrattuna kohde on säilynyt ennallaan.

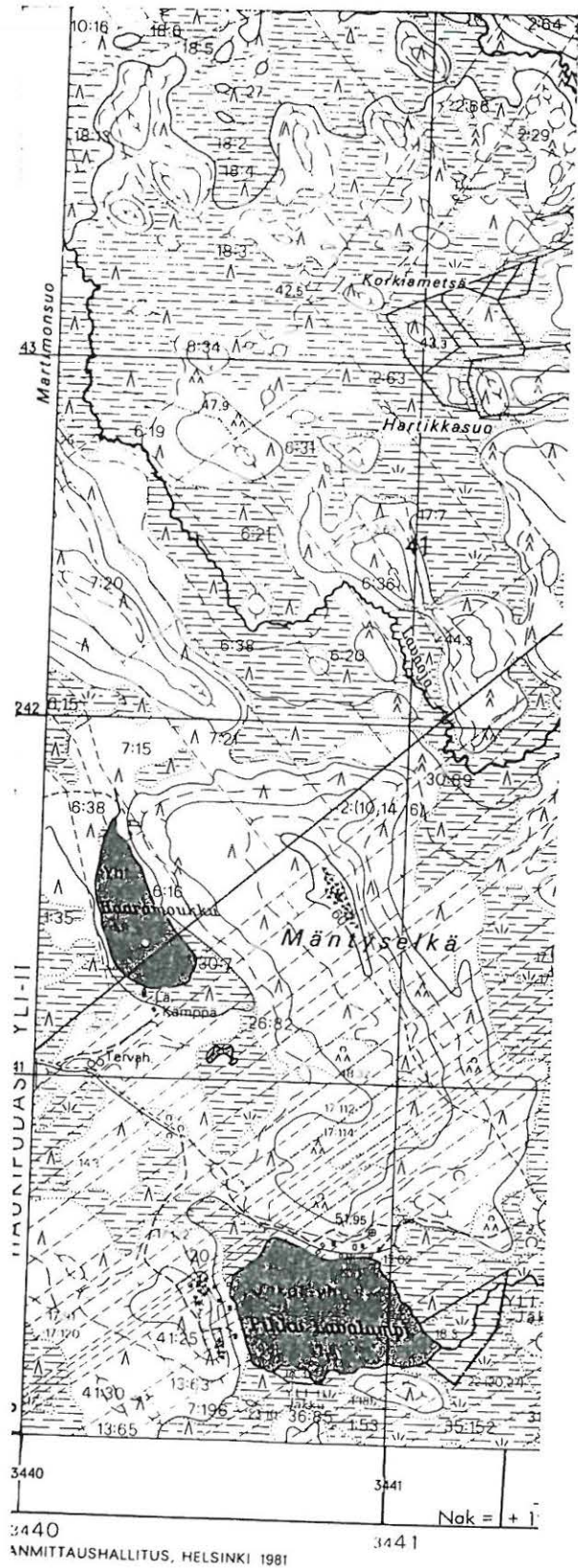
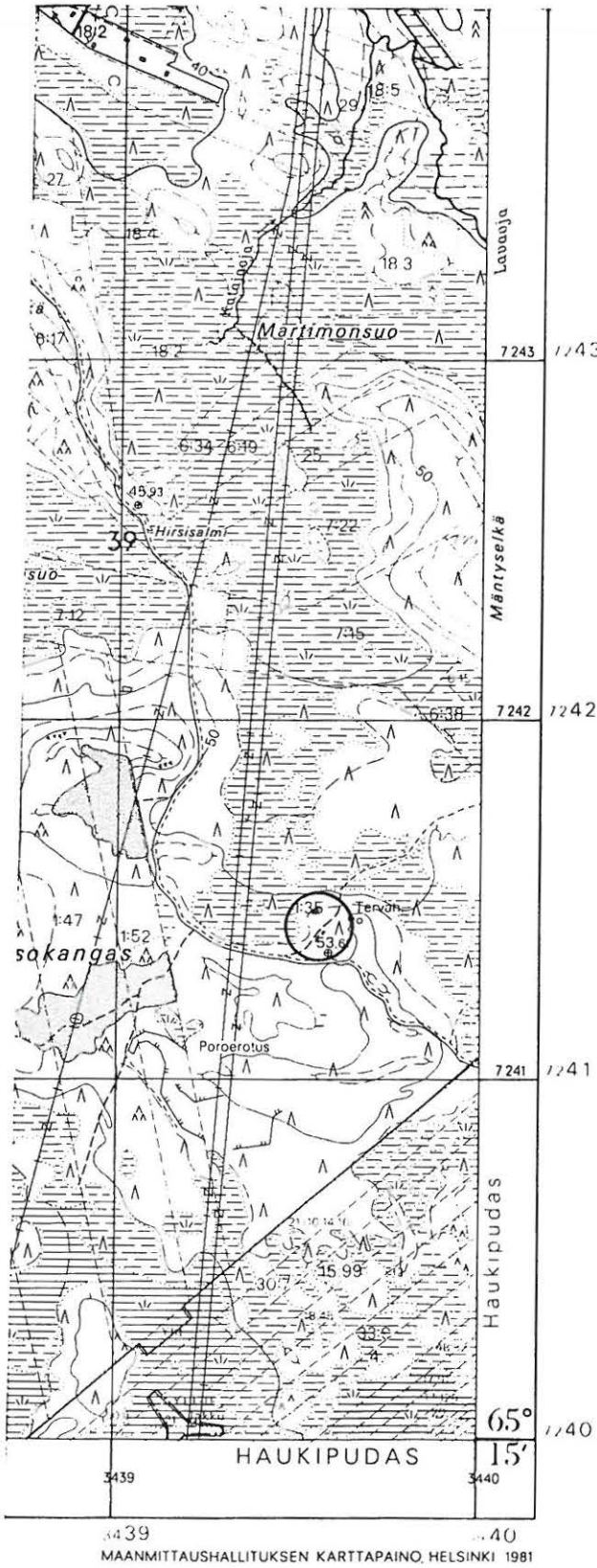
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 290 pohjoisin suon reunalla oleva asuinpainanne etelästä.

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ (+ 3511 09), p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 (+ 3511 09 MARTIMOJOKI)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 38-47
 y = 3439 55-58
 z = n, 52,5

YLI-II 52

Kohteen nimi: Isokangas E
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7241 30-35, y = 3439 76-79,
 z = n. 52,5
 Kylä, kylänosa: Jakku
 Tila, rek:no: 1:35
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13,5 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,4 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajalta noin 350 metriä luoteeseen, Isokankaan itäosan itäreunalla. Alue on loivan aalto- maisesti itään kohti suota laskevaa mäntyä kasvavaa hiekkavaa kangasta, jossa paikoin myös soraa. Kohteen länsipuolella rinteen päällä kulkee Haukiputaan puolelle johtava metsätie.

Paikalla on kaikkiaan neljä asuinpainannetta. Painanteista kolme sijaitsee rivissä samalla korkeudella. Näistä eteläisin on matalan, osin epämääräisen vallin ympäröimä rakenne, jonka painauman ala on noin 5 x 7 metriä ja syvyys noin 50 cm. Tästä noin 10 metriä pohjoiseen olevan painanteen ala on noin 6 x 9 metriä ja syvyys noin 40 cm. Tästä noin 3 metriä pohjoiseen olevan painanteen ala on noin 4 x 6 metriä ja syvyys noin 40 cm. Näistä noin 25 - 30 metriä itään, lähempänä suota olevan painanteen ala on noin 6 x 8 metriä ja syvyys noin 40 cm.

Kohteesta noin 200 metriä koilliseen on 3 asuinpainannetta, kohde 52 ja 350 metriä etelään painanne ja kuoppakohde, kohde 53.

Edelliseen tarkastukseen verrattuna kohde on säilynyt ennallaan.

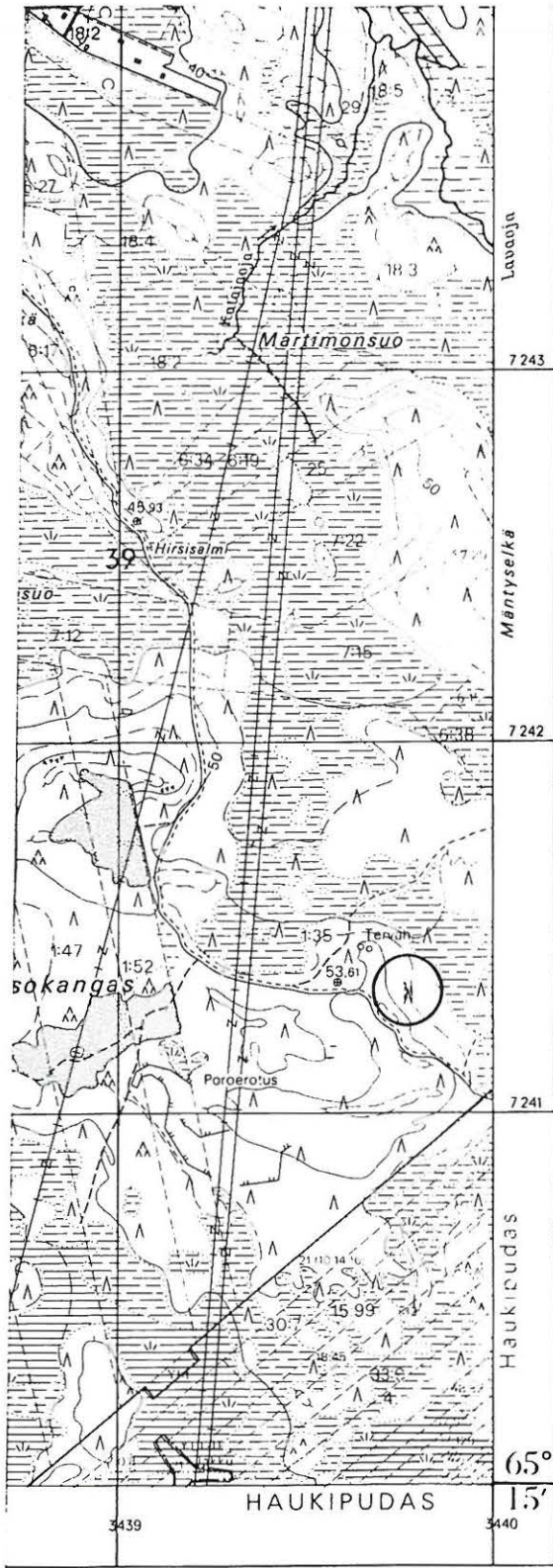
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

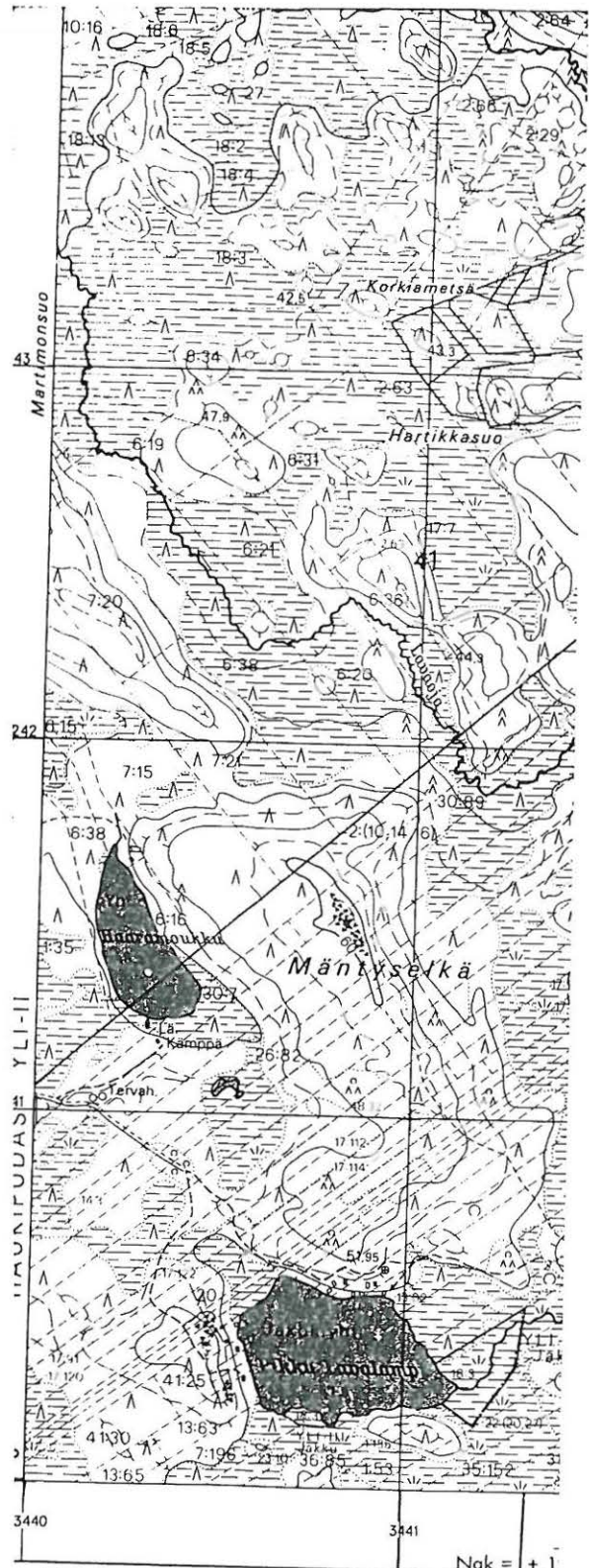
Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ (+ 3511 09), p. 1981.

3439 3440
MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO, HELSINKI 1981

3440 3441
MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1981

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
(+ 3511 09 MARTIMOJOKI)
M. Sarkkinen,
Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 30-35
y = 3439 76-79
z = n. 52,5

YLI-II 53

Kohteen nimi: Isokangas SE
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanne, maakuoppia. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7240 97, y = 3439 79, z = n. 55
 Kylä, kylänosa: Jakku
 Tila, rek:no: 1:35
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13,5 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 5,8 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajalta noin 70 -80 metriä luoteeseen, Isokankaan itäosan kaakkoisreunalla. Alue on paikoin aaltomaisesti etelään loivasti laskevaa hiekkavaa kangasta, jossa paikoin myös soraa. Kohteen koillispuolella kulkee Haukiputaan puolelle johtava metsätie. Alue on vastikään hakattu ja äestetty. Kohteen välitön ympäristö on jätetty äestämättä melko laajalti.

Paikalla on asuinpainanne, jonka koko on noin 3 x 5 metriä ja syvyys noin 100 cm. Tämän läheisyydessä on ainakin kaksi epämääräistä maakuoppaa. Alueen äestysuria tarkastettaessa ei tavattu mitään asuinpaikasta kertovia merkkejä.

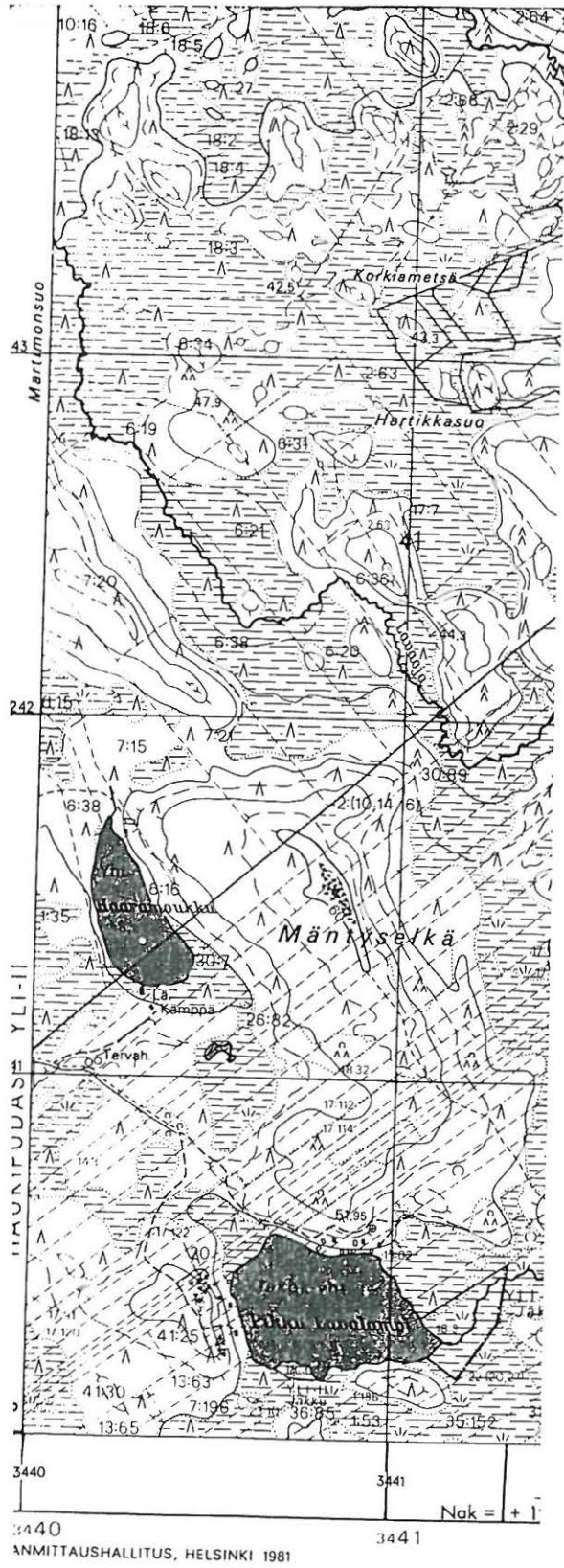
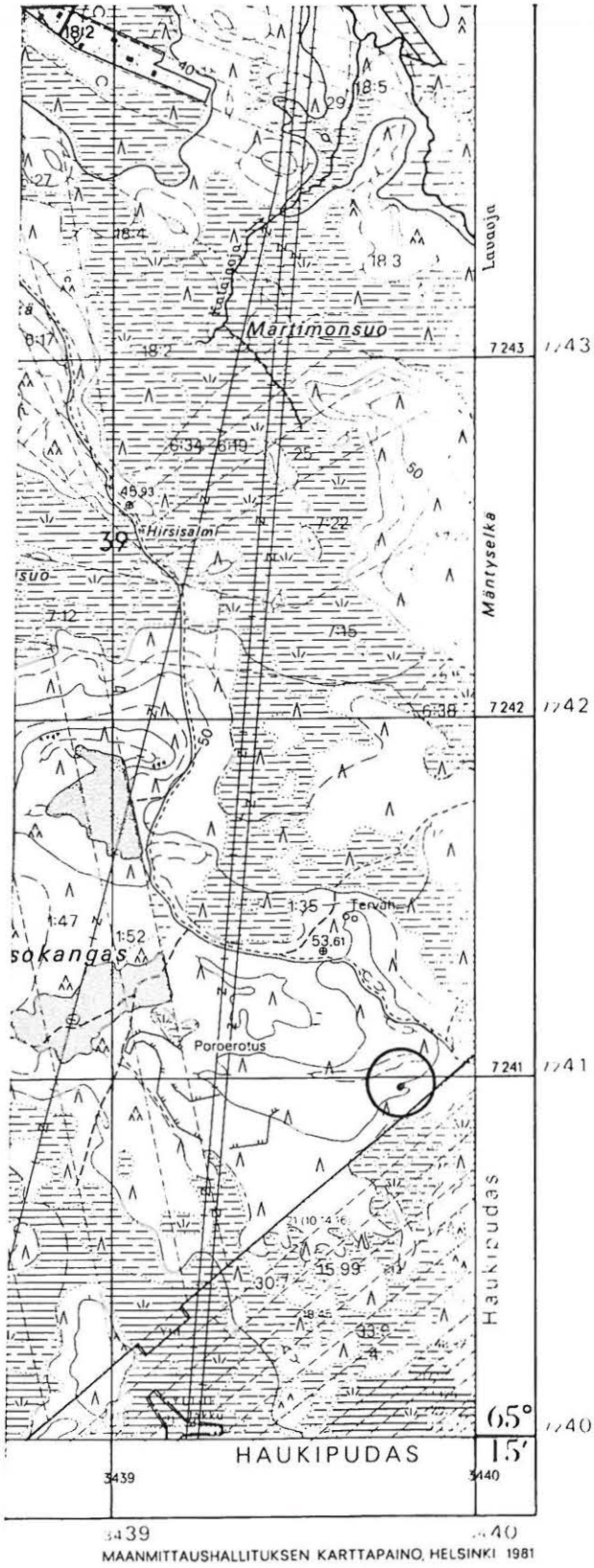
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat:

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ (+ 3511 09), p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 (+ 3511 09 MARTIMOJOKI)

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7240 97

y = 3439 79

z = n. 55

YLI-II 54

Kohteen nimi: Haaramoukku NW

Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.

Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ

Koordinaatit: x = 7241 84 - 7242 01, y = 3439 71-87,
z = n. 47,5

Kylä, kylänosa: Jakku, Mäntyselkä

Tila, rek:no: 1:35

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13,0 km etelälounaaseen, Maalismaan padosta noin 4,8 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajasta noin 800 metriä luoteeseen, Isokankaan ja Mäntyselkien välisen matalan kankaan pohjoisosassa, Haaramoukku nimisestä lammesta noin 500 metriä luoteeseen. Alue on saarekemainen suon ympäröimä niemi, jonka kapeahko alava kannas yhdistää eteläpuoliseen kankaaseen. Mäntyä ja kuusta kasvavan alueen maaperä on moreenia.

Paikalla on kolmisentoista asuinpainaumaa ja ainakin muutama näihin liittyvää maakuoppa. Painanteiden ala on noin 2 x 7 - 7 x 12 metriä ja syvyys puolisen metriä. Saarekkeen keskellä on 5 - 6 painauman muodostama itäkaako-länsiluode suuntainen painaumarivi, jonka erillisinä erottuvia painanteita erottavat vallimaiset palteet. Pituutta rivillä on yhteensä noin 50 - 70 metriä. Tämän luoteis- ja kaakkoispuolella on molemmissa suunnissa kolmen asuinpainanteen ryhmät, joiden yhteydessä on 1 - 2 maakuoppaa. Kohde on kokonaisuudessaan säilynyt.

Edelliseen tarkastukseen verrattuna kohde on säilynyt ennallaan.

Eteläpuolisella kankaalla sijaitsevat Haaramoukku N asuinpainanteet 46 - 48.

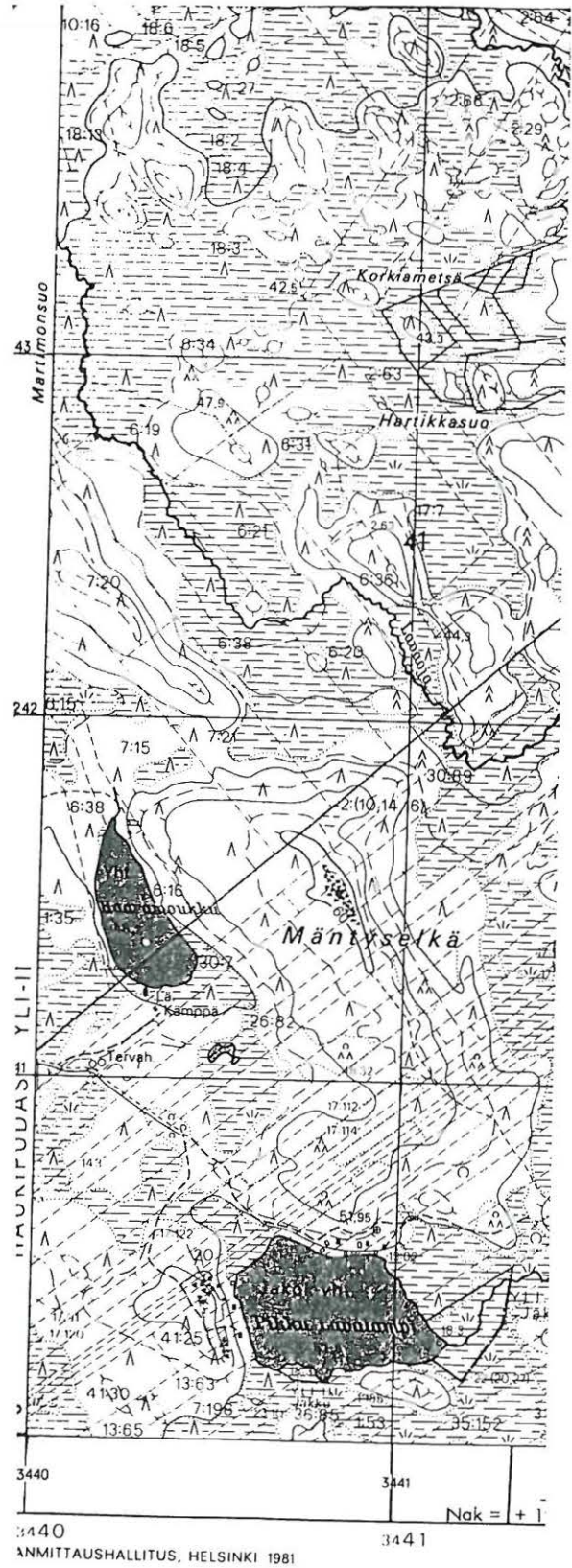
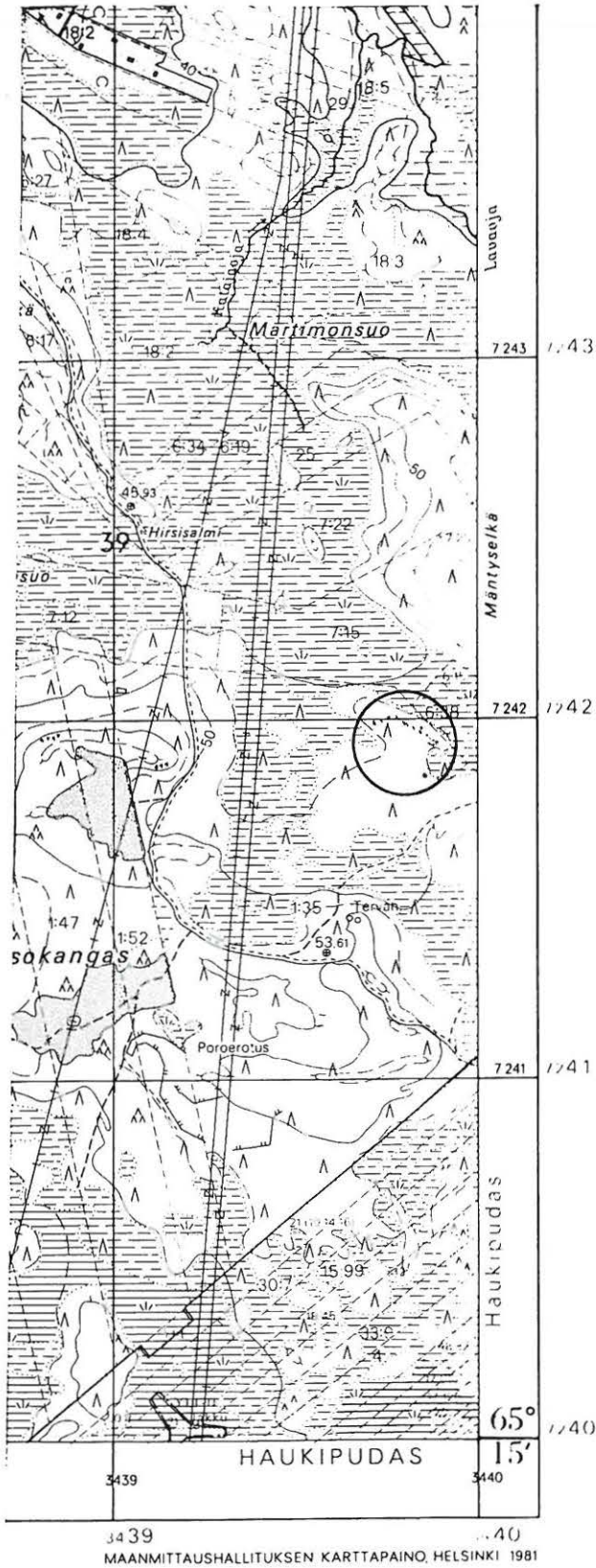
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ (+ 3511 09), p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 (+ 3511 09 MARTIMOJOKI)
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7241 84 - 7242 01
 y = 3439 71-87
 z = n. 47,5

YLI-II 61

Kohteen nimi: Järvikangas
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = n. 7256 95, y = n. 3443 35,
 z = n. 62,5 - 67,5
 Kylä, kylänosa: Karjala, Halajärvi
 Tila, rek:no: 16:27 ja 16:89
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 4,5 km luoteeseen, Halajärven itäpään koillisrannalla, Halaojan niskasta 200 - 400 metriä pohjoiseen Järvikangas nimisen moreeniharjanteen eteläisen laen etelä- ja länsirinteillä. Kankaan korkeimmalla kohdalla on sorakuoppa.

Paikalla on parikymmentä asuinpainannetta ja muutamia asuinpaikka-kuoppia. Painanteet on tehty paikoin melko kivikkoiseen moreenirinteeseen. Kooltaan painanteet ovat melko suuria, halkaisijaltaan noin 10 metrin luokkaa ja syvyydeltään lähes metri.

Kohteen on kesällä 1998 kartoittanut tarkemmin Hans-Peter Schulz, jolta tieto kohteesta saatiin inventoinnin alkaessa.

Kohde tarkastettu: 7.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1998, H-P. Schulz

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7256 95

y = 3443 35

z = n. 62,5 - 67

YLI-II 66

Kohteen nimi: Pikku Kiviharju
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpaikkavalli, röykkiö ja rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7243 90, y = 3434 50, z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Jakku, Ahvenkangas
 Tila, rek:no: 11:10
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 15 km lounaaseen, Iijoen Jakkurannan Laukansuvannosta noin 2 km etelään ja Kaunislammesta vajaa kilometri itään Ahvenkankaan pohjoisosan korkeimmalla kohdalla. Alue on enimäkseen mäntyä kasvavaa kuivaa moreenikangasta. Kankaan laki on kivikkoinen. Kohteen itäpuolitse kulkee metsätie Välikankaalle.

Paikalla on neljä asuinpaikkavallia tai kehämäistä kivirakennetta, röykkiö ja luonnonrakkaan tehtyjä kuoppia. Alueen pohjoisosassa itä-länsi suuntaisen kivikon laella olevan röykkiön koko on noin 5 x 7 metriä ja korkeus noin 30 cm. Tämän kaakkoispuolella on kehämäinen kivirakenne, jonka halkaisijaltaan noin kolme metristä keskusala ympäröi runsaan metrin levyinen matala kivivalli. Koko rakenteen halkaisija on noin 5 - 6 metriä. Tämän eteläpuolella on samantapainen soikea rakenne, jonka kokonaisala on noin 4 - 5 x 6 metriä ja korkeus 10 - 20 cm. Molempien kuopanteiden syvyys on noin 20 - 30 cm. Jälkimmäisen keskellä isohkoja kiviä. Näistä noin 100 metriä eteläkaakkoon on vielä kaksi kehämäistä kivirakennetta. Toinen on halkaisijaltaan noin 6 - 7 metriä, sen keskuskuopanne on noin 2 x 4 metriä, vallin leveys noin 1,5 metriä ja korkeus noin 20 cm. Tämän luoteispuolella oleva rakenne on hieman epämääräisempi, kooltaan noin 4 - 5 x 5 - 6 metriä. Keskuskuopanteen syvyys vajaan 50 cm. Kuvattujen kohteiden välisessä rakassa on muutamia, osin epämääräisiä rakkakuoppia. Kankaan reunaa tarkastettiin tuloksetta.

Edelliseen tarkastukseen verrattuna kohde on säilynyt ennallaan.

Kohde tarkastettu: 12.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

7243

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7243 90
 y = 3434 50
 z = n. 45

YLI-II 67

Kohteen nimi: Iso Kiviharju
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpaikkavalli, rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7242 80, y = 3434 62, z = n. 50
 Kylä, kylänosa: Jakku, Ahvenkangas
 Tila, rek:no: 11:10
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 15,5 km lounaaseen, Iijoen Jakkurannan Laukansuvannosta noin 3 km etelään ja Kaunislammesta noin 1,5 km kaakkoon, Ahvenkankaan korkeimmalla kohdalla. Alue on enimmäkseen mäntyä kasvavaa kuivaa moreenikangasta, jonka laella on laajahko pääosin pohjois-eteläsuuntainen rakkakivikko. Kohteen itäpuolitse kulkee metsätie Välikankaalle.

Paikalla on asuinpaikkavalli tai kehämäinen kivirakenne, jonka kokonaisala on noin 5 x 7 metriä. Vallin leveys noin metri ja korkeus noin 30 cm. Se on koottu melko kookkaista päänkokoa olevista tai hieman suuremmista kivistä. Lisäksi tämän molemmin puolin on muutamia hieman epämääräisiä rakkakuoppia, joista kaksi muita isompaa, toinen kuvatusista rakenteesta noin 50 - 60 metriä luoteeseen ja toinen 150 metriä kaakkoon. Niiden halkaisija on noin 2 - 2,5 metriä ja syvyys noin puoli metriä.

Edelliseen tarkastukseen verrattuna kohde on säilynyt ennallaan.

Kohde tarkastettu: 12.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7242 80
 y = 3434 62
 z = n. 50

YLI-II 68

Kohteen nimi: Välioja S
 Määrittäminen ja mj-luokka: rökkiö, maakuoppia. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7240 37, y = 3435 26, z = n. 40
 Kylä, kylänosa: Jakku, Ahvenkangas
 Tila, rek:no: 16:2
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 15,5 km lounaaseen, Iijoen Jakkurannan Laukansuvannosta noin 5,4 km etelään, Yli-Iin ja Haukiputaan rajalta noin 250 metriä pohjoiseen, Välikankaan kaakkoispuolisella matalalla mäntyä kasvavalla kankaalla Väliojan eteläpuolella. Kohteen koillispuolelle johtaa metsätie, joka jatkuu ajourana kaakkoon kohti läheistä Isoa Liesjärveä. Palstan itärajalta on matkaa noin 30 metriä ja tielle vajaan 40 metriä.

Paikalla on halkaisijaltaan noin 3 metriä oleva matala sammalen peittämä rökkiö, jonka korkeus on 1,5 kivikertaa eli noin 20 cm. Tämän koillis- ja lounaispuolella on maakuopat, joiden halkaisija on 2 - 2,5 metriä ja syvyys 20 - 40 cm. Aiemman tarkastuksen yhteydessä on toinen todettu keittokuopaksi.

Edelliseen tarkastukseen verrattuna kohde on säilynyt ennallaan.

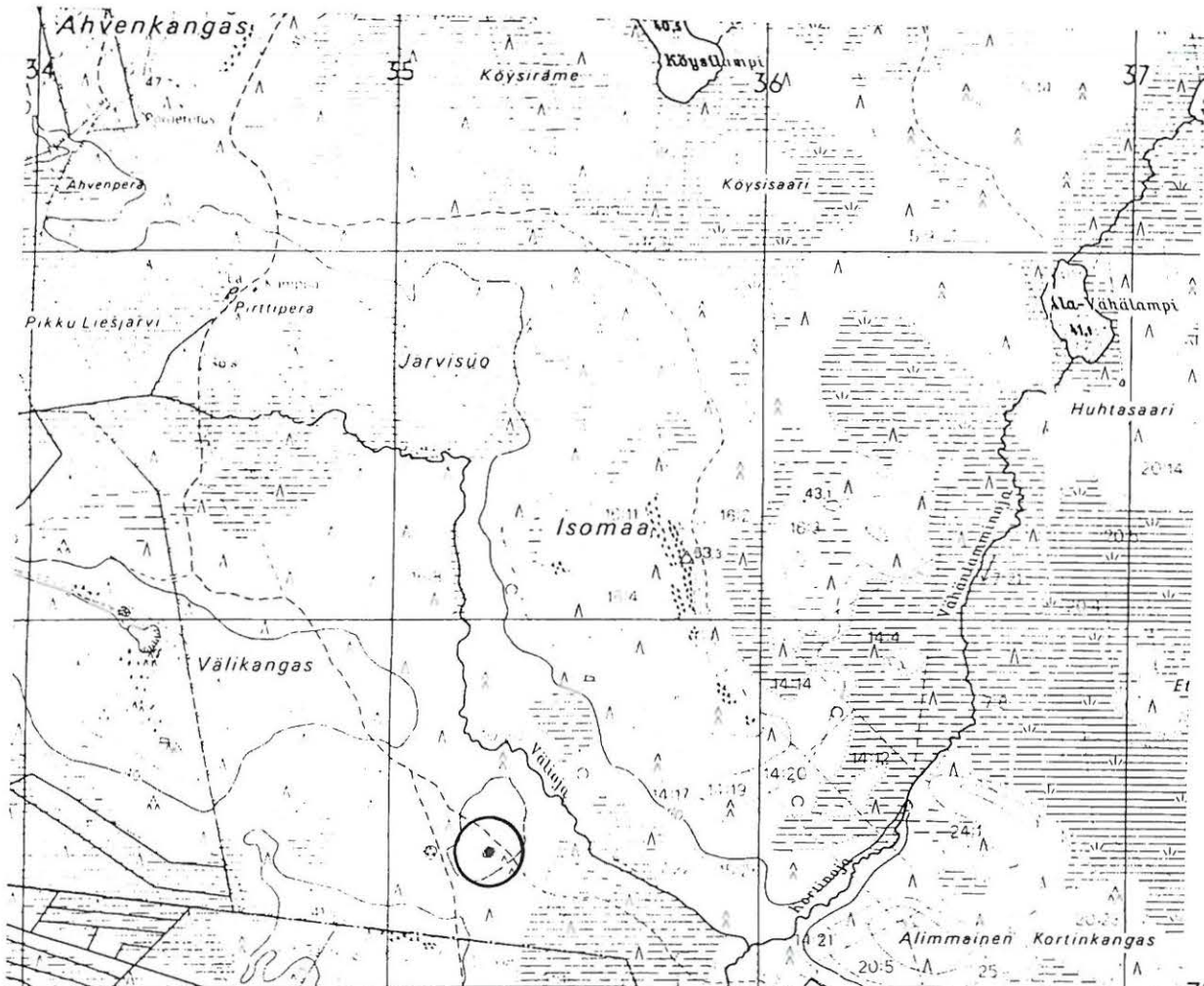
Kohde tarkastettu: 12.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1995, J. Okkonen

Aiemmat löydöt: -

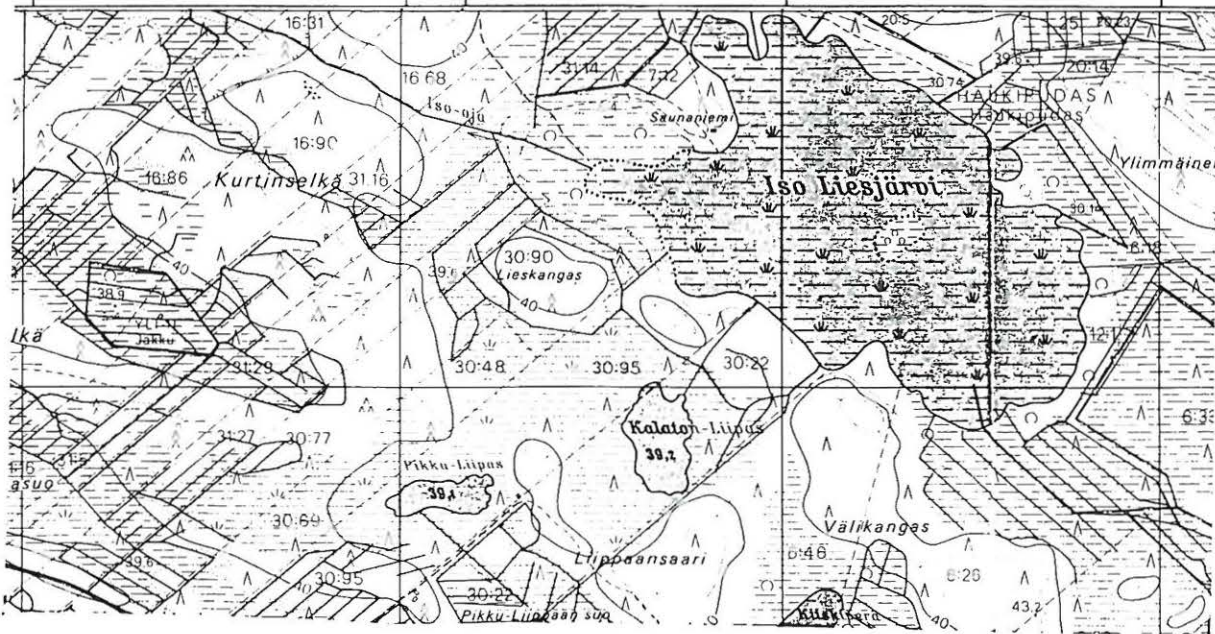
Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

7240

3434 Iso-oja Nak = + 21° 3435 HÄRKIPUDAS 3436 HÄRKIPUDAS 3437

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 (+ 3511 05 LIIPAS)

M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7240 37
 y = 3435 26
 z = n. 40

YLI-II 69

Kohteen nimi: Kauniinlamminkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7244 75-80, y = 3433 40-48,
 z = n. 37,5
 Kylä, kylänosa: Jakku, Jakkuranta
 Tila, rek:no: 30
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 15,5 km lounaaseen, Iijoen etelärannan Rajalan talosta noin 1,2 km eteläkaakkoon ja Kauniinlammen pohjoisimmasta lahdesta noin 350 metriä luoteeseen. Alue on dyynimäistä hiekkakangasta, joka kasvaa mäntyä ja jäkälää. Kankaan poikki kulkee Kaunisammelle johtava metsätie. Tien lounaispuolella kangas jatkuu suhteellisen matalana, koillispuolella se nousee loivasti kohti Paskaharjua.

Asuinpaikkahavainnot alkoivat palstojen 30 ja 13:11 rajan ja tien leikkauskohdasta noin 20 metriä tietä koilliseen ja lopuivat noin 120 metrin päässä tästä. Kohteen kaakkoispäässä havaittiin tiellä noin neliön alalla runsaasti kvartsi-iskoksia. Sekoittuneen tienpinnan alla tällä kohdalla oli likaantunutta maata. Tästä luoteeseen tavattiin tiellä vielä kymmenkunta kvartsi-iskosta runsaan sadan metrin matkalla. Hiekkakankaalla olevan tien pintaa on paikoin koineellisesti pukittu, jolloin maanpinta on rikkoontunut. Maa-ainesta paikalle ei ole tuotu. Mainitusta tien ja rajan leikkauspisteestä noin 45 metriä luoteeseen tien koillispuolella on isa maakivi. Tästä noin 4 ja 12 metriä ESE olevalla loivasti nousevalla kankaalla oli kaksi pientä epämääräistä kuopannetta, jotka voivat liittyä asuinpaikkaan. Asuinpaikkahavainnot noudattavat tien mukaisesti jokseenkin 37,5 metrin korkeutta.

Lähin tunnettu muinaisjäännös on Paskaharjun pohjoisreunalla oleva maakuoppakohde, kohde 70, noin 200 metriä asuinpaikasta koilliseen.

Kohde tarkastettu: 12.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 313 07:1-3 kvartsiesineitä ja -iskoksia

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

3433

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ

x = 7244 75-80

M. Sarkkinen,

y = 3433 40-48

Yli-Iin inventointi 1998

z = n. 37,5

YLI-II 70

Kohteen nimi: Paskaharju
 Määrittely ja mj-luokka: maakuoppia. II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7244 84-90, y = 3433 45-75,
 z = n. 37,5
 Kylä, kylänosa: Jakku, Jakkuranta
 Tila, rek:no: 13:12 ja 13:4
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 15 km lounaaseen, Iijoen etelärannan Rajalan talosta noin 1,2 km kaakkoon ja Kauniinlammen pohjoisimmasta lahdesta noin 400 metriä pohjoiseen. Rajakankaan vedenottamolle on matkaa noin 350 metriä luodetta kohti. Paskaharju on kivikkoinen moreeniharjanne, jonka ympäristö on dyynimäistä hiekkakangasta, joka kasvaa mäntyä ja jäkälää. Harjun korkein kohta on kivikkoinen ja sen kaakkoispää on ajettu soraksi. Kohde sijaitsee harjanteen pohjoisreunalla.

Paikalla on kymmenkunta maakuoppaa, jotka sijaitsevat lakiharjanteen pohjoiseen laskevan rinteän alapuolisella hiekkaisella terassimaisella tasanteella. Itäisimmät kuopat ovat palstojen 13:4 ja 13:12 rajan molemmin puolin, missä on 4 - 5 kuoppaa suhteellisen lähellä toisiaan. Siitä kuopat jatkuvat noin 150 metriä länsiluoteeseen muutaman kymmenen metrin välein. Kuoppien koko vaihtelee noin 1,5 - 3 metrin välillä. Syvyyttä niillä on 30 - 50 cm. Kahteen kuoppaan tehty koepisto paljasti selvän huuhtoutumiskerroksen, mutta palanutta kiveä ainakaan näistä tavattu. Kohteesta noin 200 metriä lounaaseen on Kauniinlammenkankaan kvartsiasuupaikka, kohde 69.

Kohde tarkastettu: 12.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

3433

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ

x = 7244 84-90

M. Sarkkinen,

y = 3433 45-75

Yli-Iin inventointi 1998

z = n. 37,5

YLI-II 71

Kohteen nimi: Hietakangas
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita(?). II.
 Peruskartta: 3511 06 JAKKUKYLÄ
 Koordinaatit: a) x = n. 7242 76, y = n. 3438 00
 b) x = 7242 80, y = 3437 88,
 z = n. 45 - 47,5
 Kylä, kylänosa: Jakku, Jakkuranta
 Tila, rek:no: 7:20
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km lounaaseen, Iijoen etelärannan Lallinkoskesta noin 2,3 km etelään, Palolammen ja Vähälammen välisellä soiden ympäröimällä kankaalla. Alue on korkeuseroiltaan vaihtelevaa kuivaa mäntyä kasvavaa hiekkakangasta. Paikalle haarautuu metsätie Isokankaan metsäautotieltä. Kohde sijaitsee kankaan etelään reunalla, missä kangas nousee jyrkästi suosta ja lähes suon tasalla olvalta kankaanlaidalta. Kankaan päällinen on melkoisen tasaista, keskiosassa siitä kohoaa suhteellisen jyrkkänousuisia kooltaan vaihtelevia kumpareita. Paikalta tehtiin asuinpaikkaan viittaavia havaintoja kahdesta kohdin, kvartsia tms. ei löydetty.

a) Ylemmällä tasanteella palstojen 7:17 ja 7:12 rajalta pohjoiseen nousevan selänteen juurelta noin 100 metriä WNW tasaisella, tiheää nuorta mäntyä kasvavalla tasaisella kankaalla havaittiin epämääräinen matala (10 - 20 cm) painauma, jonka reunalla pari maakiveä. Alaltaan noin 4 x 6 metrin rinteensuuntainen painauma erottui sammaleisena kohtana muuten jäkälikköisellä kankaalla. Koepistossa likamaata ja palanutta kiveä. Tästä noin 100 m WNW
 b) Aivan jyrkän rinteiden partaalla rinteensuuntainen runsaat 15 metriä pitkä ja 4 - 5 metriä leveä epämääräinen painauma. Tästä noin 25 metriä kankaalle päin toinen SE-NW -suuntainen suorakaiteenmuotoinen painauma, jonka ala noin 17 x 4 - 5 metriä ja syvyys noin 40 cm. Painauman kankaan puolella (NE) nousevan harjanteen pää, painauma itse tiheän nuoren männikön ja avoimemman hakkaamattoman kankaan rajalla. Painaumaan tehtiin pitkittäin useita koekuoppia, joista päissä olevat paljastivat palanutta kiveä ja likamaata, keskimmäiset olivat lähes puhtaita.

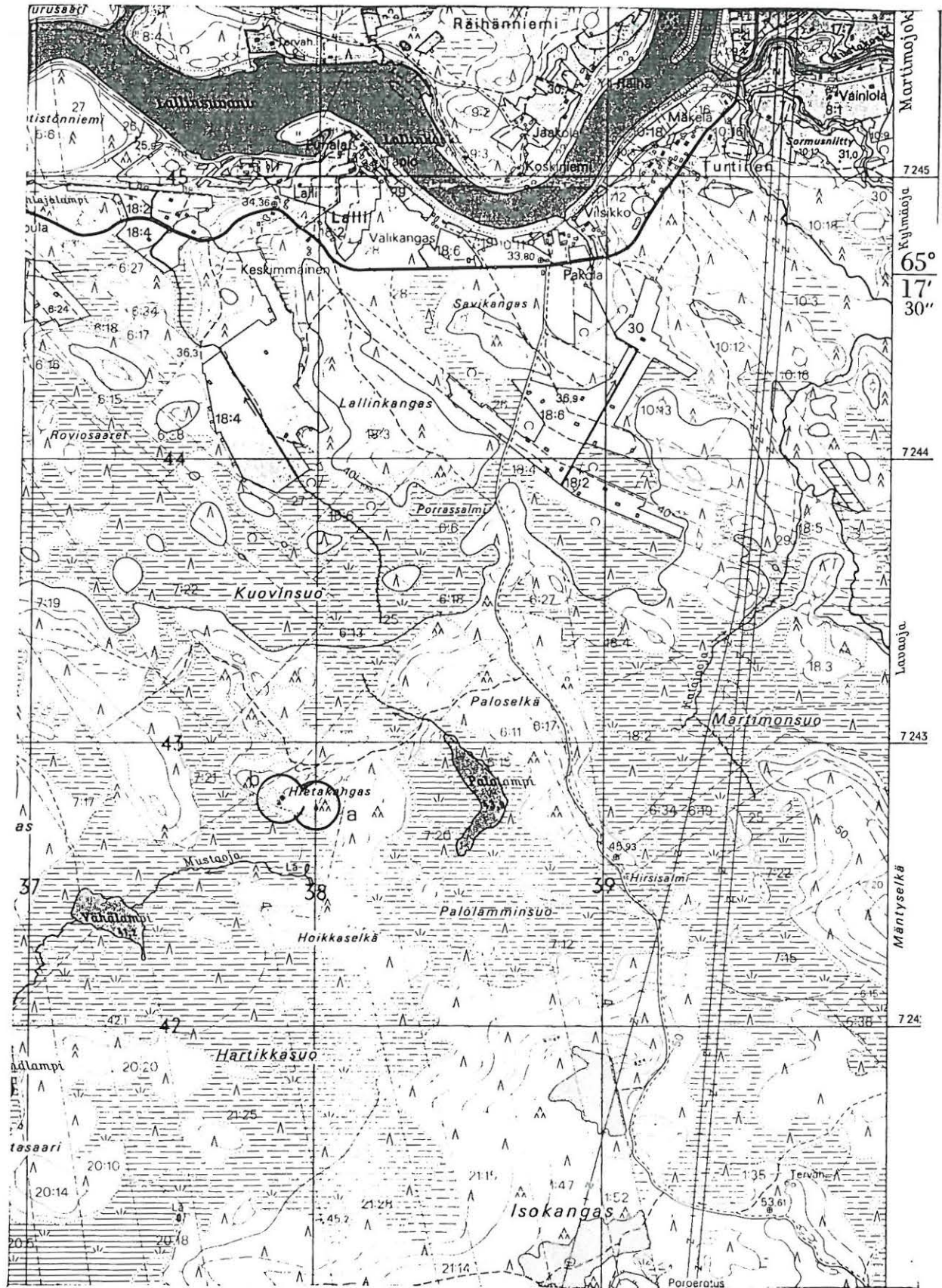
Kohde tarkastettu: 9.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 291 itäinen painauma a) idästä
 D 292 läntinen ylempi painauma b) lännestä

Kartta: Peruskarttaote 3511 06 JAKKUKYLÄ, p. 1981.

PK 3511 06 JAKKUKYLÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

a) x = 7242 76 b) 7242 80
 y = 3438 00 y = 3437 88
 z = 45 - 47,5

YLI-II 72

Kohteen nimi: Härkkimenmaankangas
 Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppia
 Peruskartta: 3512 05 KÄRPPÄSUO
 Koordinaatit: x = 7260 78-88, y = 3439 12,
 z = 85 - 87,5
 Kylä, kylänosa: Valtionmaa, Kivijärvi
 Tila, rek:no:
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 10 km luoteeseen, Iin ja Yli-Iin rajan lähellä olevan Kivijärven pohjoispuolisella kankaalla. Kohteesta noin kilometri länteen kulkee Iin Vuornoskankaalta Kivijävelle johtava metsäautotie. Härkkimenmaankangas on pitkä ja kapea pohjois-etelä suuntainen moreeniharjanne, jonka eteläpäässä korkeimmalla kohdalla on luonnonrakka. Kankaan itäreuna laskee melko jyrkästi kohti viereistä metsittynyttä suota, länsi- ja eteläreuna ovat loivemmat. Yli-Iin ja Iin raja kulkee rakan poikki ja muinaisjäännöksiä sijaitsee molempien kuntien alueella. Kohde sijaitsee harjanteen laella ja sen itäpuolisen rinteen yläosan kivikossa.

Yli-Iin puoleisessa kivikossa on puolenkymmentä rakkakuoppaa, joiden koko vaihtelee noin 1,5 - 3 metrin välillä. Syvyyttä niillä on noin 20 - 40 cm. Näiden läheisyydessä olevasta kivikosta tavattiin muutamia kvartsilohkoja. Kaikkiaan alueella on toistakymmentä rakkakuoppaa, joista noin puolet Iin puolella. Iin puolella noin 50 - 60 metriä rajasta on halkaisijaltaan noin 2 metriä oleva kekomainen röykkiö, jolla on korkeutta noin 40 - 50 cm.

Kyseessä on sama kohde kuin Ii 58 Härkkimenmaankangas.

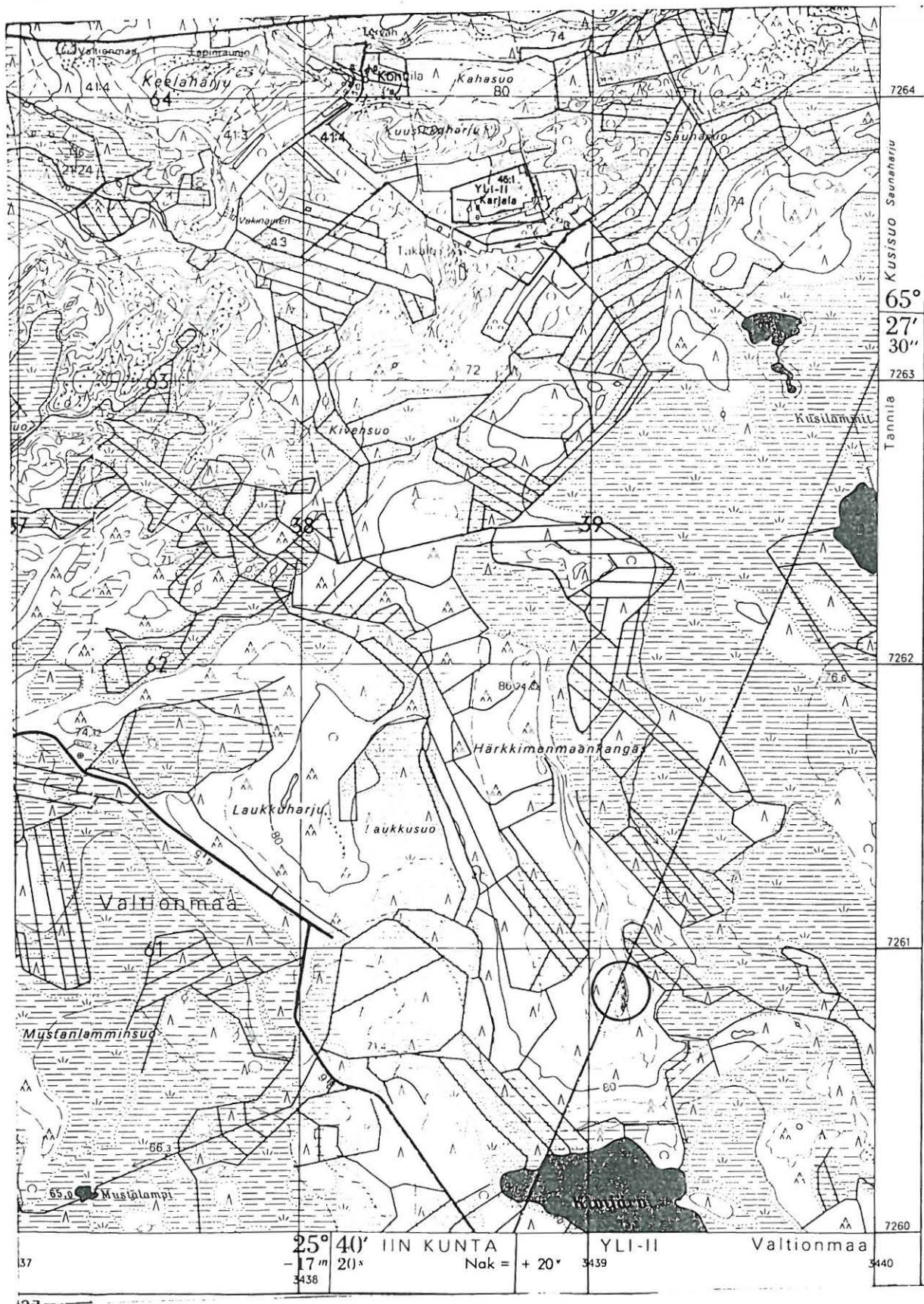
Kohde tarkastettu: 17.6.1998 (Iin inventoinnin yhteydessä)

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 05 KÄRPPÄSUO, p. 1981.

PK 3512 05 KÄRPPÄSUO
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7260 78-88
 y = 3439 12
 z = 85 - 87,5

YLI-II 73

Kohteen nimi: Harjumaa

Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.

Peruskartta: 3512 07 YLI-II

Koordinaatit: x = 7253 28-35, y = 3440 44-54,
z = n. 55 - 57,5

Kylä, kylänosa: Karjala, Keskikylä

Tila, rek:no: 7:16

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 5,5 km länteen, Keskikylän koulusta noin 3 km luoteeseen ja Huhinmaan Metelinkirkolta, kohde 2, noin 650 metriä pohjoisluoteeseen. Harjumaa on pienehkö mäntyä ja kuusta kasvava moreenikangas, jonka länsipuolitse virtaa Kälkäjänoja. Itäpuolella on soista korpea. Huhinmaan ja Harjumaan välissä on pari matalaa kangasta. Harjumaan korkeimmalla kohdalla on sorakuoppa, jonka reunoilla on jäämiä kivikkoisesta laesta. Kankaan koillisreunaa kulkee Kaarron talon luota lähtevä metsätie luoteeseen. Kohde sijaitsee Harjumaan koillisreunalla.

Paikalla on ainakin yhdeksän asuinpainannetta ja kolme pienempää kuopannetta, jotka seuraavassa länsiluoteesta lukien:

1. Sorakuopan pohjoispuolella tien eteläpuolella oleva painanne on n. 4 x 6 metriä ja noin 50 cm syvä. Tästä noin 7 m
2. Painanne 13-17 x 5-6 metriä, syvyys noin 50 - 100 cm, rinteenuoleinen eteläreuna korkeampi, päällä kaksoisturve ilmeisesti soranajon aikana painanteeseen kaadetun maan muistona. Länsipää on epämääräinen. Tästä noin 6 metriä
3. Painanne noin 4-5 x 6 metriä, syvyys 50 - 60 cm. Tämän ja tien pohjoispuolella
 - a) kuopanne/painanne, noin 2,5 x 4 metriä, syvyys 30 - 40 cm.
- 3:sta noin 22 metriä aivan tien eteläpuolella ennen mutkaa
4. Painanne, noin 4 x 8 m, syvyys 40 - 60 cm. Tästä noin 17 m tien pohjoispuolella loivan mutkan jälkeen
5. Painanne, n. 4-5 x 7-8 m, syvyys 40 - 70 cm. Tästä n. 15 metriä
6. Painanne, n. 5-6 x 8-9 m, syvyys 50 - 80 cm. Tämän ja edellisen puolimaissa pohjoiseen päin
 - b) kuopanne, jonka halkaisija noin 2,5 m. Painanne 6:sta n. 2 m N
7. Painanne, n. 4 x 8 m, syvyys 40 - 60 cm. Tästä noin 10 m itään
8. Painanne, n. 6-7 x 12 m, syvyys 40 - 100 cm, koekuopasta likamaata, palanutta kiveä ja kvartssia. Tämän ja edellisen välissä
 - c) Kuopanne, jonka halkaisija noin 2 metriä. Painanne 8:sta runsaat 10 metriä kaakkoon, nyt taas tien eteläpuolella heti sen vieressä
9. Painanne, n. 4 x 7-8 m, syvyys 40 - 80 cm.

Alue on kokonaisuudessaan hyvin säilynyt ja painanteet ehjiä. Niiden halki kulkeva metsätie mutkittelee painanteiden lomassa. Painanteet on tehty loivasti pohjoiseen viettävään rinteeseen ja nii-

den syvyys on ylärinteen puolella on toista reunaa suurempi. Painanteista kolmeen tehtiin koepistot, jotka paljastivat palanutta kiveä ja likamaata. Painaumasta 8 tavattiin kvartsi-iskoksia, jotka otettiin talteen. Peitteiseltä teiltä ei tehty asuinpaikkaan viittaavia löytöjä. Sen sijaan kankaan pohjois/koillispuolinen kankaan reuna on hakattu ja äestetty reunan suuntaisesti. Kankaanpuoleisimmasta äestysurasta tavattiin paikoilleen jätettyjä kvartsi-iskoksia ja palanutta kiveä pääasiassa asuinpainanteen 8 kohdalta ja tästä itään Siittanpaloon erkanevan tien kohdalta.

Kohde tarkastettu: 16.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 294 osin tien alle jäänyt painauma 4 etelästä
D 295 tien pohjoispuolinen painauma 5 idästä

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7253 28-35
 y = 3440 44-54
 z = n. 55 - 57,5

YLI-II 74

Kohteen nimi: Kullasmaa
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7252 18, y = 3442 72, z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Karjala, Keskikylä
 Tila, rek:no: 93:2
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 3,5 km länsilounaaseen, Keskikylän koulusta noin 1,5 km pohjoisluoteeseen ja Levälammesta noin 650 metriä luoteeseen. Kullasmaa on mäntyä kasvava metsittyneiden soiden ympäröimä laeltaan kivikkoinen moreenikangas. Korkeimman kohdan pohjoisrinne on jyrkkä, muuten kankaan lasku on loivaa. Korkeimmasta kohdasta noin 100 metriä itään kankaan reuna tekee pienen lahdelman etelään. Kohde sijaitsee tämän lahdelman perällä kankaan pohjoisreunalla.

Paikalta tavattiin kvartsi-iskoksia, kvartsiitti-iskos ja palanutta kiveä, mm. yksi liesi, alueen hakkuun jälkeen suon reunan yläpuoliselle hiekkavalle kankaalle tehdyltä laikutetulta alueelta. Löydöt jätettiin paikoilleen. Löydöt alkoivat palstan 93:2 länsirajalta ja jatkuivat läpi laikutetun alueen pohjoisosan halki kohti itää noin 50 metrin matkan. Asuinpaikka voi jatkua kauemminkin itään, sen sijaan lännessä se rajautunee jyrkemmin nousevaa rinteeseen. Vahvoja likamaakohtia ei ollut, mutta kaikki jokseenkin kivettömällä alueella tavatut kivet olivat palaneita. Ylempänä kangas muuttuu kiviseksi. Suon reunasta noin parinkymmenen metrin päässä on vanha maanottopaikka, jonka reunat ovat kasvaneet umpeen

Kohde tarkastettu: 16.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 296 asuinpaikkaa länsirajalta lounaasta

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7252 18
 y = 3442 72
 z = n. 45

YLI-II 75

Kohteen nimi: Tuoremaa NE
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7253 87, y = 3443 77, z = 52,5-55
 Kylä, kylänosa: Karjala, Keskikylä
 Tila, rek:no: 16:102
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 2,5 km länsiluoteeseen, Keskikylän koulusta vajaat 3,5 km koilliseen, Männikön talosta noin 1,2 km pohjoiseen, Pirttimaan ja Tuoremaan välisellä kankaalla. Kyseessä on noin kilometrin pituinen kapeahko itä-länsi -suuntainen moreenikangas, jonka itäisin palsta kasvaa kuusta ja mäntyä. Tämän länsipuolinen palsta on vastikään hakattu ja äestetty. Heti hakatun ja hakkaamattoman palstan rajan länsipuolella, käytännössä miltei rajalla, hieman rajan korkeimman kohdan pohjoispuolella, pohjoiseen viettävän rinteen yläosassa tavattiin asuinpainanne a). Tästä noin 60 - 80 metriä itäkaakkoon on toinen asuinpainanne b).

a) Rinteensuuntaisen painauman ala on noin 6-7 x 17-18 metriä. Alarinteen puolella ja ilmeisesti myös painauman länsipäässä on maapaltoa. Tämä mukaan lukien rakenteen ala on noin 11-12 x 20 metriä. Pohjoissivun maavalli on leveimmillään noin 4 metriä. Ylärinteessä ei vallia ole, vaan painauma on rinteeseen kaivettu. Painauman syvyys on noin 60 - 70 cm. Koekuopasta tavattiin likamaata, palanutta kiveä ja kvartsi-iskos, joka jätettiin paikoilleen. Äestys on hieman vaurioittanut rakenteen länsipäätä. Maaperä soraa.

b) Pienellä avoimella paikalla jokseenkin tasaisella hiekkavalla kankaanosalla olevan NW-SE suuntaisen painauman ala on noin 4 x 8 metriä ja syvyys noin 40 cm. Etenkin vallin koillissivulla on havaittavissa noin 2 metriä leveä 20 cm korkea heikko maavalli. Myös molemmissa päissä on vallin tapaista. Koko ala siis noin 10-11 x 6-7 metriä. Koekuopasta palanutta kiveä, likamaata ja paikalleen jätetty kvartsi-iskos. Painauman kaakkoispään pohjoispuolella on halkaisjaltaan noin 2 metrinen kuoppa, jolla syvyyttä puolisen metriä.

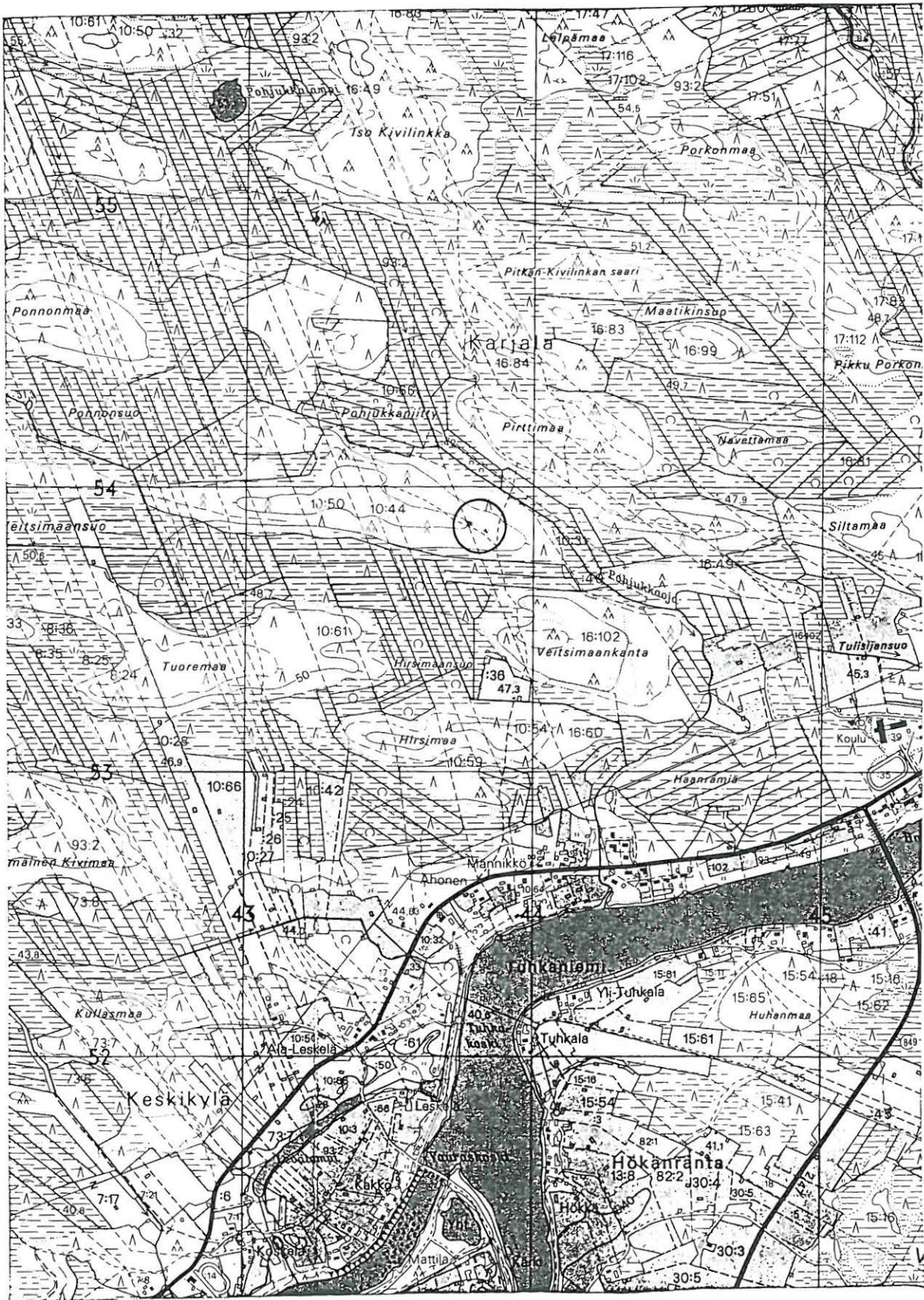
Ohut lumikerros hankaloitti havainnointia, eikä esim. äestetyltä alueelta mitään löydetty. Painauman a) länsipuolella hieman ylempänä kivikko, josta otettu kiviä/soraa.

Kohde tarkastettu: 21.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -
 Aiemmat löydöt: -

Diat: D 297 läntisempi kookas painauma lännestä

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7253 87

y = 3443 77

z = 52,5 - 55

YLI-II 76

Kohteen nimi: Halajärvenkangas E

Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.

Peruskartta: 3512 07 YLI-II

Koordinaatit: x = 7256 24-32, y = 3442 90 - 3443 03,
z = 60 - 62,5

Kylä, kylänosa: Karjala, Halajärvi

Tila, rek:no: 16:46 ja 93:2

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 4,5 km luoteeseen, Halaojan niskasta noin 600 metriä lounaaseen, Halajärven kaakkoispään etelärannalla olevalla kankaalla. Kyseessä on paikoin kivikkoisen mäntyä ja kuusta kasvava moreenikangas, joka laskee varsin jyrkästi kohti järveä. Muualle rinne on loiva. Kohde sijaitsee tämän Halajärvenkankaan itäpuolella olevan kankaan länsiosassa, lähimmillään noin 50 metriä järvestä. paikalla on ainakin 11, ehkä 12 asuinpainannetta.

1. Painanteista itäisin sijaitsee noin 10 metriä palstan 16:49 itärajasta länteen ja 100 metriä järvenrannasta etelään, loivasti etelään laskevalla rinteellä. Sen halkaisija on noin 5 metriä ja syvyys noin 50-60 cm. Koekuopassa kvartssia ja palanutta kiveä. Tästä noin 25 - 30 metriä lounaaseen
2. Painanne, n. 4 x 5-6 m, syvyys n. 50-60 cm, suunta NE-SW. Tästä n. 25 m WNW, palstojen 16:49 ja 93:2 rajalla
3. Painanne, halk. n 8 m, (heikkoine valleineen n. 14 m), syvyys noin 1 metri. Tästä n. 12 m NE ja 2:sta n. 25 m WNW
4. Painanne, n. 6 x 8 m, syvyys 80-100 cm, suunta E-W, n. 13 m N
5. Painanne, halk. n. 6 m, syvyys 60-70 cm, länsireunalla isoja maakivä, koekuopassa palanutta kiveä ja kvartsiitti-iskos. 4. ja 5. korkeimman kohdan länsipäässä. Painanteesta 3 n. 35 m WNW
6. Painanne, halk. 5-6 m, syvyys 60-70 cm. Tästä n. 8 m N
7. Painanne, n. 7 x 8-9 m, syvyys n. 80 cm, suunta E-W. Tämän länsipuolella noin 4 metrin päässä, mahd. kapean käytävän yhdistämänä
8. Painanne n. 8-9 x 10 m, syvyys 80-100 cm, suunta kuten painanteella 7, josta noin 5 m NE
9. Painanne, halk. n. 5-6 m, syvyys n. 50 cm. Tämän länsipuolella painanteista 7 ja 8 noin 5 m pohjoiseen
10. Painanne, halk. 5-6 m, syvyys 40-50 cm. Painanteesta 6 10 m SW
11. Painanne 6-7 x 8-9 m, syvyys 60-80 cm, vallia. P:sta 6 10 m W
- 12? Painanne, epämääräinen, toisessa päässä iso kuusentyvi, joka peittää painaumasta osan, mitoiltaan ilmeisesti lähellä edellistä.

Koekuopissa tavatut löydöt jätettiin paikoilleen.

Lisäksi painanteiden luona on useita, ainakin puolenkymmentä, pientä pyöreää kuopannetta, joiden halkaisija vaihtelee 1,5 - 2 metrin välillä ja syvyys puolesta metristä metriin.

Kohde on kokonaisuudessaan erittäin hyvin säilynyt samoin kuin välitön lähiympäristökin. Viereinen järvi lisää kohteen näyttävyttä. Halajärven eteläpuolisten asuinpainannekohteiden joukossa on kuvattujen painanteiden 7 ja 8 muodostama parikymmenmetrinen kokonaisuus huomattava poikkeus. Kankaan koillisreunalle järven rantaan johtaa etelästä kuntoilureitti.

Kohde tarkastettu: 7.10.1998

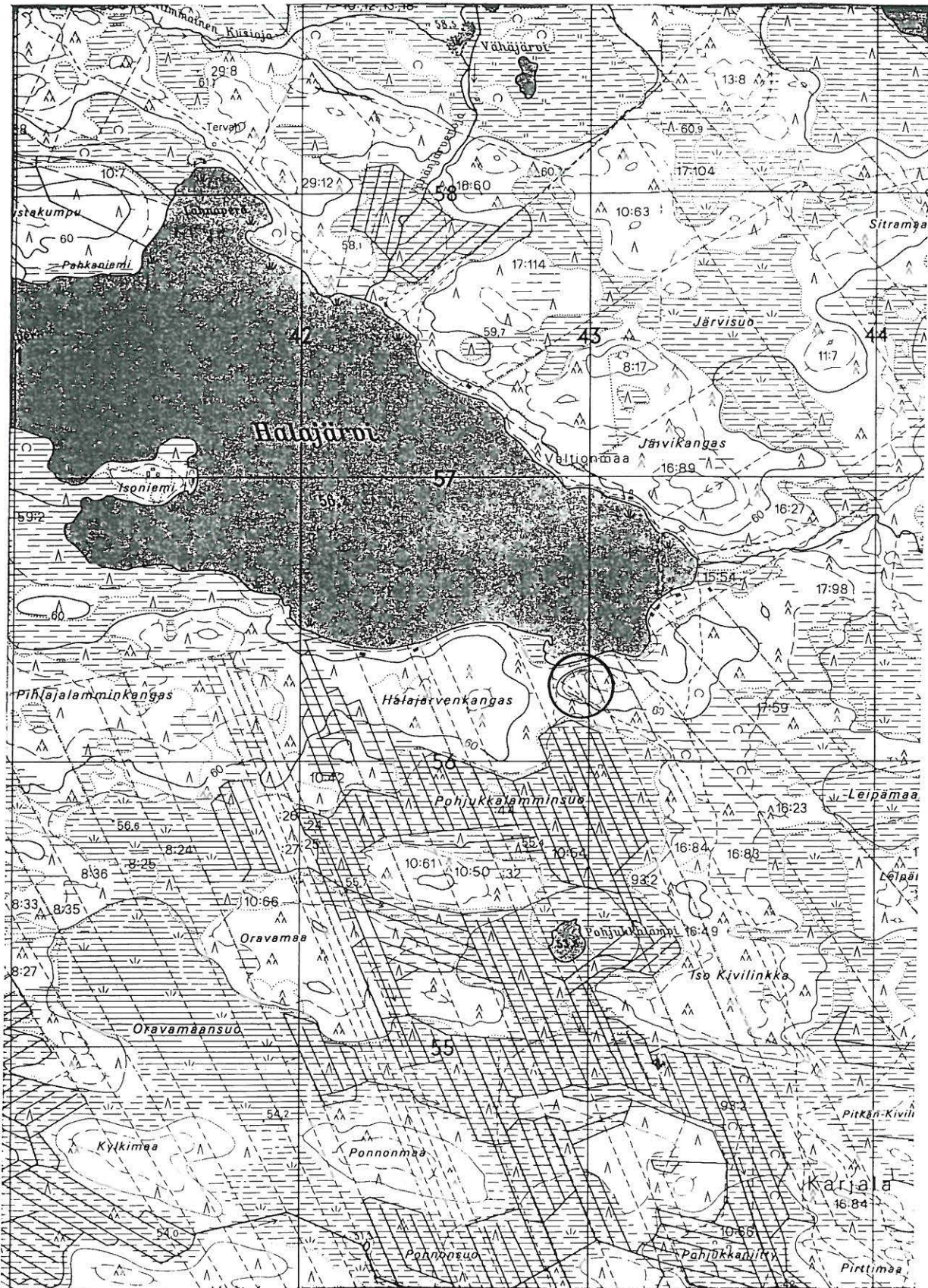
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 298 painauma 3 kaakosta

D 299 perättäiset painaumat 7 ja 8 koillisesta

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

x = 7256 24-32

y = 3442 90 - 3443 03

z = 60 - 62,5

YLI-II 77

Kohteen nimi: Pikku Porkkonmaa

Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.

Peruskartta: 3512 07 YLI-II

Koordinaatit: a) $x = 7254\ 56$, $y = 3445\ 18$, $z = 50-52,5$
 b) $x = 7254\ 66$, $y = 3445\ 04$, $z = 55$

Kylä, kylänosa: Karjala, Kirkonkylä

Tila, rek:no: 17:112

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 1,7 km luoteeseen, Halaojasta noin 400 meträ länteen ja Siltamaan asuma-alueesta noin 700 metriä pohjoiseen. Siltamaalta lähtevän kuntoradan varrelta Navettakankaalta johtaa metsätien uusi pohja yli suon Pikku Porkkonmaan lounaislaidalle. Kyseessä on kosteikkojen ympäröimä pienehkö kangas, jossa on itään pistävä korkeahko niemi ja luoteeseen kurottuva korkeampi kankaansa. Mäntyä ja kuusta kasvavalla moreenikankaalla on asuinpainanteita kahdessa kohdin - a) keskiosassa harjanteiden välissä alavalla tasanteella itäisen suon reunalla ja b) luoteisella laella.

a) Luoteeseen kulkevan polun länsipuolella on iso sammaloitunut moderni kuoppa. Tästä muutaman kymmenen metrin päässä aivan polun vierellä, sen ja suon välissä on N-S suuntainen n. 6 x 17 metrin painanne 1, jolla syvyyttä puolisen metriä. Koekuopassa kvartsia ja palanutta kiveä. Tämän pohjoispuolella 4 x 7 m, n. 50 cm syvä NE-SW suuntainen painanne 2. Tämän pohjoispuolella halkaisijaltaan noin 2 metrin 50-70 cm syvä kuoppa. Tämän pohjoispuolella on vielä kaksi samanlaista asuinpainannetta (3 ja 4) kuin painanne 2. Näistä pohjoisempi painanne 4 aivan palstan rajalla. Näistä n. 150 m NE

b) Kankaan laen länsipään pohjoisreunalla on ainakin kuusi painauma, joiden pääsuunta on jokseenkin SE-NW ja syvyys enimmillään noin puoli metriä. Painanteista luoteisin (1) on alaltaan noin 4 x 7 metriä. Tästä noin 7 m etelään oleva painanne 2 on noin 3 x 5 metriä. Tästä kaakkoon oleva painanne 3 on noin 3 x 5(-7?) m. Tästä noin 4 metriä pohjoiseen ja samanverran itään olevat painaumat 4 ja 5 ovat halkaisijaltaan noin 3,5 - 4,5 metriä. Samaa luokkaa on painaumasta 4 itään ja painaumasta 5 pohjoiseen oleva painanne 6. Näiden lisäksi kankaan laella on jokunen pienempi, halkaisijaltaan noin 2 metrin kokoa olevaa suhteessa syvempää kuoppaa.

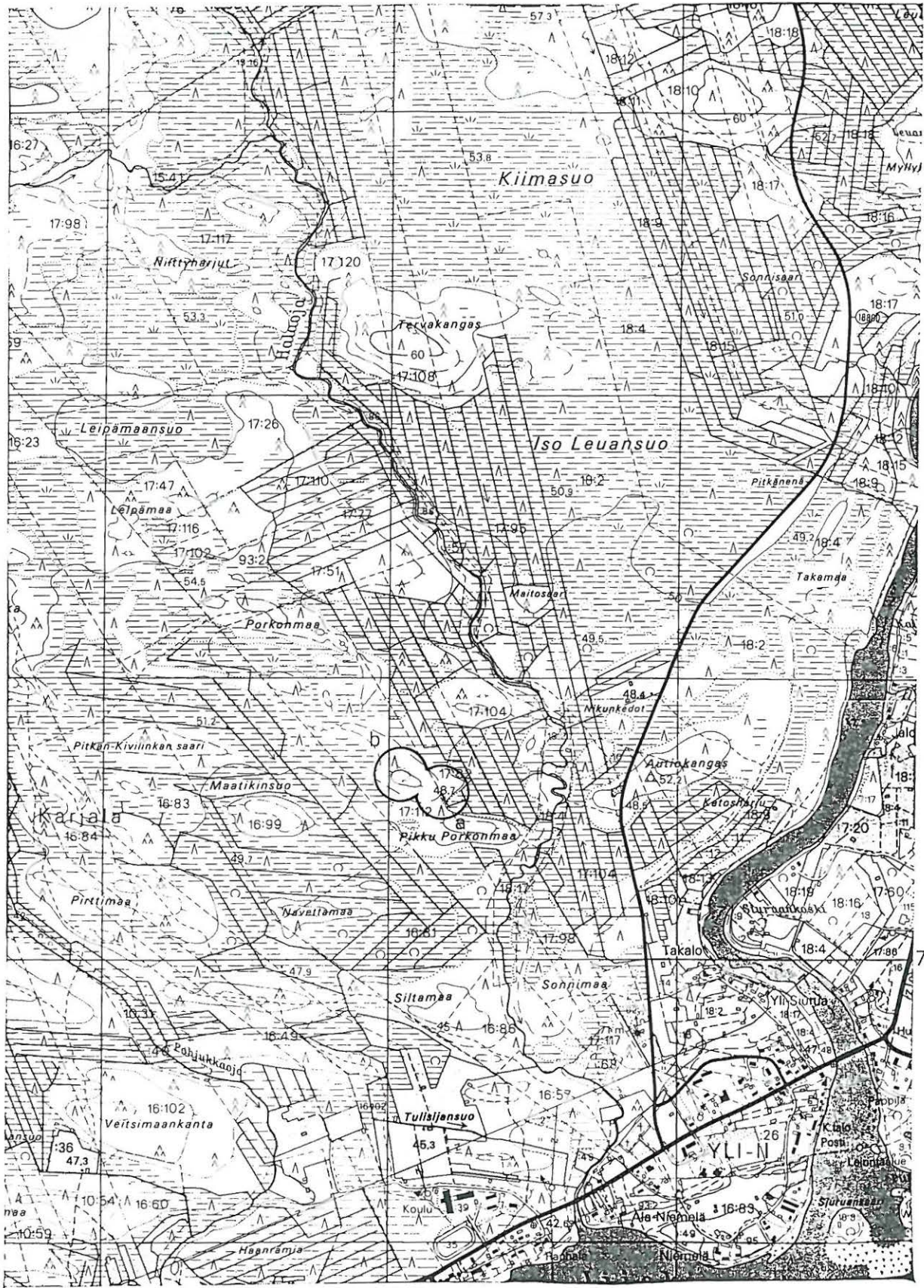
Kohde tarkastettu: 15.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II

M. Sarkkinen,

Yli-Iin inventointi 1998

a) x = 7254 56 b) x = 7254 66

y = 3445 18 y = 3445 04

z = n. 50 - 52,5z = n. 55

YLI-II 78

Kohteen nimi: Kiimasuo NE
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7257 00, y = 3446 28, z = 57,5 - 60
 Kylä, kylänosa: Karjala, Kirkonkylä
 Tila, rek:no: 18:16 ja 18:17
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 3,7 km pohjoiseen, Halajärvestä noin 3 km itään ja Siuruanjokeen pohjoisesta laskevan Leuanjoen suusta noin 1,2 km länteen, Leuanjoelle johtavan tien länsipuolisella kankaalla noin 150 metriä tiestä. Kyseessä on pienehko ojitettujen soiden ympäröimä moreenikangas. Kohde sijaitsee kankaan korkeimman kohdan loivassa kaakkoisrinteessä palstojen 18:16 ja 18:17 molemmin puolin. Kankaan eteläpuolella olevasta ojasta noin 100 metriä rajaa ylös pohjoiseen. Paikalle johtaa ajoura Leuantien ohitus/levähdyspaikalta.

Paikalla on ainakin neljä asuinpainannetta. Näistä läntisin sijaitsee rajasta n. 10 metriä länteen, kolme muuta itäisellä palstalla.
 1. Painanne (läntisin) on noin NE-SW -suuntainen, hieman epämääräinen 4 x 6 metrin painanne, jolla on syvyyttä noin 40 cm. Pals-ta kasvaa tuhtia kuusta ja mäntyä. Tästä n. 15 m NE/rajasta 5 m E
 2. Painanne, epämääräinen, noin 4-5 x 7 m, syvyys n. 30 cm, hakkuun jälkeisen puuroskan ja oksien osin peittämä. Tästä noin 5 m E
 3. Painauma, suorakaiteenomainen n. 5 x 7 m, syvyys n. 30 cm, koe-kuopassa kvartsi-iskos, palanutta kiveä ja likamaata. Tästä 4 m NE
 4. Painanne on samanlainen kuin painanne 3.

Painanteiden 3 ja 4 välillä oli isoja maakiviä. Aluetta tarkastettiin joka suuntaan ympärille, mutta tuloksetta. Lähellä rajaa hakatulla itäisellä palstalla edellisistä pohjoiseen tavattiin pyöreä kodanpohjamainen moderni painanne, ehkä työkoneen tms. pukkaama, vieressä oli kasa irtonaista soraa.

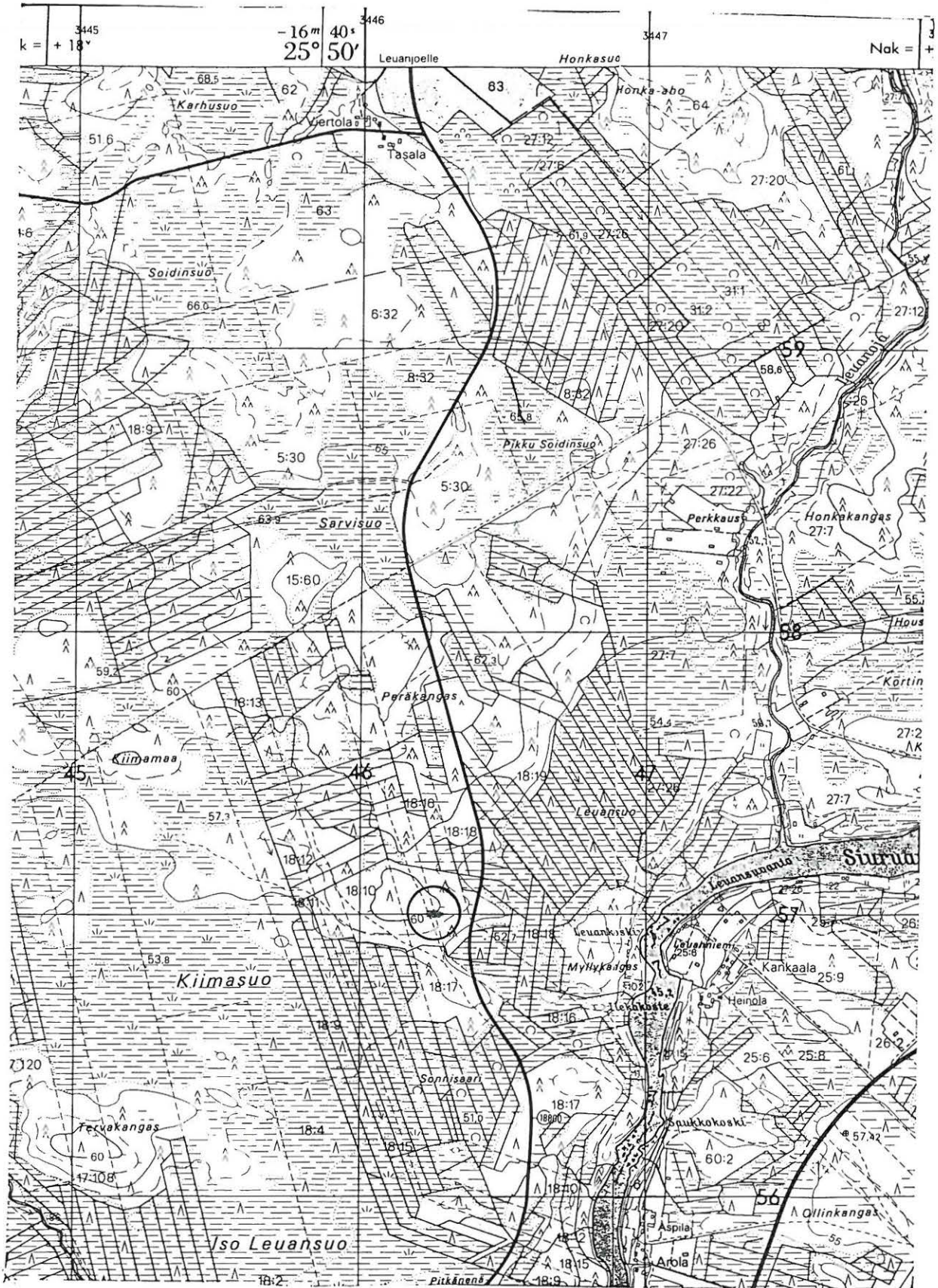
Kohde tarkastettu: 13.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3542 07 YLI-II

x = 7257 00

M. Sarkkinen,

y = 3446 28

Yli-Iin inventointi 1998

z = 57,5 - 60

YLI-II 79

Kohteen nimi: Rytilampi E
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7258 66, y = 3444 50, z = n. 59
 Kylä, kylänosa: Karjala, Halajärvi
 Tila, rek:no: 18:9
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 5,6 km eteläkaakkoon, Halajärvestä noin 2 kilometriä koilliseen olevan kuivan Rytilammen itärannalla pienen kivikkoisen mäen pohjoispuolella. Rytilammen itäranta on alavaa ja kosteahkoa. Palstan 18:9 länsirajan tuntumassa kivimäen pohjoispuolella on matalaa vähäkivistä hiekkakangasta, jota idässä suojaaa matala mäen pohjoispään jatkona oleva kivikoinen harjanne. tämän itäpuolella on jälleen alavaa kosteikkoa. Kohde sijaitsee tuolla mäen ja siihen liittyvän harjanteen suojaamalla kapealla, noin 100 metrin pituisella kankaalla, joka alempana muuttuu turpeiseksi murakoksi. Alue on hakattu ja äestetty.

Paikalla on perinteinen kenttäasuinpaikka, joskin ainakin yhdessä kohdassa vaikutti olevan epämääräinen äestysten tuhoama painanne, mutta sen alueella löydöt ja maaperä ei poikennut ympäröivästä alueesta. Palstan länsirajan suuntaisesta läntisimmästä äestysurasta, noin 20 metriä pohjoiseen mäen pohjoisrinteen alaosaan, löydettiin terältäään rikkoutunut kantaan kapeneva sädekiviliuskeinen taltta. Tästä noin metri etelään oli hajonneen lieden jäänteet. Myös kvartsi-iskoksia oli paikalla. Vajaat 100 metriä tästä koilliseen on harjanteen päällä iso maakivi, jonka pohjoissyryllä on 15 x 40 cm oleva luonnollinen kuoppa. Tästä noin 15 metriä lounaaseen löydettiin palaneen luun kappale (putkiluun nivel) sekä pieniä keramiikan paloja, joista yhdessä näyttäisi olevan kampaleimaa. Kyseessä on selvästi kampakeramiikka, ehkä KA II:??, mutta tyyppitys on jää hyvin epävarmaksi. Kvartsi-iskoksia ja palanutta kiveä esiintyi koko alueella, myös yksi hieman epämääräinen kvartsiittilohelma otettiin talteen kvartsi-iskosten ja kaapimien lisäksi.

Kohde tarkastettu: 13.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 31308:1-6 keramiikkaa, taltta, kvartsikaavin, iskoksia ja palanutta luuta

Diat: D 300 asuinpaikka keramiikan löytöpaikalta pohjoiskoillisesta
 D 301 keramiikan löytöpaikka keskellä edessä, oikealla harjanteen iso kivi;
 D 302 keskellä keramiikka in situ
 D 303-4 taltta in situ ja esiin nostettuna

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

YLI-II 80

Kohteen nimi: Kortinkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka? II.
 Peruskartta: 3512 07 YLI-II
 Koordinaatit: x = 7257 45, y = 3447 94, z = n. 57,5
 Kylä, kylänosa: Karjala, Kiuttuperä
 Tila, rek:no: 27:26
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 4,5 km pohjoiskoilliseen, Siuruanjoen pohjoisrannalla, Kortinkoskesta noin 700 metriä länteen, pohjoisesta jokeen laskevan Leuanojan suusta noin 500 metriä itäkoilliseen. Alue on Kortinkankaan eteläosan korkeinta kohtaa, noin 100 metriä itään jokirantaan mökeille johtavasta uudehkosta tiestä. Kyseessä on kivikkoinen moreenikangas, joka on vastikään hakattu ja äestetty.

Koordinaattien osoittamasta kohdasta, kankaan laen läheisyydestä, sen länsi ja pohjoispuolelta tavattiin puolenkymmentä kvartsi-iskosta ja palaneita kiviä, joita oli parissa kohtaa liesimäisinä keskittyminä. Havainnot jäivät melko heikoiksi, vaikka alue olikin lähes kauttaaltaan äestetty. Kyseessä ei vaikuta olleen kovinkaan rikas ja laaja asuinpaikka. Talteen saatiin kuitenkin pari työstöjälkistä kvartssia.

Kohde tarkastettu: 13.10.1998

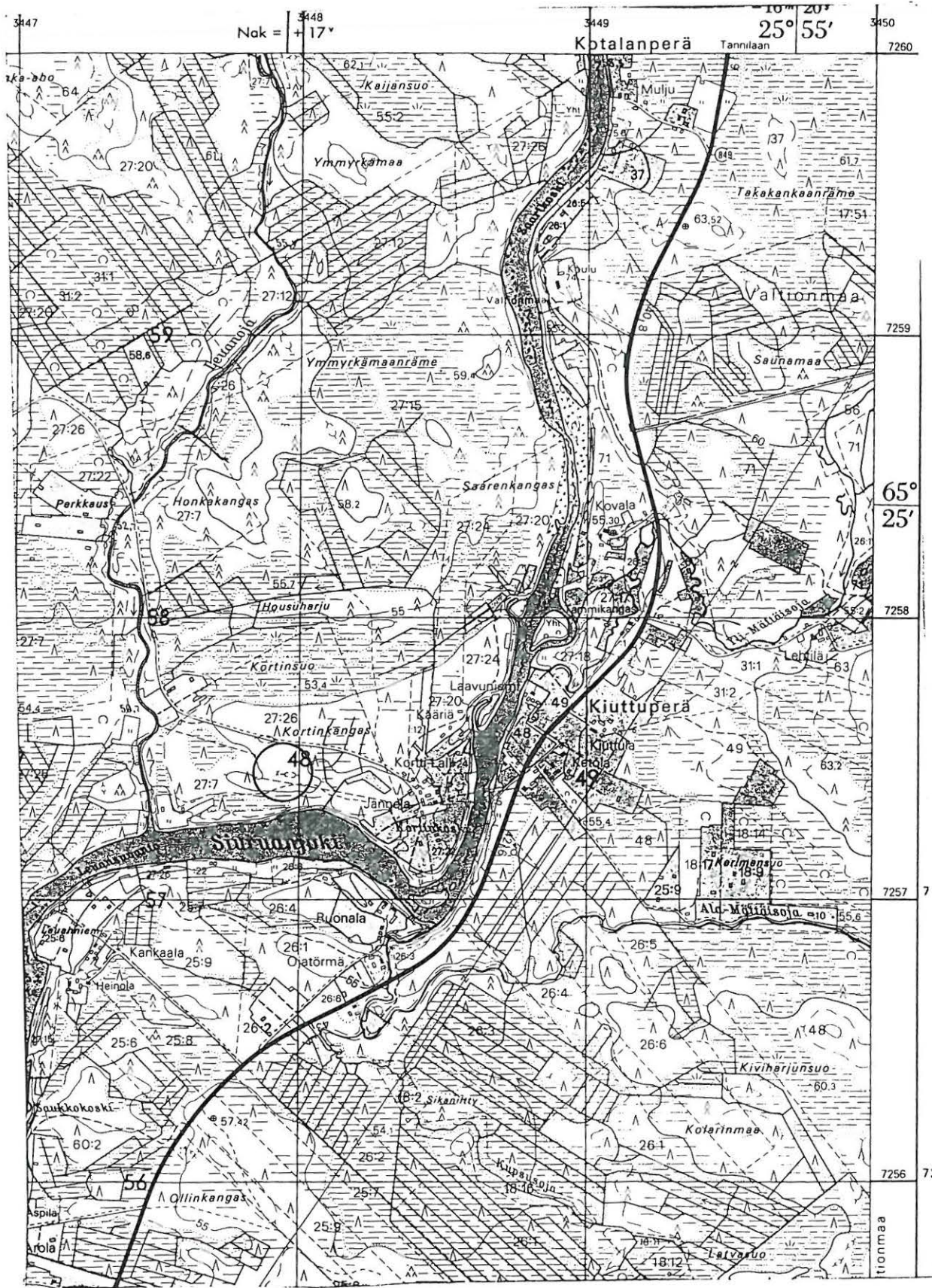
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 31309:1-2 työstöjälkisiä kvartseja

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7257 45
 y = 3447 94
 z = n. 57,5

YLI-II 81

Kohteen nimi: Tallimaa
Määrittely ja mj-luokka: asuinpainanteita. II.
Peruskartta: 3512 07 YLI-II
Koordinaatit: $x = 7253\ 90$, $y = 3447\ 76$, $z = n. 52,5$
Kylä, kylänosa: Karjala, Kirkonkylä
Tila, rek:no: 33
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 1,7 km itäkoilliseen, Tannilan ja Kipinän teiden risteyksestä noin kilometri itään. Tallimaa on Siuruanjoen ja Iijoen jokivarsipeltojen välisen kosteikkojen ympäröimä matala pienehkö kangas.

Paikalla on ainakin kaksi asuinpainannetta. Tieto kohteesta ja sen sijainnista saatiin lehtori Pentti Koivuselta kenttätöiden jo päätyttyä. Kohteen on tarkastanut Oulun Yliopiston väki kesällä 1998.

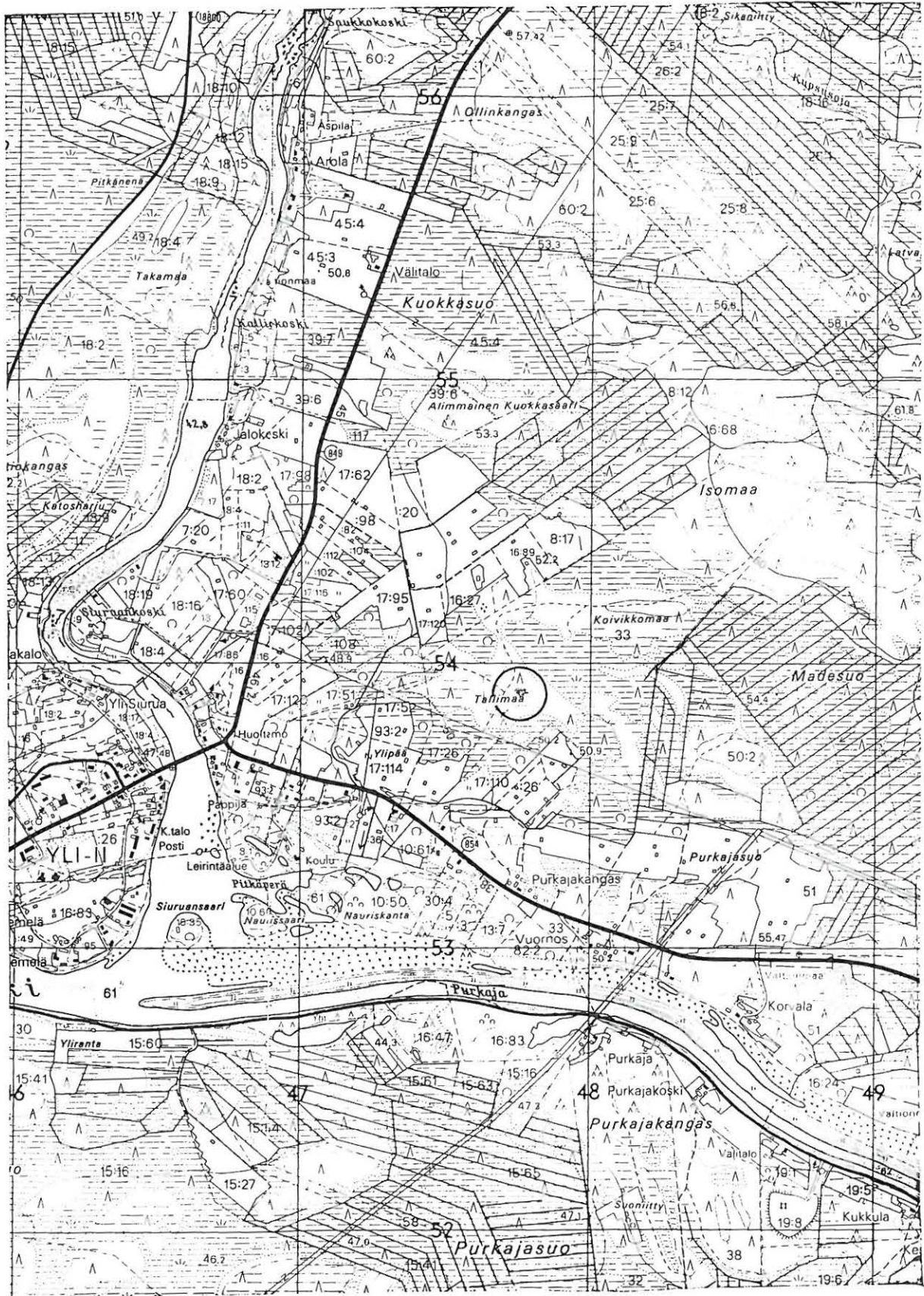
Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin yhteydessä.

Aiemmat tutkimukset: Tark. 1998, Oy/ark.

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 07 YLI-II, p. 1981.

PK 3512 07 YLI-II
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1997

x = n. 7253 90
 y = n. 3447 76
 z = n. 52,5

YLI-II 82

Kohteen nimi: Rekiseljänmaa SE
 Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 3512 08 SAUKKOSUO
 Koordinaatit: x = 7263 49-64, y = 3442 77-60,
 z = n. 87,5
 Kylä, kylänosa: Tannila, Leuanjoki
 Tila, rek:no: 51:9
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 10,5 km pohjoiskoilliseen, Konttikankaasta noin 2 km kaakkoon, Ylimmäisten Kusilampien itäpuolisella rikkonaisella Rekiseljänmaa nimisellä moreenikankaalla, Rytisuon metsäautotien itäpuolisesta Rekiseljänmaan sorakuopasta noin 500 - 700 metriä kaakkoon. Kohde sijaitsee mainitun maan kaakkoisimmalla harjanteella, sen koillisreunan kivikkoisella harjanteella.

A.H. Snellman mainitsee Rekiseljänmaalla olevan kivirakan ja samanlaisia hautoja kuin Konttikankaalla (SMYA 1887, s. 103). Maininnan innoittama etsintä johti seuraavaan tulokseen. Koordinaattien ilmoittaman alueen kaakkoispäässä on luonnonkivikkoon tehty hieman röykkiötä muistuttava halkaisijaltaan noin 3 metriä oleva heikon vallin ympäröimä puolisen metriä syvä rakkakuoppamainen kivirakenne. Rakenne on puoliksi kuusi- ja mäntypuiden peittämä. Tästä luotteeseen seuraavalle harjanteelle mentäessä on pari hyvin epäselvää kuopannetta. Keskimmäisen pitkän harjanteen kaakkoispäästä alkaen on ensin epämääräinen kiveys?, sitten 40-50 metriä eteenpäin on parimetrinen matala kuopanne, sitten kaksi pientä rakkakuoppaa, jota seuraa hieman isompi rakkakuoppa jonka halkaisija on noin 2 metriä ja syvyys noin 30 cm. Tästä puolenkymmentä metriä edelleen luotteeseen on vastaavanlainen, mutta epämääräisempi kuopanne. Lopuksi on ilmeisen myöhäisinä aikoina "tutkimalla tuhottu" rakkakuoppa?, jonka keskellä on noin 80 cm syvä runsaan metrin halkaisijaltaan oleva kuopanne. Rakenteiden havaitsemista hankaloittaa rakkaa peittävä kasvillisuus, sammal ja puusto.

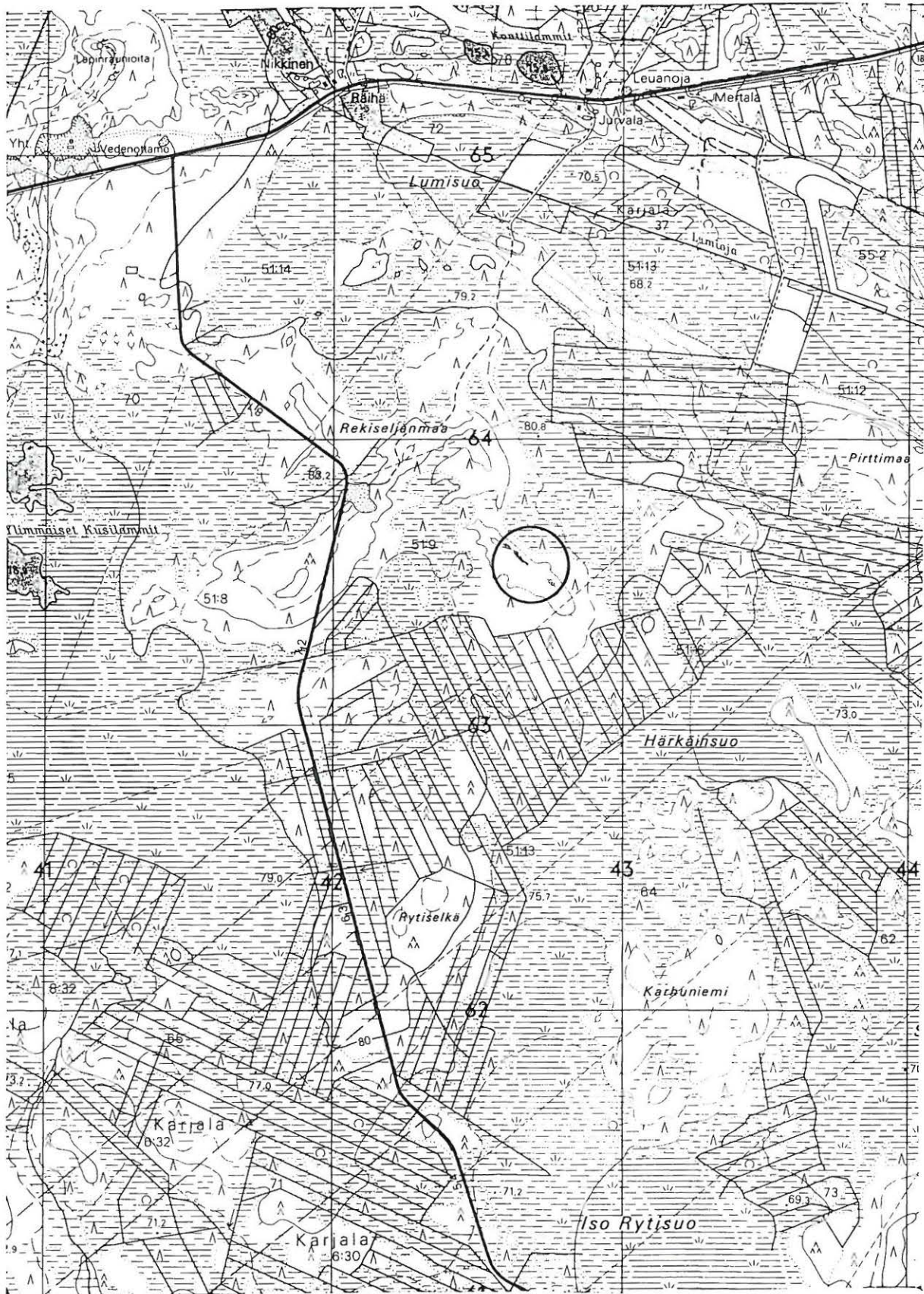
Kohde tarkastettu: 13.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 08 SAUKKOSUO, p. 1981.

PK 3512 08 SAUKKOSUO
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7263 49-64
 y = 3442 77-60
 z = n. 87,5

YLI-II 83

Kohteen nimi: Pankinaho, Voimalinja
 Määrittäminen ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
 Koordinaatit: x = 7251 66, y = 3459 20, z = 85-87,5
 Kylä, kylänosa: Karjala, Pahkakoski
 Tila, rek:no: Pankinaho 34
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 13 km itään, Pankinahon talosta noin 220 metriä itään, Iijoen pohjoisrannalla, joen ja Kipinäntien välisessä rinteessä Voimalinjan alla. Alue on terassimaisesti jokea kohti laskevaa hiekkamoreenikankaan rinnettä. Linjan aukon itäreunaa laskeutuu tie rannassa olevalle mökille.

Linjan alla on noin 7 x 13 metriä oleva hiekanottopaikka, josta on otettu maata noin 20 - 30 cm syvyydeltä. Kuopan pohjoisprofiilissa oli näkyvillä palanutta kiveä ja hiekkaa. Kuopan pohjalta laskettiin toistakymmentä kvartsi-iskosta, joista osa otettiin talteen. Mökille johtavan tien itäpuolisesta leikkauksesta maanottopaikan tasalta löydettiin kivilajilohelma. Asuinpaikan laajuutta ei ollut mahdollista tarkemmin määrittää.

Kohde tarkastettu: 5.10.1998

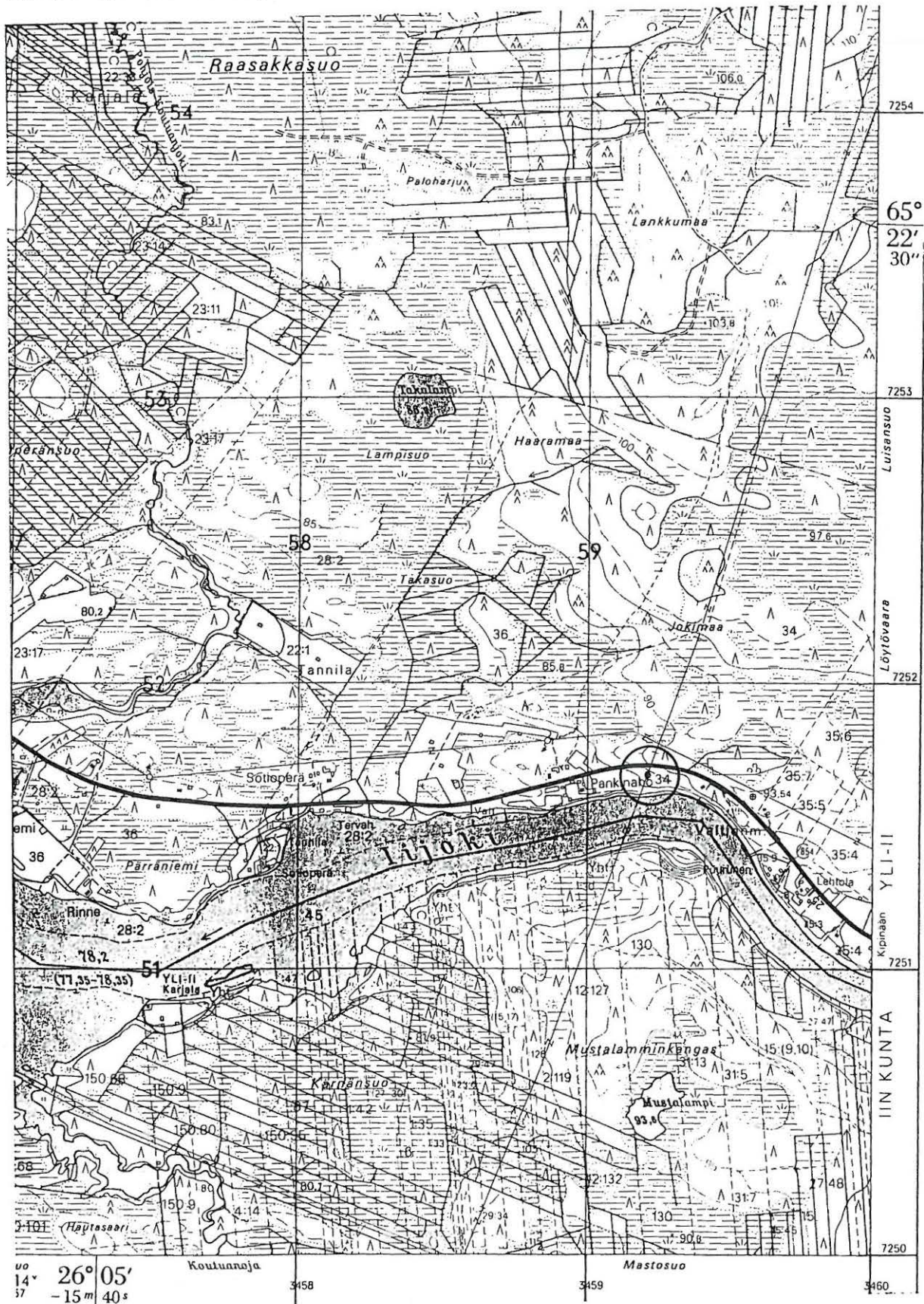
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 31310:1-2 kivilajilohelma, kvartsi-iskoksia

Diat: D 305 asuinpaikkamerkit maanottopaikan pohjalta ja profiilista, etelästä

Kartta: Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, p. 1981.

3512 10 PAHKAKOSKI
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7251 66
 y = 3459 20
 z = 85 - 87,5

YLI-II 84

Kohteen nimi: Kauhialampi N
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
 Koordinaatit: x = 7255 74, y = 3456 12, z = 95-97,5
 Kylä, kylänosa: Valtionmaa, Seljänmaa
 Tila, rek:no:
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 10 km itäkoilliseen, Pahkakoskelta Koutuanjärvelle johtavaa tietä 4 kilometriä pohjoiseen, tien länsipuolelle jäävän Kauhialammen pohjoisrannalla. Seljänmaa on pituuteensa nähden kapea pohjois-etelä -suuntainen harjumuodostelma, jonka kivikot on ajettu murskeeksi. A.H. Snellman kertoo harjanteen kivikoissa olleen useissa paikoin erilaisia kivirakennelmia (SMYA 1887, s. 101-102). Nämä näyttävät tyystin tuhoutuneen.

Mainittu lampi sijaitsee Seljänmaan puolimaissa harjanteen korkeimman kohdan itäpuolella. Lammen pohjoispuolelta kulkee metsätie länteen. Noin 35 - 40 metriä tämän tien alusta laskien löydettiin kolme kvartsi-iskosta, joista yksi otettiin mukaan. Löytökohta on hiekkava loivasti nouseva rantamaa, joka ylempänä muuttuu kivikkoisemmaksi. Löytöpaikasta länteen näyttää olevan yhä silloin tällöin käytettävä tulipaikka. Mitään muuta asuinpaikan merkkejä ei paikalta onnistuttu löytämään, joten kyseessä on ilmeisen vaatimaton ja köyhä leiripaikka.

Kohde tarkastettu: 6.10.1998

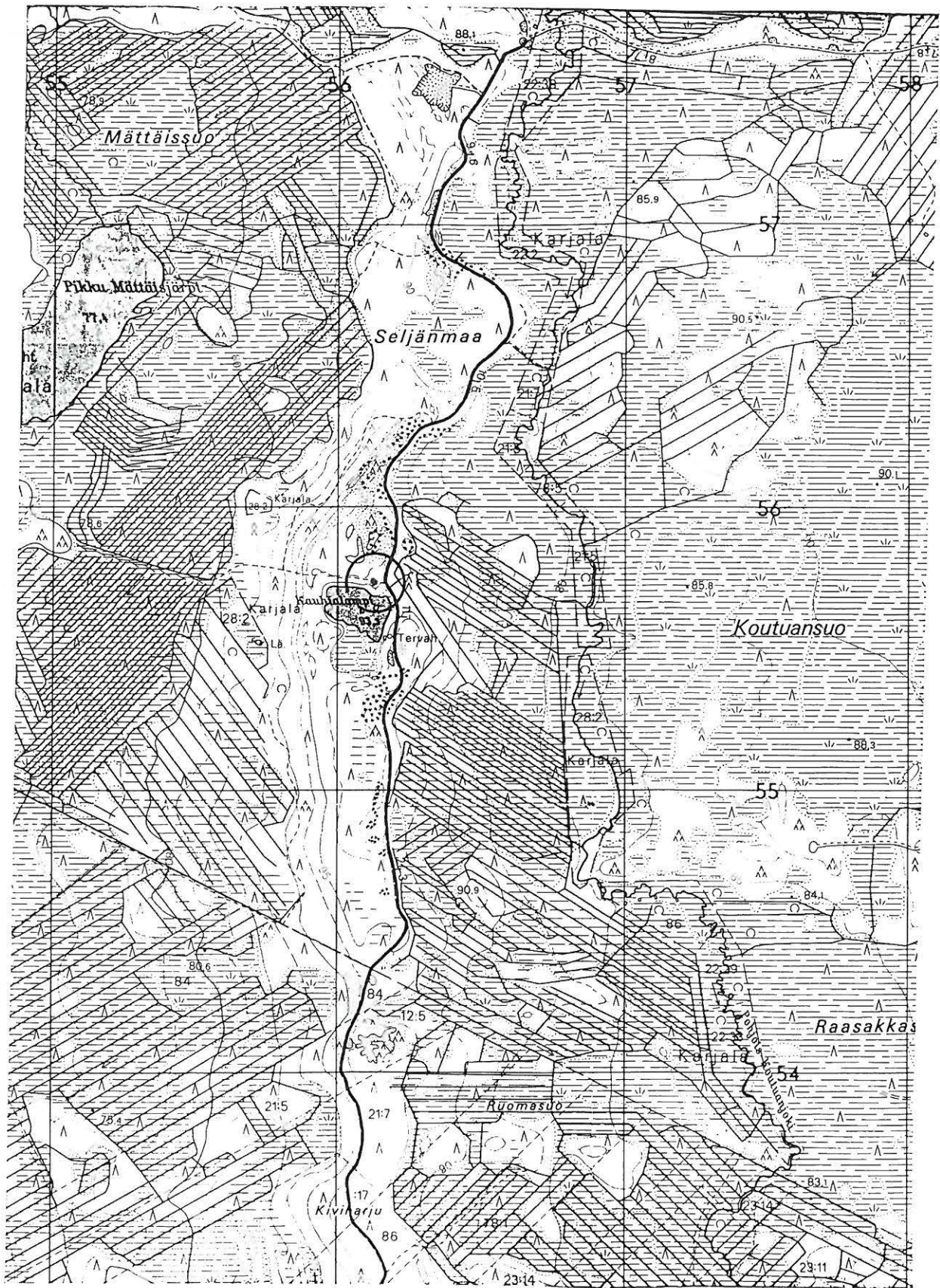
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 31311 työstöjälkinen kvartsi

Diat: D 306 kvartsihavainnot metsätieltä aurinkoisen mutkan kohdalta, idästä.

Kartta: Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, p. 1981.

PK 3512 10 PAHKAKOSKI

x = 7255 74

M. Sarkkinen,

y = 3456 12

Yli-Iin inventointi 1998

z = 95 - 97,5

YLI-II 85

Kohteen nimi: Seljänmaa
 Määrittys ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
 Koordinaatit: x = 7256 40, y = 3456 46, z = n. 90
 Kylä, kylänosa: Valtionmaa, Koutuanjärvi
 Tila, rek:no:
 Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 10,5 km itäkoilliseen, Pahkakoskelta Koutuanjärvelle johtavaa tietä 5 kilometriä pohjoiseen. Seljänmaa on pituuteensa nähden kapea pohjois-etelä -suuntainen harjumuodostelma, jonka kivikot on ajettu murskeeksi. A.H. Snellman kertoo harjanteen kivikoissa olleen useissa paikoin erilaisia kivirakennelmia (SMYA 1887, s. 101-102). Nämä näyttävät tyystin tuhoutuneen.

Kauhialammesta noin 800 metriä pohjoiskoilliseen, Seljänmaan metsäautotien ja sen itäpuolisen suon väliseltä kankaalta tavattiin asuinpaikan merkkeinä pieni tasataltta, kivilaji- ja kvartsi-iskoksia, palanutta kiveä sekä värjäätynyttä maata. Löytöpaikka sijaitsee tien itäpuolella olevasta kilometritolpasta noin 45 metriä etelään. Paikalla on tieojasta tiehen nähden poikittain suolle kaivettu syvä kuivatusoja, jonka penkasta ja penkalla olevista ojamaista löydöt tehtiin. Alue on kuivaa mäntykangasta, joka laskee itään, kankaanreunalla on luonnollista rantavallia, maaperä on hienoa soraa. Tielle on ilmeisesti ajettu soraa, eikä muualla ollut sellaista rikkoutunutta maanpintaa, jonka avulla kohteen laajuutta olisi voinut tarkemmin määrittellä, parista koepistosta ei mitään löydetty. Kangas aaltoili luonnostaan ja pari epämääräistä painauma etelämpänä kankaalla tulkittiin luontaisiksi.

Kohde tarkastettu: 6.10.1998

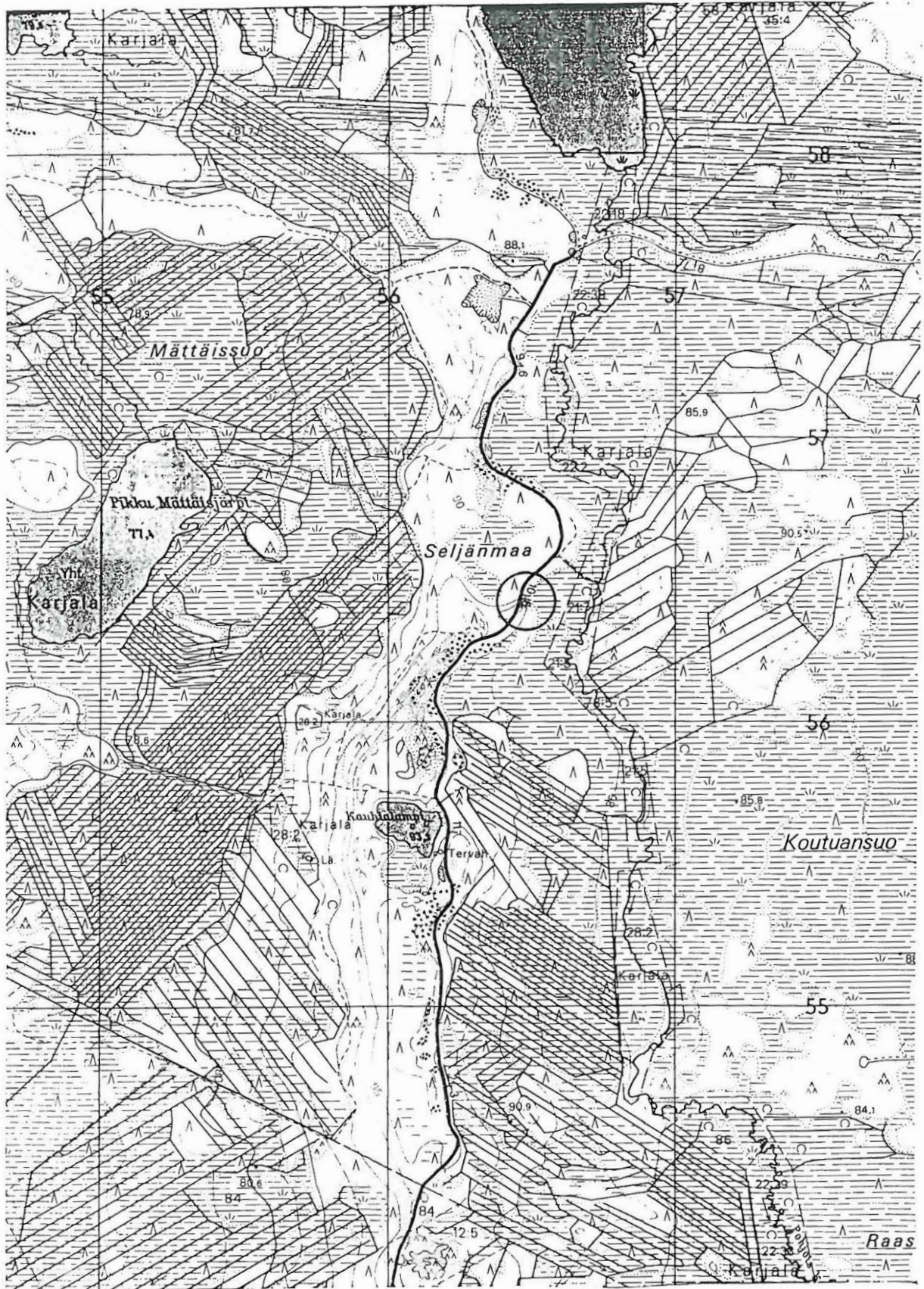
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 31312:1-2 tasataltta ja liuskelohelma

Diat: D 307 asuinpaikkamerkit keskellä kuvaa pitkittäin näkyvän kohti suota laskevan ojan penkolta ja ojamaista, metsätien yli lounaasta.

Kartta: Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, p. 1981.

PK 3512 10 PAHKAKOSKI
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7256 40
 y = 3456 46
 z = n. 90

YLI-II 86

Kohteen nimi: Huhkajakangas SW
Määrittäminen ja m-j-luokka: maakuoppia. II.
Peruskartta: 3512 11 TANNILA
Koordinaatit: $x = 7262\ 24$, $y = 3450\ 58$, $z = 67,5$
Kylä, kylänosa: Karjala, Kyrönniemi
Tila, rek:nro: 45:3
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 10 km pohjoiskoilliseen, Tannilan keskustasta noin 4 km etelälounaaseen, Siuruanjoen länsirannalla Peltosaaresta noin 300 metriä pohjoiseen, Huhkajakankaalle johtavan tien ja joen välissä. Alue on loivasti etelään ja kaakkoon laskevaa mäntykangasta, rannepana kuusikkoista.

Paikalla on kolme maakuoppaa. Niistä ensimmäinen sijaitsee tien koillispuolella olevan pienen sorakuopan kohdalla, tiestä noin 10 metriä itään. Kuopanteen koko on noin 3 x 5 metriä ja syvyys 60 - 70 cm. Tästä noin 20 metriä etelään olevan kuopanteen halkaisija on noin 3,5 - 4 metriä ja syvyys noin 60 - 70 cm. Tästä noin 8 metriä kaakkoon olevan kuopanteen halkaisija on noin 3 metriä ja syvyys puolisen metriä. Tästä noin 20 metriä rannan lähellä on tervahauta. Ensimmäiseen kuopanteeseen tehty lapionpisto paljasti ohuen huuhtoutumiskerroksen. Tämän kuopan itäpuolella on ilmeisesti melko nuori pienempi kuoppa. Keskimmäisen kuopan pohjalta tavattiin edellistä paksumpi huuhtoutumiskerros. Kolmanteen ei koepistoa tehty. Mitään asuinpaikkaan viittavaa ei alueelta löydetty.

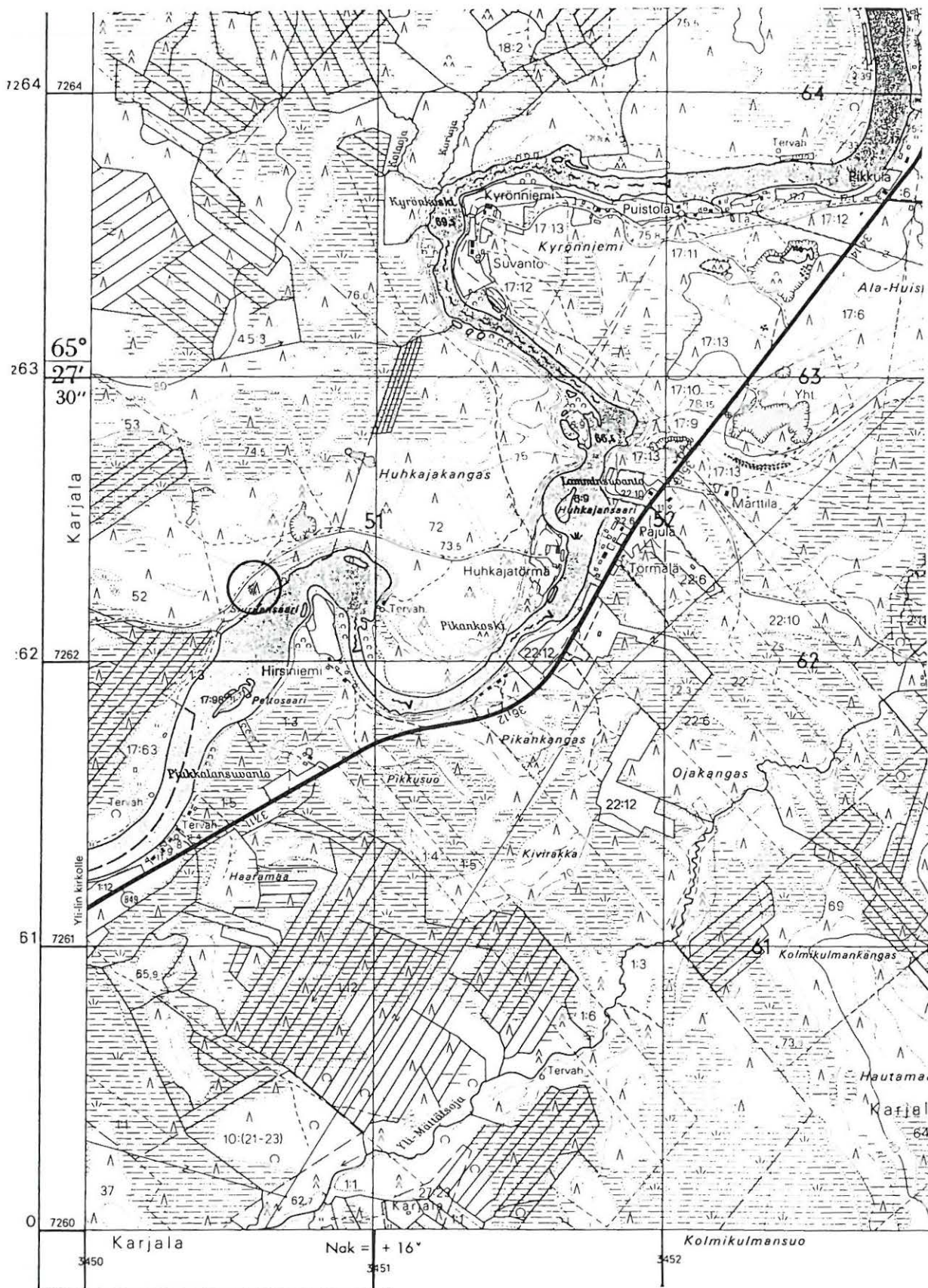
Kohde tarkastettu: 20.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 11 TANNILA, p. 1981.

PK 3512 11 TANNILA
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7262 24
 y = 3450 58
 z = n. 67,5

YLI-II 87

Kohteen nimi: Kettukangas E

Määrittely ja mj-luokka: maa/pyyntikuoppia. II.

Peruskartta: 3512 12 LAMMINPERÄ

Koordinaatit: x = 7270 62 - 7271 10
y = 3458 92 - 3459 14
z = n. 87,5 - 90

Kylä, kylänosa: Valtionmaa, Hepokangas

Tila, rek:no:

Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 20 km koilliseen, Yli-Tannilan kohdalta Siuruanjoesta noin 3 km pohjoiseen, Kynkäänlatvansuon turvealueen itäpuolisen Kettukankaan kaakkoisosassa, Vitmaojasta noin 700 metriä länteen. Kettukangas on pitkä ja kapeahko moreeniharjanne, jonka itäreunaa kulkee Kuivaniemen Lamminkankaalta lähtevä metsätie. Kankaan eteläosassa ennen Isoa Saviojaa haarautuu kaakkoon Vitmaojalle johtava pienempi ajoura, jonka varrella ja itäpuolella maakuopat sijaitsevat.

Alueella on ainakin 23 maakuoppaa, kokonsa ja sijaintinsa perusteella ilmeisesti on kyse pyyntikuopista. Kuoppien halkaisija on 2 - 4 metriä ja syvyys puolesta metrillä noin metriin. Noin neljä-sataa metriä ajouran ja metsätien risteyksestä olevalla jokseenkin tasaisella kankaalla alkava kuoppajono jatkuu niin, että ensimmäiset yhdeksän kuoppaa löytyvät ennen kuin ajoura ylittää harjun ja siirtyy kulkemaan harjanteen lounaisreunaa. Tämän jälkeen on vielä ainakin 14 kuoppaa, jotka sijaitsevat lähellä suon reunaa, osin koilliseen laskevassa rinteessä, osin rinteiden päällä.

A.H. Snellman on kirjannut maininnan, jonka mukaan Kettukankaalla Vitman talosta pohjoiseen on maahan kaivettuja hautoja: "Niitä sanottiin olevan paljo, ja kansa arvelee niitä Lappalaisten peurahaudoiksi." (SMYA 1887, s. 118).

Kohde tarkastettu: 20.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: D 308 alueen koillisosan pyyntikuoppa, koillisesta
D 309 yksi alueen kaakkoisosan pyyntikuopista, etelästä.

Kartta: Peruskarttaote 3512 12 LAMMINPERÄ, p. 1981.

PK 3512 12 LAMMINPERÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7270 62 - 7271 10
 y = 3458 92 - 3459 14
 z = n. 87,5 - 90

YLI-II 88

Kohteen nimi: Hepokankaankaisto S
Määrittely ja mj-luokka: maa/pyyntikuoppia. II-III.
Peruskartta: 3512 12 LAMMINPERÄ
Koordinaatit: x = 7273 10, y = 3458 42, z = n. 97,5
Kylä, kylänosa: Valtionmaa, Hepokangas
Tila, rek:no:
Maanomistaja:

Yli-Iin kirkosta noin 22,5 km koilliseen, Yli-Tannilan kohdalta Siuruanjoesta noin 5 km pohjoiseen, Oijärventieltä noin 4 kilometriä itään olevan laajan Hepokankaan eteläkärjessä Kurkisuohon ympäröimällä pienellä hiekkakankaalla. Kankaan halki kulkee Kuivaniemen Lamminkankaalta Kettukankaalle johtava metsätie.

Paikalla on puolenkymmentä maakuoppaa, mahdollisesti pyyntikuoppia. Kolmen kuopan ryhmä sijaitsee kankaan eteläosassa tien länsipuolella ja 2 - 3 kuoppaa näistä pohjoiseen. Kapean kankaan suuntaisesti kulkevaa tietä rakennettaessa on todennäköisesti tuhoutunut jokunen kuoppa. Kuoppien halkaisija on 2 - 4 metriä ja niiden syvyys puolisen metriä tai hieman vähemmän. Mitään asuinpaikkaan viittaavaa paikalta ei onnistuttu löytämään.

Kohde tarkastettu: 20.10.1998

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Diat: -

Kartta: Peruskarttaote 3512 12 LAMMINPERÄ, p. 1981.

PK 3512 12 LAMMINPERÄ
 M. Sarkkinen,
 Yli-Iin inventointi 1998

x = 7273 10
 y = 3458 42
 z = n. 97,5